

**Sprawozdanie o wypłacalności
i kondycji finansowej
Towarzystwa Ubezpieczeń Euler Hermes
S.A.
sporządzone za rok zakończony
dnia 31 grudnia 2019 roku.**

Spis treści

Kluczowe terminy i skróty	5
Podsumowanie	7
A. Działalność i wyniki operacyjne	13
A.1. Działalność.....	13
A.1.1. Informacje ogólne o TU Euler Hermes	13
A.1.2. Pozycja TU Euler Hermes w strukturze organizacyjnej grupy	14
A.1.3. Istotne linie biznesowe zakładu ubezpieczeń, obszary geograficzne	15
A.1.4. Istotne zdarzenia gospodarcze w okresie sprawozdawczym	15
A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej.....	16
A.2.1. Przedstawienie informacji ilościowych i jakościowych o wyniku z działalności ubezpieczeniowej w podziale na linie biznesowe i obszary geograficzne	16
A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej).....	17
A.3.1. Przychody i koszty z działalności lokacyjnej.....	17
A.3.2. Zyski i straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	17
A.3.3. Inwestycje związane z sekurytyzacją	18
A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	18
A.5. Wszelkie inne informacje	18
B. System zarządzania.....	20
B.1. Ogólne informacje o systemie zarządzania.....	20
B.1.1. System zarządzania w TU Euler Hermes S.A.	20
B.1.2. Istotne zmiany Systemu zarządzania w 2019 roku	28
B.1.3. Zasady wynagradzania w TU Euler Hermes S.A.	28
B.1.4. Informacja dotycząca istotnych transakcji z udziałowcami w 2019 roku	30
B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji.....	30
B.2.1. Definicje	30
B.2.2. Zasady Kompetencji i Reputacji.....	31
B.2.3. Proces zapewniający odpowiednie podejście do kompetencji i reputacji	33
B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności (ORSA).....	37
B.3.1. System zarządzania ryzykiem.....	37
B.3.2. Ocena własna ryzyka i wypłacalności (ORSA).....	40
B.4. System kontroli wewnętrznej.....	44
B.4.1. Opis systemu kontroli wewnętrznej.....	44
B.4.2. Funkcja Zgodności z przepisami (Compliance).....	46
B.5. Funkcja Audytu Wewnętrznego	47

B.5.1.	Opis implementacji Funkcji Audytu wewnętrznego w TU Euler Hermes S.A.....	47
B.5.2.	Niezależność i obiektywność Funkcji audytu wewnętrznego.....	47
B.6.	Funkcja Aktuarialna.....	48
B.6.1.	Opis implementacji Funkcji Aktuarialnej.....	48
B.6.2.	Zakres obowiązków Funkcji Aktuarialnej.....	50
B.7.	Outsourcing.....	50
B.7.1.	Zasady outsourcingu w Towarzystwie Ubezpieczeń Euler Hermes S.A.	50
B.7.2.	Outsourcing Kluczowych funkcji.....	52
B.7.3.	Jurysdykcja, w której są zlokalizowani usługodawcy wykonujący wszelkie podstawowe lub ważne funkcje lub czynności operacyjne.....	52
B.8.	Wszelkie inne informacje	53
C.	Profil ryzyka	54
C.1.	Ryzyko ubezpieczeniowe.....	57
C.2.	Ryzyko rynkowe	59
C.3.	Ryzyko kredytowe (kontrahenta).....	61
C.4.	Ryzyko płynności	63
C.5.	Ryzyko operacyjne.....	63
C.6.	Pozostałe istotne ryzyka	65
C.6.1.	Ryzyko reputacyjne.....	65
C.6.2.	Ryzyko outsourcingu.....	66
C.6.3.	Cyberryzyko	66
C.7.	Wszelkie inne informacje	67
C.7.1.	Techniki ograniczania ryzyka	67
C.7.2.	Zasada „ostrożnego inwestora”.....	70
C.7.3.	Koncentracja ryzyk.....	70
C.7.4.	Analiza wrażliwości i testy warunków skrajnych.....	74
C.7.5.	Inne informacje.....	77
D.	Wycena do celów wypłacalności.....	79
D.1.	Aktywa	79
D.1.1.	Zasady ujmowania i wyceny aktywów do celów wypłacalności (MVBS) oraz na potrzeby sporządzenia sprawozdania finansowego.....	79
D.1.2.	Ilościowe i jakościowe wyjaśnienia różnic w wycenie na potrzeby sprawozdań finansowych i Wypłacalności II dla każdej istotnej grupy aktywów	85
D.1.3.	Wyliczenie aktywów – istotne zmiany w ciągu roku	86
D.2.	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	86
D.2.1.	Wycena rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	86
D.2.2.	Poziom niepewności związanej z wyceną rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	90

D.2.3.	Różnice pomiędzy metodyką wyceny rezerw do celów wypłacalności a metodyką wyceny rezerw na potrzeby sporządzenia sprawozdania finansowego	91
D.2.4.	Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (Kwoty należne z umów reasekuracji związane z rezerwami techniczno –ubezpieczeniowymi Wypłacalność II)	94
D.2.5.	Wyliczenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych – istotne zmiany w ciągu roku	97
D.3.	Inne zobowiązania	98
D.3.1.	Zasady ujmowania i wyceny zobowiązań	98
D.3.2.	Ilościowe i jakościowe wyjaśnienia różnic w wycenie na potrzeby sprawozdań finansowych i Wypłacalności II dla każdej istotnej grupy zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	100
D.3.3.	Wyliczenie innych zobowiązań istotne zmiany w ciągu roku	101
D.4.	Alternatywne metody wyceny	101
D.5.	Adekwatność wyceny	102
D.6.	Niepewność wyceny	103
D.7.	Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (DTA i DTL)	103
D.8.	Rynki aktywne	105
D.9.	Wszelkie inne informacje	105
E.	Zarządzanie kapitałem	107
E.1.	Środki własne	107
E.1.1.	Wykaz środków własnych	107
E.1.2.	Klasyfikacja środków własnych	109
E.1.3.	Różnice pomiędzy kapitałem własnym ze sprawozdania finansowego a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną do celów wypłacalności	109
E.1.4.	Strategia zarządzania kapitałem	110
E.2.	Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	111
E.2.1.	Kapitałowy wymóg wypłacalności	111
E.2.2.	Minimalny wymóg kapitałowy	112
E.3.	Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	113
E.4.	Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	113
E.5.	Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	113
E.6.	Wszelkie inne informacje	113
F.	Spis tabel i rysunków	115
F.1.	Tabele	115
F.2.	Rysunki	115
G.	Załączniki do raportu	117

Kluczowe terminy i skróty

Terminy/skróty	Oznaczenie
Adekwatność wyceny/Próg materialności wyceny	Co najmniej 2% udział wartości aktywów (zobowiązań) w bilansie ekonomicznym na daną datę bilansową
ALM	<i>ang. Assets Liabilities Management</i> – Zarządzanie aktywami i zobowiązaniami
BEL	<i>ang. Best Estimate Liabilities</i> - Najlepsze oszacowanie zobowiązań
BSCR	<i>ang. Basic Solvency Capital Requirement</i> - Podstawowy wymóg kapitałowy
CDC	<i>ang. Career Development Committee</i> – Komitet rozwoju kariery
CEO	<i>ang. Chief Executive Officer</i> - Prezes Zarządu
CFAO	<i>ang. Chief Financial and Administration Officer</i> - Członek Zarządu odpowiedzialny za Pion Finansów i Administracji
DAC	<i>ang. Deferred acquisition cost</i> - Odroczone koszty akwizycji
DTA	<i>ang. Deferred Tax Assets</i> – Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
DTL	<i>ang. Deferred Tax Liabilities</i> - Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego
EH Re	Euler Hermes Reinsurance
EIOPA	<i>ang. European Insurance and Occupational Pensions Authority</i> - Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych
ERM	<i>ang. Enterprise Risk Management</i> - Zarządzanie ryzykiem w przedsiębiorstwie
Formuła standardowa	Algorytm służący do kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności określony w Rozporządzeniu delegowanym
HR	<i>ang. Human Resources</i>
IBNR	<i>ang. Incurred but not Reported</i> - Rezerwa na szkody zaistniałe, ale niezgłoszone
IMMMR	<i>ang. Identification, Measuring, Managing, Monitoring Reporting</i> - Proces Identyfikacji, Mierzenia, Zarządzania, Monitoringu i Raportowania

Istotność	Na potrzeby sprawozdania za istotne uznano pozycje stanowiące powyżej 3% aktywów bilansu MVBS. Ponadto zaprezentowano pozycje wymagane przez Wytyczne EIOPA dot. ujawnień.
Istotne informacje	Informacje, których pominięcie lub zniekształcenie, w ocenie Towarzystwa Ubezpieczeń Euler Hermes S.A., może wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organów nadzoru
KNF	<i>Komisja Nadzoru Finansowego</i>
MBO	<i>ang. Management by objectives - Zarządzanie przez cele</i>
MCR	<i>ang. Minimum Capital Requirement - Minimalny wymóg wypłacalności wyliczony zgodnie z wymogami Ustawy oraz Rozporządzenia Delegowanego</i>
MMCD	<i>ang. Market Management, Commercial and Distribution - Pion Sprzedaży i Marketingu</i>
MVBS	<i>ang. Market Value Balance Sheet - Bilans ekonomiczny w systemie Wypłacalność II</i>
OREC	<i>ang. Operational Risk Event Capture - Rejestracja zdarzeń ryzyka operacyjnego</i>
ORSA	<i>ang. Own Risk and Solvency Assessment - Własna ocena ryzyka i wypłacalności</i>
PZR	Polskie zasady rachunkowości opierające się w szczególności na Ustawie o rachunkowości oraz Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości.
QS	<i>ang. Quota Share – Kwotowa umowa reasekuracji proporcjonalnej</i>
RCSA	<i>ang. Risk and Control Self Assessment - Proces identyfikacji i oceny ryzyk operacyjnych</i>
RIC	<i>ang. Risk Information and Claims - Pion Ryzyka i Likwidacji Szkód</i>
Rozporządzenie Delegowane	<i>Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej</i>
Risk Capital	Kapitałowy Wymóg
SCR	<i>ang. Solvency Capital Requirement - Kapitałowy wymóg wypłacalności wyliczony zgodnie z wymogami Ustawy, Rozporządzenia Delegowanego oraz standardami technicznymi</i>

SFCR	<i>ang. Solvency and Financial Condition Report</i> - Sprawozdanie na temat Wyłacalności i Kondycji Finansowej
SII	<i>ang. Solvency II</i> – System Wyłacalność II
SL	<i>ang. Stop Loss</i> – Nadwyżka szkodowości, umowa reasekuracji nieproporcjonalnej
SST	<i>ang. Stress and Scenario Testing</i> - Testy warunków skrajnych. Analizy potencjalnego wpływu skrajnie niekorzystnych zmian czynników ryzyka na sytuację finansową zakładu ubezpieczeń.
TRA	<i>ang. Top Risk Assessment</i> - Ocena największych ryzyk
TU Euler Hermes/Spółka	Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes S.A.
Ustawa	<i>Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015r.</i>
XoL	<i>ang. Excess of Loss</i> - Nadwyżka szkody, umowa reasekuracji nieproporcjonalnej

Podsumowanie

Podstawa prawna sporządzenia

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej obejmuje rok 2019 i prezentuje dane według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku, przy czym opisano w nim również istotne zmiany, które nastąpiły w działalności Towarzystwa Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. do daty sporządzenia sprawozdania. Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i wytycznymi:

1. Rozdziałem 11 „Ujawnianie Informacji” Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1844 z dnia 10 listopada 2015 r. z późniejszymi zmianami),
2. Rozdziałem XII „Publiczne ujawnianie informacji” Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłacalność II) (Dz. U. UE L.12 z dnia 17 stycznia 2015 r., s.1 z późniejszymi zmianami),
3. Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej

zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE (Dz. U. UE L 347 z dnia 31 grudnia 2015 r., s.1285 z późniejszymi zmianami),

4. Wytycznymi dotyczącymi sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji (EIOPA-BoS-15/109).
5. Rozporządzeniem delegowanym Komisji UE z dnia 08.03.2019 r. zmieniającym rozporządzenie delegowane (UE) 2015/35 uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłatcalność II).

Informacje jakościowe i ilościowe ujawnione w niniejszym sprawozdaniu są prezentowane na zasadzie istotności zgodnie z art. 291 Rozporządzenia Delegowanego, tj. ujawniono wszelkie istotne informacje, których ewentualne pominięcie mogłoby mieć wpływ na decyzję lub opinię użytkownika. Wszelkie dane liczbowe zawarte w sprawozdaniu wykazane są w tysiącach złotych, chyba, że wskazano inaczej. Różnice pomiędzy sumą poszczególnych wierszy, a zaprezentowaną ich sumą kontrolną wynikają z zaokrągleń matematycznych.

Struktura sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej ma strukturę zgodną z załącznikiem XX do ww. Rozporządzenia Delegowanego i podzielona jest na pięć głównych części:

- A. Opis działalności i wyników operacyjnych Towarzystwa Ubezpieczeń Euler Hermes S.A.,
- B. Opis systemu zarządzania Towarzystwa Ubezpieczeń Euler Hermes S.A.,
- C. Opis profilu ryzyka Towarzystwa Ubezpieczeń Euler Hermes S.A., w tym odrębnych opisów dla zdefiniowanych kategorii ryzyk,
- D. Wycenę do celów wypłacalności aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i innych zobowiązań, podstaw i metod stosowanych do ich wyceny wraz z wyjaśnieniem wszelkich znacznych różnic w porównaniu z podstawami i metodami stosowanymi do ich wyceny w sprawozdaniu finansowym,
- E. Opis zarządzania kapitałem w Towarzystwie Ubezpieczeń Euler Hermes S.A.

Najważniejsze kwestie w odniesieniu do działalności i wyników operacyjnych Towarzystwa Ubezpieczeń Euler Hermes S.A.

Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. (dalej TU Euler Hermes) jest częścią międzynarodowej grupy ubezpieczeniowo-finansowej należącej do Euler Hermes Group oraz Grupy Allianz. Jedynym akcjonariuszem posiadającym 100% akcji TU Euler Hermes jest Euler Hermes Société Anonyme z siedzibą w Brukseli.

TU Euler Hermes działa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i promuje rozwój biznesowy firm, bez względu na ich rozmiar bądź obszar działalności poprzez dostarczanie następujących rozwiązań:

- Ubezpieczenie należności, klasyfikowane, jako linia biznesu ubezpieczeń kredytu poręczeń (działalność podstawowa)

Podstawowym celem ubezpieczenia kredytu jest dostarczenie klientowi ochrony ubezpieczeniowej na wypadek braku płatności należności handlowych przez kontrahentów (odbiorców) ubezpieczającego. Jest to również strategiczne narzędzie pozwalające firmom lepiej zrozumieć ich klientów oraz ryzyka, które są z nimi związane. Ponadto, pozwala ono firmom bezpiecznie rozwijać się na nowych rynkach.

- Gwarancje ubezpieczeniowe, również klasyfikowane, jako linia biznesu ubezpieczeń kredytu i poręczeń

Celem tych produktów jest zapewnienie osób trzecich, iż wykonawca kontraktu wypełni swoje zobowiązania względem nich.

W 2019 roku wynik finansowy wyniósł 15 076 tys. zł i był wyższy o 14 776 tys. zł w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego natomiast wynik techniczny wzrósł o 16 790 tys. (z 2 965 tys. do 19 755 tys. zł.)

Na wzrost wyniku finansowego wpływ miały poniższe czynniki:

- wzrost składek przypisanych brutto z uwagi na większą liczbę podpisanych umów oraz zwiększenie stawek składki w grupie 14
- zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w tym: wzrost rezerwy składek (jako efektu wzrostu składki przypisanej brutto), spadek rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto i wzrost rezerwy na wyrównanie szkodowości będący wynikiem lepszego niż zakładany wyniku technicznego
- wyższe przychody z lokat

Najważniejsze kwestie w odniesieniu do systemu zarządzania

W celu zapewnienia skutecznego i prawidłowego działania systemu zarządzania w TU Euler Hermes wprowadzono strukturę organizacyjną opierającą się na przejrzystym podziale obowiązków nadzorczych i kierowniczych, który służy zapobieganiu konfliktom interesów i zapewnieniu sprawnego podejmowania decyzji. Zgodnie z ww. strukturą Zarząd odpowiada za prowadzenie spraw i reprezentację Spółki, natomiast Rada Nadzorcza jest organem sprawującym nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Ich działania są wspomagane przez funkcjonujące w ramach TU Euler Hermes komitety, w tym Komitet Audytu będący ciałem konsultacyjno – doradczym dla Rady Nadzorczej.

W strukturze organizacyjnej TU Euler Hermes wyodrębnione zostały 4 funkcje kluczowe w ramach systemu zarządzania, tj. Funkcja Zarządzania ryzykiem, Funkcja Zgodności z przepisami, Funkcja Audytu wewnętrznego i Funkcja Aktuaria, w taki sposób, aby zapewnić niezależność operacyjną od kontrolnej.

Należy jednocześnie zaznaczyć, że głównym z elementów systemu zarządzania jest system zarządzania ryzykiem (w tym proces własnej oceny ryzyk i wypłacalności), który służy do identyfikacji, pomiaru oraz kontrolowania ryzyk mierzalnych i niemierzalnych, na które narażone jest TU Euler Hermes. Dodatkowo system zarządzania ryzykiem oparty jest na zasadzie „trzech linii obrony” opisanej szczegółowo w części B. Sprawozdania.

Ponadto, w Spółce opracowano szereg procedur i polityk, które mają na celu poprawę kontroli wewnętrznej i usprawnienie procesów, przy jednoczesnej realizacji celów biznesowych i strategicznych. Coroczna aktualizacja powyższej dokumentacji i modyfikacja istniejących komitetów pozwala zapewnić efektywność ich funkcjonowania. Wszystkie zmiany zostały opisane szczegółowo w części B. Sprawozdania.

W roku 2019 nie odnotowano w TU Euler Hermes zmian personalnych w Zarządzie Spółki, Radzie Nadzorczej i Komitecie Audytu. W roku 2019 nastąpiły zmiany na stanowiskach osób nadzorujących funkcje kluczowe. Zmiany zostały opisane w części B sprawozdania.

Najważniejsze kwestie w odniesieniu do profilu ryzyka

Biorąc pod uwagę strukturę portfela Spółki, TU Euler Hermes posiada ekspozycje głównie na ryzyko ubezpieczeniowe, które reprezentuje ryzyko kredytowe dłużników, jako że ochrona ubezpieczeniowa pokrywa ryzyko, iż nabywca staje się niewypłacalny bądź nie dokonuje zapłaty w uzgodnionym terminie. W celu prawidłowego zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym, Spółka wprowadziła kompleksowy system oceny i monitorowania ryzyka. TU Euler Hermes stworzyło dedykowane jednostki odpowiedzialne za analizę kondycji finansowej dłużników. W rezultacie kontrahentom przyznawany jest odpowiedni rating wiarygodności kredytowej, który jest podstawą do przyznania określonego limitu kredytowego. Kondycja finansowa kontrahentów jest stale monitorowana, a limity podlegają weryfikacji w zależności od aktualnej oceny ryzyka. Co więcej, TU Euler Hermes posiada zdywersyfikowany portfel ryzyk ubezpieczenia należności, co minimalizuje potencjalny wpływ szkód wynikających z niewypłacalności pojedynczego dłużnika, dekonunktury w określonym sektorze bądź zdarzenia kredytowego w danym kraju.

Drugim, co do wielkości ryzykiem jest ryzyko niewypłacalności/upadłości kontrahenta ze względu na skalę wykorzystywanej przez TU Euler Hermes reasekuracji (cesja składki na poziomie 75%-95%).

W przypadku innych ryzyk, jako że nie są one ściśle powiązane z działalnością podstawową Spółki, TU Euler Hermes stosuje politykę minimalizacji ekspozycji na ryzyko i są one bardzo ograniczone. W szczególności, w odniesieniu do ryzyka rynkowego, ustanowiono zestaw reguł i limitów mających na celu redukcję ryzyka straty finansowej, co przekłada się na inwestycje przede wszystkim w obligacje rządowe i depozyty bankowe.

Oprócz analizy ryzyk ilościowych, Spółka przeprowadziła również ocenę odpowiednich ryzyk jakościowych w ramach procesu oceny największych ryzyk. W oparciu o przeprowadzone działania

nie zostało zidentyfikowane zapotrzebowanie na dodatkowy kapitał, wykraczające poza wymóg kapitałowy wynikający z formuły standardowej.

Najważniejsze kwestie w odniesieniu do wyceny

TU Euler Hermes do wyceny aktywów i pasywów w bilansie ekonomicznym stosuje metody opisane w Ustawie, Rozporządzeniu Delegowanym oraz ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2018, poz. 395).

Aktywa wyceniane są w wartości, za jaką mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi, wzajemnie niezależnymi partnerami biznesowymi. Pasywa wycenia się w wartości stosowanej przez zainteresowane i dobrze poinformowane strony w celu przeniesienia ich lub zachowania zgodności z nimi w ramach zwykłej transakcji rynkowej.

Najważniejsze kwestie w odniesieniu do zarządzania kapitałem

Zgodnie z analizami przeprowadzonymi przez TU Euler Hermes, rzeczywisty profil ryzyka Spółki nie odbiega w istotny sposób od założeń leżących u podstaw kalkulacji formuły standardowej. W związku z tym kapitał potrzebny do wypełnienia ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności jest równy kapitałowemu wymogowi wypłacalności (SCR), wyliczonemu w oparciu o metodykę formuły standardowej.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. współczynnik wypłacalności liczony, jako wartość dostępnych środków na pokrycie wymogu kapitałowego do kapitałowego wymogu wypłacalności wynosił 176% (dla porównania na dzień 31 grudnia 2018 r. wskaźnik wyniósł 160%). Powyższe oznacza, że margines bezpieczeństwa działalności Spółki został istotnie powiększony. Należy jednocześnie zaznaczyć, że TU Euler Hermes wyliczając swoje wskaźniki wypłacalności nie korzysta z przepisów dotyczących środków przejściowych oraz nie stosuje paramentów specyficznych, korekty dopasowującej czy też korekty z tytułu zmienności. Natomiast środki wykorzystywane na pokrycie wymogów to przede wszystkim środki kat. 1 nieograniczonej (tj. najwyższej jakości), do których zaliczony jest kapitał podstawowy oraz rezerwa uzgodnieniowa składająca się z zysków zatrzymanych.

Do kategorii 2 zaklasyfikowane zostały długoterminowe pożyczki podporządkowane, natomiast kategorie 3 stanowią aktywa netto z tytułu podatku odroczonego.

Tabela 1 Środki na pokrycie wymogów (dane w tys. PLN)

Stan na 31.12.2019 r.	Ogółem	Kat.1 - nieograniczone	Kat. 1 - ograniczone	Kat.2	Kat. 3
Środki własne na pokrycie SCR	145 309	108 767	0	35 996	546
Środki własne na pokrycie MCR	113 256	108 767	0	4 489	0

SCR	82 507				
MCR	22 445				
Wskaźnik pokrycia SCR	176%				
Wskaźnik pokrycia MCR	505%				

Ponadto, w oparciu o wyniki analizy testów stresu oraz prognozowanych współczynników wypłacalności w kolejnych latach, poziom środków własnych Spółki jest wystarczający, aby zapewnić ciągłość funkcjonowania Spółki w zgodności z wymogami kapitałowymi również w przypadku zrealizowania się niekorzystnych scenariuszy stresowych.

Zdarzenia mające wpływ na działalność i wypłacalność zakładu w okresie sprawozdawczym

Brak w roku 2019 istotnych zdarzeń mających wpływ na działalność i wypłacalność TU Euler Hermes.

Dane statystyczne dotyczące postępowań pozasądowych

Na podstawie art. 288 Ustawy TU Euler Hermes S.A. w ramach sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej ma obowiązek ujawnia danych statystycznych dotyczących postępowań pozasądowych, o których mowa w rozdziale 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (tj. Dz. U. 2019, poz. 2279.) z udziałem TU Euler Hermes. Aktualny stan liczby spraw to: 0 (słownie: zero). Dla porównania stan spraw na koniec 2018 roku również wynosił: 0 (słownie: zero).

A. Działalność i wyniki operacyjne

A.1. Działalność

A.1.1. Informacje ogólne o TU Euler Hermes

TU Euler Hermes posiada jedynego akcjonariusza – spółkę Euler Hermes Société Anonyme z siedzibą w Brukseli i tym samym jest częścią międzynarodowej grupy ubezpieczeniowo – finansowej Euler Hermes, posiadającej w swojej ofercie produkty takie jak: ubezpieczenie należności handlowych, windykację wierzytelności i windykację sądową, gwarancje ubezpieczeniowe, ocenę kondycji finansowej podmiotów gospodarczych. Grupa Euler Hermes w Polsce oferuje rozwiązania dopasowane do specyfiki i indywidualnych potrzeb firm prowadzących sprzedaż z odroczonym terminem płatności.

Rysunek 1 Dane adresowe Spółki

Nazwa, forma prawna i rodzaj działalności	Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. Al. Jerozolimskie 98 00-807 Warszawa www.eulerhermes.pl Nr KRS :0000156966, NIP 521-32-31-588
Organ nadzoru	Komisja Nadzoru Finansowego ul. Piękna 20 00-549 Warszawa
Organ nadzoru Grupy Euler Hermes	National Bank of Belgium (NBB) Boulevard de Belaimont 14 1000 Brussels, Belgium
Audytora	PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. Ul. Polna 11 00-633 Warszawa Jest podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych wpisanym na listę pod numerem 144

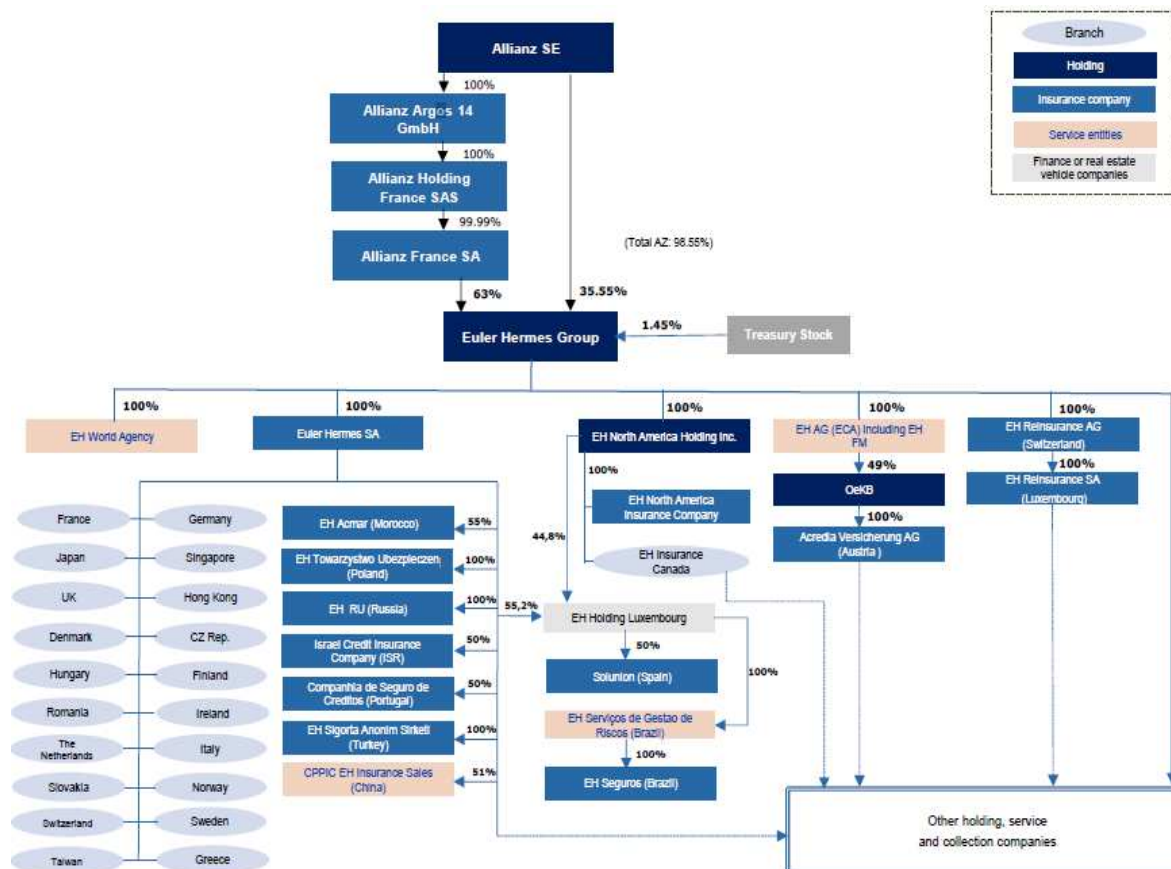
A.1.2. Pozycja TU Euler Hermes w strukturze organizacyjnej grupy

W 2019 roku nie nastąpiły zmiany w akcjonariacie bezpośrednim TU Euler Hermes. 100% akcji i całkowite prawo głosu posiada Euler Hermes Société Anonyme z siedzibą w Brukseli, który należy w 100% do spółki holdingowej Euler Hermes Group SA z siedzibą w Paryżu (najwyższej jednostki dominującej w ramach Grupy Euler Hermes). Wg stanu na 31 grudnia 2019 r. Grupa Euler Hermes w 98,55% należała do Grupy Allianz, w której dominującym jest Allianz SE – spółka z siedzibą w Monachium. Nadzór nad grupą kapitałową Allianz sprawuje niemiecki Federalny Urząd Nadzoru Finansowego (‘‘Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht’’ – BaFin), Dreizehnmorgenweg 13-15, 53175 Bonn.

TU Euler Hermes nie posiada jednostek powiązanych bądź podporządkowanych.

Grupa Euler Hermes obecna jest na całym świecie poprzez system firm ubezpieczeniowych oraz oddzi ł w i firm serwisowych. Poniższy schemat organizacyjny przedstawia uproszczoną organizację g łównych firm wchodzących w skład Grupy Euler Hermes na dzień 31 grudnia 2019 r. W porównaniu do roku 2018 w strukturze grupy nie nastąpiły żadne istotne zmiany prezentacyjne.

Rysunek 2 Uproszczona struktura Grupy Euler Hermes

A.1.3. Istotne linie biznesowe zakładu ubezpieczeń, obszary geograficzne

W portfelu ubezpieczeń Towarzystwa Ubezpieczeń Euler Hermes S.A znajdują się produkty, które zostały przyporządkowane do jednej linii biznesowej wg Wyłączalność II - Ubezpieczenia kredytów i poręczeń. Szczegóły dotyczące klasyfikacji zostały ujęte w tabeli poniżej.

Tabela 2 Podział na grupy ubezpieczeń vs. linie biznesowe w TU Euler Hermes

Grupa i rodzaj ubezpieczeń zgodnie z załącznikiem do Ustawy	Linia biznesowa zgodnie z załącznikiem I do Rozporządzenia Delegowanego
14. Ubezpieczenia kredytu	9. Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
15. Gwarancja ubezpieczeniowa	9. Ubezpieczenia kredytów i poręczeń

W kwietniu 2019 Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. podjęło uchwałę w sprawie wycofania z oferty produktu ubezpieczeniowego o nazwie Ubezpieczenie ryzyka sprzeniewierzenia (9 i 16 grupa ubezpieczeń).

TU Euler Hermes prowadzi działalność jedynie na terenie Polski poprzez warszawską centralę i cztery oddziały terenowe, zgodnie z poniższym grafem.

Rysunek 3 Rozlokowanie oddziałów TU Euler Hermes na terenie Polski

Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. nie prowadzi działalności poprzez zagraniczne oddziały.

A.1.4. Istotne zdarzenia gospodarcze w okresie sprawozdawczym

TU Euler Hermes nie zidentyfikowało istotnych zdarzeń gospodarczych w roku 2019.

A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej

A.2.1. Przedstawienie informacji ilościowych i jakościowych o wyniku z działalności ubezpieczeniowej w podziale na linie biznesowe i obszary geograficzne

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe dotyczące działalności ubezpieczeniowej w tysiącach złotych za okres bieżący od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. oraz dane liczbowe za poprzedni okres sprawozdawczy od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. Ze względu na to, że TU Euler Hermes zaklasyfikowało swoją działalność do jednej linii biznesowej (tj. linii 9 – Ubezpieczenia kredytów i poręczeń) oraz działa jedynie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, tabela przedstawia wyniki z działalności ubezpieczeniowej na poziomie zagregowanym, które są zgodne ze sprawozdaniem lokalnym według PZR, zgodnie z definicją zamieszczoną powyżej. Prezentacja tych samych danych w układzie według Wypłatność II dostępna jest w załączniku do sprawozdania – patrz Formularz ilościowy nr S.05.01.

Tabela 3 Wynik z działalności ubezpieczeniowej według 9 linii biznesowej wg Wypłatność II (dane w tys. PLN)

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący	Zmiana
Składka zarobiona netto	60 152	73 931	13 779
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	22 382	24 904	2 522
Odszkodowania i świadczenia	33 484	26 428	-8 546
Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw na premie i rabaty	6 538	7 457	919
Koszty działalności ubezpieczeniowej	22 168	13 622	-7 308
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	17 255	19 085	1 830
Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	123	12 487	12 364
Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	2 965	19 755	16 790

W porównaniu z 2018 rokiem wynik techniczny wzrósł o 16 790 tys. zł co było wynikiem wzrostu składek przypisanych brutto z uwagi na większą liczbę podpisanych umów; zwiększeniem stawek składki w grupie 14 oraz zmianą stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w tym: wzrostem rezerwy składek (jako efekt wzrostu składki przypisanej brutto), spadkiem rezerw na niewypłacone

odszkodowania i świadczenia brutto i wzrostem rezerwy na wyrównanie szkodowości będącym wynikiem lepszego niż zakładany wyniku technicznego

A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

A.3.1. Przychody i koszty z działalności lokacyjnej

Poniższa tabela przedstawia koszty i przychody w podziale na poszczególne grupy aktywów w tysiącach złotych za okres bieżący od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. oraz dane liczbowe za poprzedni okres sprawozdawczy od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.. Tabela przedstawia wynik z działalności lokacyjnej zgodnie ze sprawozdaniem lokalnym według PZR.

Tabela 4 Przychody i koszty z działalności lokacyjnej (dane w tys. PLN)

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący	Zmiana
Przychody z lokat	2 479	4 720	2 240
Obligacje	2 155	4 344	2 189
Depozyty	157	160	3
Wynik dodatni z realizacji lokat	168	216	48
Koszty działalności lokacyjnej	187	175	-12
Obligacje	181	171	-10
Depozyty	6	4	-2
Wynik ujemny z realizacji lokat	0	0	0
Dodatni wynik z działalności lokacyjnej	2 292	4 544	2 252

Zgodnie z polityką inwestycyjną, TU Euler Hermes inwestuje przede wszystkim w obligacje Skarbu Państwa oraz depozyty bankowe, tj. lokaty o wysokim poziomie bezpieczeństwa, dostępności i płynności przy jednocześnie umiarkowanym stopniu dochodowości/zyskowności. Na wzrost wyniku z działalności inwestycyjnej w roku 2019 główny wpływ miał wzrost przychodów z inwestycji w obligacje.

A.3.2. Zyski i straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym

W tabeli wykazano kapitał z aktualizacji wyceny obligacji kwalifikowanych, jako aktywa dostępne do sprzedaży. Pozycja ta prezentuje różnicę pomiędzy wyceną według wartości godziwej a skorygowaną ceną nabycia. Na dzień 31 grudnia 2019 r. Spółka wykazała zysk z tytułu aktualizacji wyceny, który powiększył wartość kapitałów własnych.

Tabela 5 Kapitał z aktualizacji wyceny obligacji Skarbu Państwa (dane w tys. PLN)

Wyszczególnienie	31.12.2018	31.12.2019	Zmiana
Kapitał z aktualizacji wyceny obligacji	1 979	1 651	- 328
Kapitały własne	91 726	105 471	13 745

A.3.3. Inwestycje związane z sekurytyzacją

Analogicznie jak w roku ubiegłym, TU Euler Hermes nie posiada inwestycji związanych z sekurytyzacją.

A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

W tabeli poniżej przedstawione są przychody i koszty operacyjne nieujęte w wyniku z działalności ubezpieczeniowej i lokacyjnej za okres bieżący od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. oraz dane liczbowe za poprzedni okres sprawozdawczy od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

Tabela 6 Pozostałe przychody i koszty operacyjne (dane w tys. PLN)

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący	Zmiana
Pozostałe przychody operacyjne	1 047	941	-107
Pozostałe koszty operacyjne	2 978	3 426	448

Źródłem pozostałych przychodów operacyjnych są głównie: różnice kursowe, natomiast źródłem pozostałych kosztów operacyjnych są głównie: różnice kursowe, podatek od aktywów oraz odsetki od pożyczek podporządkowanych.

Zmiany stanu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych w okresie bieżącym wynikają głównie z różnic kursowych wycen poszczególnych pozycji aktywów i pasywów – wahania kursu euro.

A.5. Wszelkie inne informacje

Spółka w 2019 roku posiadała umowę leasingu operacyjnego – umowa ta nie ma istotnego wpływu na pozycje sprawozdania.

W okresie bieżącym, nie wystąpiły żadne zdarzenia nadzwyczajne dotyczące zysków i strat.

W związku z panującą na świecie, w tym w Polsce, epidemią wirusa Covid-19, Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. na bieżąco monitoruje sytuację rynkową zarówno Spółki, jak i swoich klientów.

Na dzień dzisiejszy, TU Euler Hermes nie przewiduje bardzo istotnego wpływu na prowadzoną działalność, jednak z uwagi na dynamikę rozwoju epidemii Spółka podejmuje działania zapobiegawcze, polegające m. in. na proaktywnym szacowaniu ryzyka ubezpieczeniowego związanego z obejmowaniem ochroną ubezpieczeniową wobec konkretnych transakcji oraz analizie adekwatności wysokości składek ubezpieczeniowych.

Dodatkowo TU Euler Hermes na bieżąco utrzymuje kontakt z organem nadzoru (KNF), przekazując uzupełnione Ankiety Covid-19 w cyklach tygodniowych.

B. System zarządzania

B.1. Ogólne informacje o systemie zarządzania

B.1.1. System zarządzania w TU Euler Hermes S.A.

TU Euler Hermes posiada jedynego akcjonariusza – spółkę Euler Hermes Société Anonyme z siedzibą w Brukseli, która posiada należytą reputację oraz dobrą sytuację finansową, a także wykonuje swoje prawa z tytułu posiadanych akcji w sposób umożliwiający należyte i ostrożne zarządzanie Spółką.

Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. posiada system zarządzania, który można uznać za adekwatny do skali i charakteru prowadzonej działalności opisanej w części A Sprawozdania ze względu na:

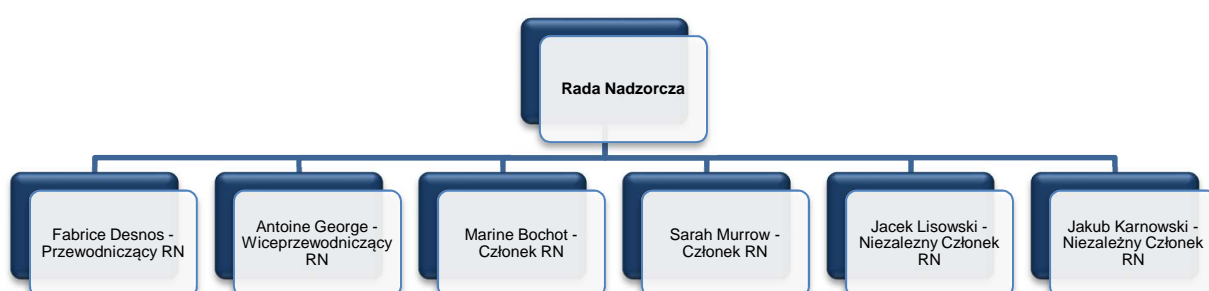
- 1) obowiązującą w Spółce przejrzystą i efektywną strukturę zarządzania, w której podległość służbowa, zadania oraz zakres obowiązków i odpowiedzialności są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone,
- 2) jednoznaczne określenie kompetencji i zakresu obowiązków każdego pionu i biura,
- 3) sporządzenie procedur, regulaminów oraz ram raportowania i czuwanie nad ich stosowaniem,
- 4) Zarząd TU Euler Hermes, który jest wieloosobowy i działa w sposób kolegialny, przy czym poszczególnym członkom Zarządu przydzielono w sposób przejrzysty i jednoznaczny obszary działalności Spółki, za który ponoszą odpowiedzialność i nim zarządzają,
- 5) Radę Nadzorczą, która jako organ nadzorujący sprawuje nadzór nad sprawami zakładu ubezpieczeń kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Spółki,
- 6) odpowiednią kadrę zarządzającą i kierowniczą, której członkowie cechują się dużą kompetentnością i zaangażowaniem oraz posiadają reputację, doświadczenie i wiedzę niezbędne do wykonywania powierzonych im zadań,
- 7) obowiązującą politykę wynagradzania dla osób zarządzających Spółką, która wpisuje się w jej długoterminowe cele i wartości,
- 8) zdefiniowane strategiczne cele i wartości, które są realizowane we wszystkich obszarach działalności Spółki, w tym przyjęto wewnętrzny kodeks postępowania i środki umożliwiające rozwiązywanie konfliktów interesu,
- 9) Zarząd, który w sposób należyty prowadzi sprawy Spółki, właściwie zarządza strukturą operacyjną, a także identyfikuje ryzyka związane ze świadczonymi usługami ubezpieczeniowymi.

Ponadto TU Euler Hermes gwarantuje swoim klientom komunikację i informację w zakresie zasad stosowanych w zarządzaniu i nadzorze Spółki.

Całość zadań związanych z zarządzaniem i nadzorowaniem TU Euler Hermes została powierzona dwóm organom Spółki – Radzie Nadzorczej i Zarządowi.

Rada Nadzorcza jest organem sprawującym nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Rada Nadzorcza TU Euler Hermes na dzień 31 grudnia 2019 roku i do dnia sporządzenia sprawozdania składała się z sześciu członków:

Rysunek 4 Skład Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza wykonuje swoje czynności kolegalnie na odbywanych posiedzeniach, zwoływanych w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż cztery razy w roku obrotowym. Pracami Rady Nadzorczej kieruje jej Przewodniczący. Posiedzenia z własnej inicjatywy zwołuje Przewodniczący Rady Nadzorczej lub inna osoba przez niego wyznaczona, bądź na wniosek każdego z członków Rady Nadzorczej lub Zarządu.

Głównymi obowiązkami i kompetencjami Rady Nadzorczej są:

- 1) Zatwierdzanie rocznego budżetu Spółki,
- 2) Badanie i ocena sprawozdania finansowego po zakończeniu każdego roku obrotowego, w tym: bilansu oraz rachunku zysku i strat, w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym,
- 3) Badanie i ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym,
- 4) Badanie i ocena wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku i pokrycia strat,
- 5) Składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników oceny sprawozdań i wniosków Zarządu,
- 6) Powoływanie i odwoływanie członków Zarządu,

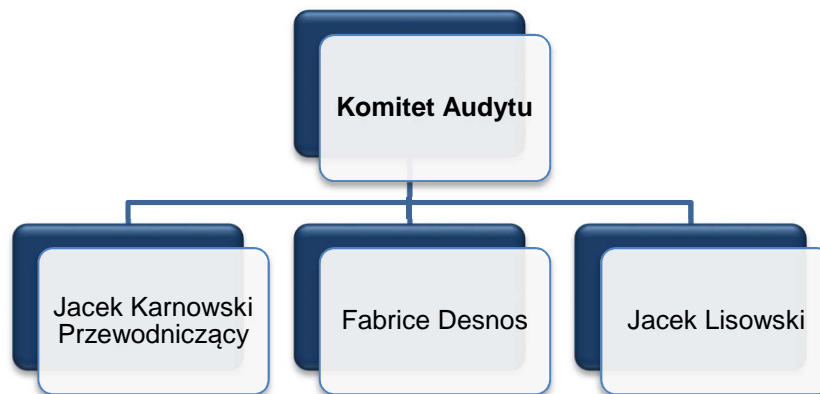
- 7) Ustalanie zasad wynagradzania dla członków Zarządu zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub innej umowy,
- 8) Uchwalenie Regulaminu Zarządu,
- 9) Udzielenie zgody Zarządowi na podejmowanie strategicznych działań przez Spółkę.

Ciałem konsultacyjno – doradczym dla Rady Nadzorczej jest Komitet Audytu, który:

- 1) Monitoruje proces sprawozdawczości finansowej,
- 2) Monitoruje skuteczność systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem,
- 3) Monitoruje wykonywanie czynności rewizji finansowej,
- 4) Monitoruje niezależność biegłego rewidenta i firmy audytorskiej.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku i do dnia sporządzenia sprawozdania w skład Komitetu Audytu wchodziły następujące osoby:

Rysunek 5 Skład Komitetu Audytu

Organem zarządzającym i wykonawczym Spółki jest Zarząd, który działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w tym przede wszystkim Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki oraz Regulaminu Zarządu.

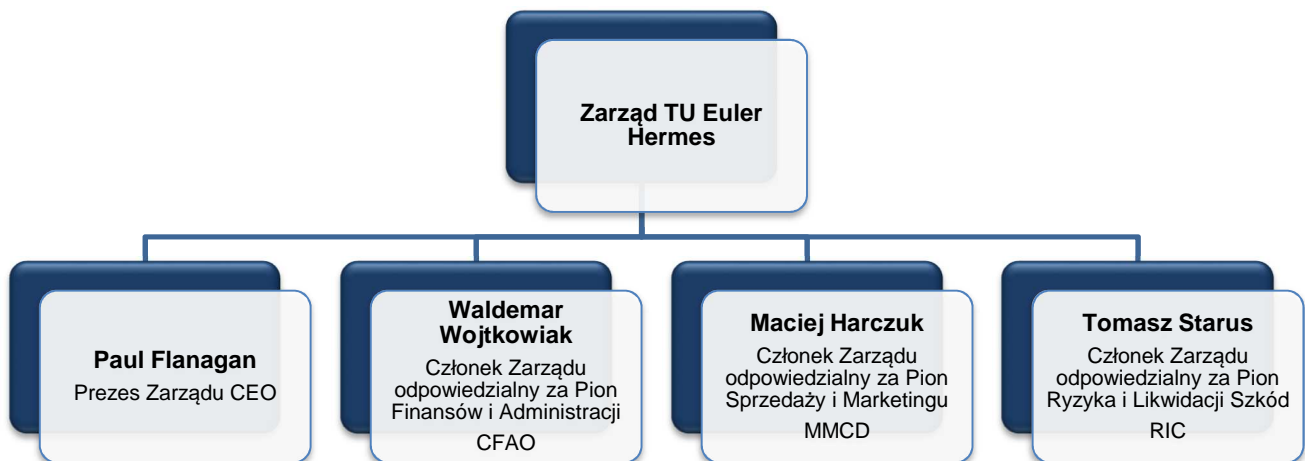
Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje Spółkę. Do zadań Zarządu należą wszystkie sprawy niezatrzymane do kompetencji Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej, w szczególności:

- 1) sporządzanie sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności Spółki za ubiegły rok obrotowy,
- 2) sporządzanie wniosków w kwestii podziału zysku i pokrycia strat,
- 3) sporządzanie rocznego i trzyletniego planu budżetowego oraz sprawozdania z jego wykonania,

- 4) zwoływanie Walnego Zgromadzenia,
- 5) ustalanie szczególnych i ogólnych warunków ubezpieczenia,
- 6) rozpatrywanie skarg i odwołań wnoszonych przez ubezpieczających lub osoby uprawnione.

W skład Zarządu TU Euler Hermes na dzień 31 grudnia 2019 roku i do dnia sporządzenia sprawozdania wchodziły osoby wymienione poniżej.

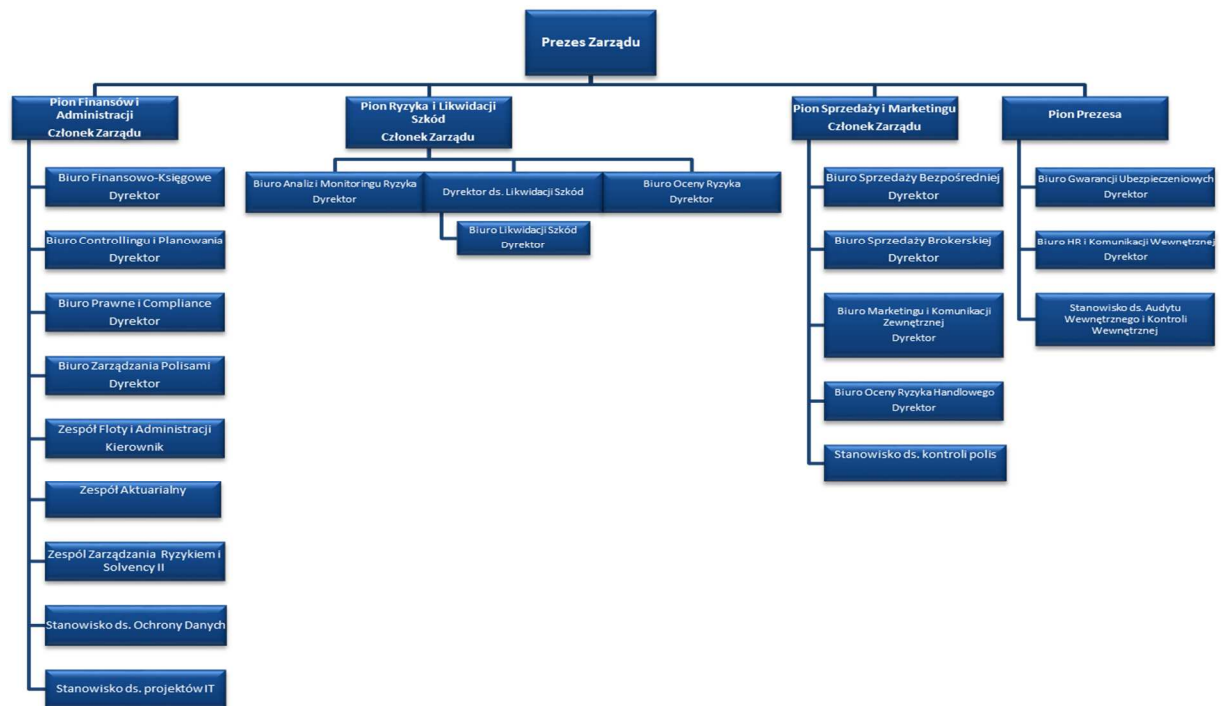
Rysunek 6 Struktura Zarządu TU Euler Hermes

Zakład ustanowił strukturę organizacyjną, w której zakresy odpowiedzialności, procedury decyzyjne, ścieżki raportowania oraz alokacja funkcji i obowiązków zostały określone w sposób jasny i przejrzysty na wszystkich szczeblach organizacyjnych zakładu ubezpieczeń. Podstawowymi jednostkami organizacyjnymi TU Euler Hermes są pionki a w ramach pionów biura wykonujące samodzielnie określoną część zadań Spółki. Pionki podlegają bezpośrednio odpowiednim członkom Zarządu w ramach pełnionych przez nich funkcji i obowiązków.

Poniższa grafika obrazuje strukturę organizacyjną według stanu na 31 grudnia 2019 r.

Rysunek 7 Struktura organizacyjna TU Euler Hermes

Funkcje kluczowe

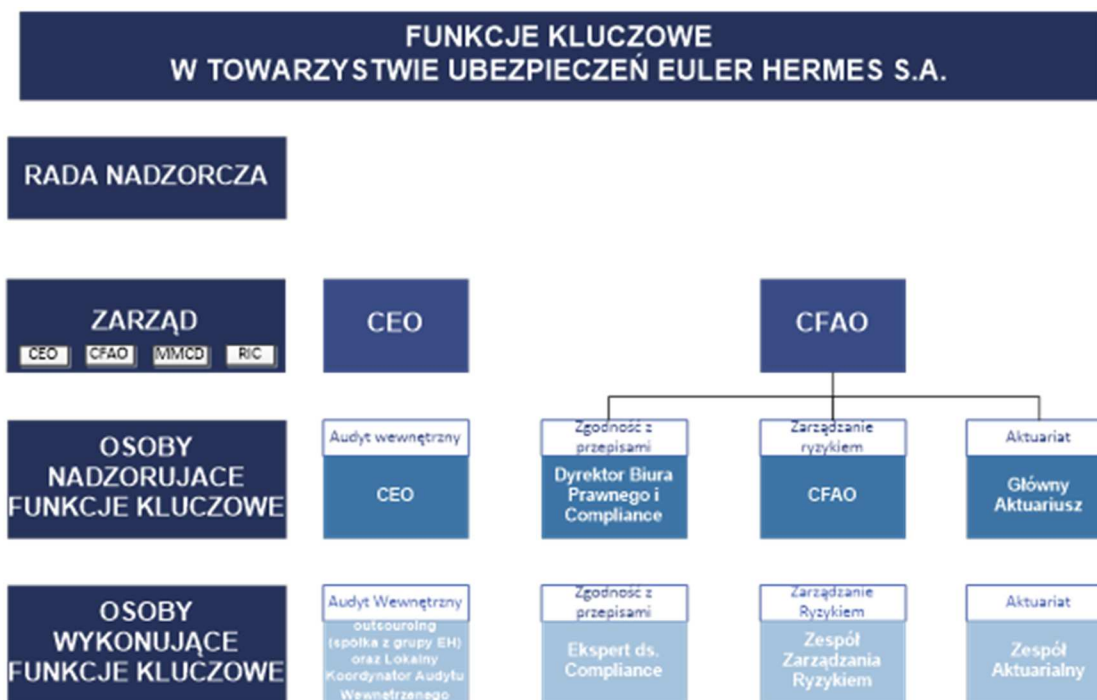
W celu zapewnienia prawidłowego i obiektywnego zarządzania Spółką w ramach systemu zarządzania Spółka – zgodnie z wymogami Wyłącalność II – wyróżniła następujące funkcje kluczowe:

- Funkcję Zgodności z przepisami (Compliance),
- Funkcję Audytu wewnętrznego,
- Funkcję Zarządzania ryzykiem,
- Funkcję Aktuarialną.

Rozmieszczenie niniejszych funkcji w strukturze Spółki obrazuje poniższy diagram:

Rysunek 8 Funkcje kluczowe w TU Euler Hermes

Funkcja Zgodności z przepisami (compliance) m.in. doradza Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie zgodności wykonywanej działalności z przepisami prawa, ocenia wpływ wszelkich zmian stanu prawnego na operacje zakładu ubezpieczeń oraz określa i ocenia ryzyka związane z nieprzestrzeganiem przepisów prawa oraz regulacji i polityk wewnętrznych TU Euler Hermes, Grupy Euler Hermes i Grupy Allianz.

Funkcja Audytu wewnętrznego jest funkcją niezależną i obiektywną, dokonuje badania i oceny adekwatności i skuteczności kontroli wewnętrznej, jak i procesów przestrzegania procedur i/lub wymogów regulacji prawnych w danym obszarze, systemów i zasad zarządzania. Wspomaga działanie Spółki w osiągnięciu zakładanych celów poprzez niezależną, systematyczną ocenę efektywności zarządzania ryzykiem, adekwatności i efektywności funkcjonowania kontroli wewnętrznej i procesów zarządczych; ustanawia, wdraża i utrzymuje przedstawiony Zarządowi, Radzie Nadzorczej i Komitetowi Audytu plan audytu, jak również raportuje powyższym organom wyniki swojej pracy oraz stan wykonania zaleconych rekomendacji.

Funkcja Zarządzania ryzykiem zapewnia m.in. skuteczne i spójne funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem i jego monitorowanie, ochronę bazy kapitałowej Spółki poprzez analizę nowych rodzajów ryzyka oraz monitorowanie wymagań regulacyjnych w zakresie wypłacalności oraz kapitału

na pokrycie ryzyka. Dodatkowo w ścisłej współpracy z pozostałymi funkcjami zapewnia właściwe reagowanie w sytuacjach podniesionego ryzyka.

Funkcja Aktuarialna odpowiada m. in. za koordynację ustalania wartości rezerw techniczno -- ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, zapewnienie adekwatności metodyki stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności oraz ocenę jakości danych służących do powyższych wyliczeń. Dodatkowo wyraża opinie na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia czy programów reasekuracyjnych. Uczestniczy przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie modelowania ryzyka stanowiącego podstawę obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności, minimalnego wymogu kapitałowego oraz własnej oceny ryzyka i wypłacalności zakładu ubezpieczeń.

Osoby pełniące funkcje kluczowe mają odpowiednie uprawnienia oraz zasoby, aby wykonywać swoje zadania. Powyższe zostało zagwarantowane w obowiązującej w TU Euler Hermes Polityce Zarządzania i Kontroli m.in. poprzez:

- współpracę z innymi funkcjami,
- prawo do komunikacji z własnej inicjatywy z każdym pracownikiem,
- nieograniczony dostęp do wszystkich istotnych informacji niezbędnych do wykonywania powierzonych im obowiązków,
- prawo do zgłaszania Zarządowi lub Radzie Nadzorczej/Komitetowi Audytu wszelkich istotnych kwestii dotyczących obszaru ich odpowiedzialności.

Ponadto funkcje te są niezależne operacyjnie, co sprzyja udzielaniu właściwych porad organowi administracyjnemu i zarządczemu. Kwestie raportowania, dostępu do Zarządu oraz samodzielności, jak również związane z unikaniem konfliktu interesów, są uregulowane w wewnętrznych regulacjach, w szczególności w:

- Regulaminie Organizacyjnym, zgodnie, z którym każda funkcja kluczowa jest sprawowana w ramach ostatecznej odpowiedzialności Zarządu lub Rady Nadzorczej, a osoby wykonujące czynności w ramach danej funkcji zgłaszają wszelkie istotne kwestie dotyczące obszaru ich odpowiedzialności Zarządowi lub Radzie Nadzorczej; jak również w ramach bezpośredniego dostępu do Komitetu Audytu,
- Polityce Zarządzania i Kontroli, zgodnie, z którą ścieżki raportowania są zorganizowane w ramach struktury organizacyjnej Spółki, w taki sposób, aby eliminować jakiegokolwiek wpływy, które mogłyby zakłócić zdolność osoby pełniącej daną funkcję do wypełnienia obowiązków w obiektywny, uczciwy i niezależny sposób,

- Polityce Zgodności (Compliance), gdzie opisany jest proces współpracy z pozostałymi trzema funkcjami kluczowymi (Funkcja Aktuarialna i Funkcja Zarządzania ryzykiem, Funkcja Audytu wewnętrznego),
- Polityce Fit & Proper, która wskazuje na sposoby rozwiązywania konfliktu interesów oraz współpracy z pozostałymi funkcjami kluczowymi.

Spółka wyróżniła również trzy Inne Istotne Funkcje Zarządzania, które w toku pełnienia wykonywanej działalności operacyjnej wspierają system zarządzania. Są to:

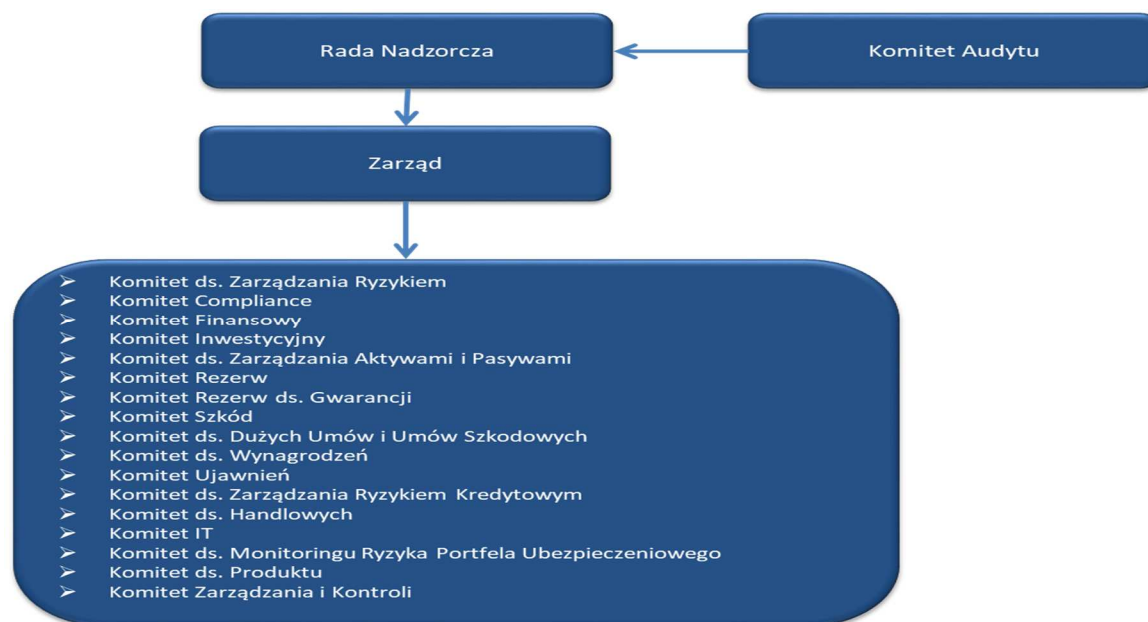
- Funkcja Prawna sprawująca ogólny nadzór nad obszarami związanymi z przepisami prawa, zasad i regulacji oraz monitorująca bieżące zmiany w tym zakresie, jak również udzielająca Członkom Zarządu porad prawnych,
- Funkcja Oceny ryzyka, która ocenia zdolność i wiarygodność kredytową podmiotów gospodarczych zgodnie z obowiązującymi standardami i zasadami oceny ryzyka kredytowego,
- Funkcja Rachunkowości i sprawozdawczości przekazująca rzetelne informacje finansowe Członkom Zarządu oraz instytucjom nadzorczym poprzez nadzór nad zamknięciami kwartalnymi i rocznymi, regularnymi sprawozdaniami planami i prognozami.

W roku 2019 nastąpiła zmiana na stanowiskach osób nadzorujących Funkcję Aktuarialną oraz Funkcję Zgodności z przepisami (Compliance). Zmiany te nie miały jednak wpływu na dotychczasową strukturę organizacyjną Spółki.

Komitety

TU Euler Hermes przyjęło następującą strukturę Komitetów wspierających system zarządzania Spółką, oraz pełniących funkcję doradczą odpowiednio dla Rady Nadzorczej, Zarządu lub komórek wewnętrznych, a którym Zarząd powierzył kompetencje decyzyjne w danym obszarze.

Rysunek 9 Struktura komitetów funkcjonujących w TU Euler Hermes

Komitety spotykają się z częstotliwością konieczną do realizacji swoich zadań. Ich skład stanowią Członkowie Komitetów wraz z Przewodniczącym Komitetu i wybranym Sekretarzem Komitetu oraz zaproszeni goście. Opinie Komitetów przyjmowane są większością głosów Członków Komitetów. W przypadku liczby głosów oddanych „za” i „przeciw” decydujący jest głos Przewodniczącego Komitetu. Opinie mogą być wydawane w trybie pisemnym lub za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.

B.1.2. Istotne zmiany Systemu zarządzania w 2019 roku

W Spółce nie odnotowano istotnych zmian w Systemie zarządzania w roku 2019.

Ciągłym zmianom ulegają jedynie procesy mające poprawić funkcjonowanie Spółki, podejmowanie przez nią odpowiednich decyzji biznesowych. Do takich zmian można zaliczyć: tworzenie nowych lub modyfikowanie istniejących komitetów, tak, aby jak najefektywniej spełniały swoją funkcję, co w szczególności zostało opisane w części B.1.1.

B.1.3. Zasady wynagradzania w TU Euler Hermes S.A

Polityka wynagrodzeń Spółki jest zgodna ze strategią działalności, tolerancją ryzyka, celami korporacyjnymi i długoterminowymi interesami Spółki w celu osiągnięcia zrównoważonego wzrostu. Polityka wynagrodzenia została opracowana w celu zapewnienia należytego i skutecznego zarządzania ryzykiem ograniczając jednocześnie jego nadmierne podejmowanie.

Pracownicy Spółki otrzymują wynagrodzenie złożone z dwóch elementów:

1. Części stałej – wynagrodzenia podstawowego zawartego w umowie o pracę.
Wynagrodzenie to zostaje ustalone w odniesieniu do standardów rynkowych i podlega corocznej analizie i/lub w przypadku wakatu na dane stanowisko.
2. Części zmiennej – premii bonusowej uzależnionej od realizacji celów firmowych i indywidualnych. Każdego roku pracownicy otrzymują roczne cele korporacyjne i indywidualne, zarówno jakościowe jak i ilościowe, które rozliczane są po zakończeniu roku kalendarzowego.

Zakres dla każdego celu w liście docelowej wynosi od 0% do 200% maksymalnego osiągnięcia. Podstawę do określenia wielkości bonusu MBO stanowi kwota określona indywidualnie dla każdego pracownika objętego MBO w umowie o pracę

Bazowy składnik wynagrodzenia, czyli część stała obejmuje ogólne potrzeby w zakresie właściwego utrzymania pracowników, stanowi jego główną część i pozwala na to, że, w przypadku trudnej sytuacji Spółki, wynagrodzenie zmienne może być ustawione na zero. Takie podejście minimalizuje podejmowanie ryzyka w tym obszarze.

Zmienna część wynagrodzenia uzależniona jest od osiągnięcia celów korporacyjnych i indywidualnych zgodnie z przyjętymi przez pracownika założeniami. Wyjątek stanowią osoby pełniące funkcje kluczowe takie jak: Funkcja Zarządzania Ryzykiem, Funkcja Aktuariałna, Funkcja Zgodności z przepisami (Compliance), Funkcja Audytu Wewnętrznego, które ze względu na zniwelowanie konfliktu interesów, mają wyłączoną część finansową (cele korporacyjne) ze swojej premii.

W przypadku części zmiennej wynagrodzenia członków Zarządu TU Euler Hermes, jest ona uzależniona od obiektywnych kryteriów, oceny wyników pracy i obszarów działalności, za które dany członek Zarządu jest odpowiedzialny oraz ogólnych wyników osiągniętych przez Spółkę i Grupę Euler Hermes. Wynagrodzenie zmienne Zarządu zawiera odroczone składniki uwzględniające charakter i rami czasowe, które nie mogą być krótsze niż trzy lata.

Wyniki osiągane przez pracowników mierzone są na podstawie kombinacji celów jakościowych i ilościowych, które mają na celu uniknięcie konfliktu interesów i niepożądanego ryzyka. Cele korporacyjne i indywidualne, wraz z definicjami i sposobem ich rozliczania ustalane są na okres jednego roku kalendarzowego i po jego zakończeniu rozliczane są w następujący sposób:

- a) Gdy realizacja celu nie została wykonana lub wykonana, poniżej 50% jako „Nie spełnił oczekiwań (doesn't meet)” – cel oceniany jest w zakresie 0-50%,
- b) Gdy realizacja celu została wykonana częściowo jako „Częściowo spełnił oczekiwania (partially meets)” - cel oceniany jest w zakresie 55-85%,
- c) Gdy realizacja celu została wykonana zgodnie z oczekiwaniami, jako „Całkowicie spełnił oczekiwania (fully meets)” - cel oceniany jest w zakresie 90-110%,

- d) Gdy realizacja celu została wykonana powyżej oczekiwań, jako Przekroczył oczekiwania (exceeds)" - cel oceniany jest w zakresie 115-135%,
- e) Gdy realizacja celu została wykonana znacząco powyżej oczekiwań, jako „Znacznie przekroczył oczekiwania (far exceeds)" - cel oceniany jest w zakresie 140-200%.

Zarządzanie systemem wynagrodzeń w Spółce opiera się również na funkcjonowaniu Komitetu ds. wynagrodzeń, który monitoruje i analizuje poziomy wynagrodzeń pracowników Spółki, w tym elementów zmiennych oraz rekomenduje odpowiednie praktyki w zakresie wynagradzania.

W porównaniu z 2018 rokiem nie nastąpiły istotne zmiany w systemie wynagradzania.

W TU Euler Hermes nie posiada dodatkowych programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur dla członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego i innych osób nadzorujących kluczowe funkcje.

B.1.4. Informacja dotycząca istotnych transakcji z udziałowcami w 2019 roku

W roku 2019 Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. posiadało umowę z Euler Hermes S.A. dotyczącą świadczenia usług w zakresie wewnątrzgrupowego serwisu zarządzania. Innych transakcji, zawieranych w okresie sprawozdawczym z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na Spółkę oraz z członkami organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego nie było.

B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

Spełnienie wymogów Wyłączalność II wymusza wysoki poziom standardów dla osób zarządzających wyższego szczebla oraz osób obejmujących kluczowe funkcje w firmie. W tym zakresie w Spółce ustanowione zostały odpowiednie podstawowe zasady oraz procesy niezbędne do zapewnienia wystarczającej wiedzy, doświadczenia i kwalifikacji zawodowych a także niezbędnej integralności i trafności oceny.

B.2.1. Definicje

Kompetencje

Daną osobę uważa się za kompetentną, jeżeli jej kwalifikacje zawodowe, wiedza oraz doświadczenie są adekwatne i zapewniają właściwe i odpowiednie pełnienie jej roli. Powyższe obejmuje doświadczenie w zakresie przywództwa oraz umiejętności zarządcze, jak również odpowiednie kwalifikacje, wiedzę oraz doświadczenie odpowiednie do pełnienia danej roli.

Reputacja

Uważa się, że dana osoba posiada odpowiednią reputację, jeżeli cieszy się dobrą opinią, wykazuje się uczciwością, jest godna zaufania, wykazuje właściwe zachowanie na płaszczyźnie osobistej oraz właściwe postępowanie w biznesie, w tym również pod względem zgodności z przepisami prawa karnego, oraz regulacjami nadzorczymi. Osoba ciesząca się dobrą reputacją charakteryzuje się uczciwością i stabilnością finansową, pozwalającą na pełnienie jej funkcji w sposób stabilny i rozważny.

B.2.2. Zasady Kompetencji i Reputacji

Kompetencje

W zakresie kompetencji, wymagane kwalifikacje, wiedza oraz doświadczenie są zależne od danego stanowiska:

Członkowie Zarządu

Członkiem Zarządu Spółki może być osoba, która spełnia łącznie następujące wymagania:

- a) Posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- b) Posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu przepisów właściwych tego państwa;
- c) Nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu.

Ponadto Członkowie Zarządu powinni dawać rękojmię prowadzenia spraw Euler Hermes w sposób należyty i łącznie posiadać kwalifikacje, wiedzę oraz doświadczenie w zakresie:

- a) Ubezpieczeń i/lub zarządzania aktywami oraz rynków finansowych, tj. znajomość środowiska biznesowego, gospodarczego, w którym działa Spółka;
- b) Strategii biznesowej oraz modelu biznesowego Spółki;
- c) Kwestii związanych z zarządzaniem Spółką, tj. posiadać znajomość ryzyka, przed jakim stoi Spółka oraz umiejętność zarządzania nim i oceny zdolności Spółki do realizacji skutecznego zarządu, nadzoru oraz kontroli;
- d) Analizy finansowej i aktuarialnej, tj. posiadać umiejętność interpretacji informacji finansowych i aktuarialnych dotyczących Spółki, identyfikacji najważniejszych kwestii, wdrażania odpowiednich środków kontroli oraz podejmowania koniecznych działań na podstawie takich informacji;

- e) Systemu oraz wymagań prawnych, tj. posiadać znajomość systemu prawnego, w którym działa Spółka oraz zdolność adaptacji do zmian w nim zachodzących.
- f) W przypadku każdorazowych zmian w składzie Zarządu, konieczne jest zapewnienie odpowiedniej różnorodności kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia wśród Członków Zarządu, a także ich łącznych kompetencji.

Mimo że, nie każdy Członek Zarządu indywidualnie ma obowiązek posiadania specjalistycznej wiedzy, kompetencji oraz doświadczenia we wszystkich obszarach dotyczących Spółki, muszą oni posiadać kwalifikacje, doświadczenie oraz wiedzę konieczne do wypełniania konkretnych przydzielonych im obowiązków w ramach Zarządu.

Osoby nadzorujące kluczowe funkcje

Osobą nadzorującą Kluczową Funkcję Ustawową może być osoba, która będzie spełniać łącznie następujące wymagania:

- a) Posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- b) Posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- c) Nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- d) Daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty;
- e) Posiada doświadczenie zawodowe niezbędne do nadzoru funkcji kluczowej (w przypadku osoby nadzorującej Funkcję aktuarialną musi posiadać licencję aktuarialną).

Reputacja

Podczas, gdy w zakresie Kompetencji występują pewne wymogi, które muszą być w sposób pozytywny spełnione przez daną osobę, w odniesieniu do Reputacji nie występują takie kryteria pozytywne, lecz raczej okoliczności negatywne wskazujące, że dana osoba może nie posiadać odpowiedniej Reputacji. W związku z powyższym, ocena Reputacji nie polega, jak w przypadku oceny Kompetencji, na weryfikacji spełnienia wymogów, lecz na rozważeniu wszelkich sygnałów, które mogą powodować wątpliwości w zakresie Reputacji danej osoby. Sygnały takie to:

- a) Skazanie w przeszłości lub trwające postępowanie, które może prowadzić do skazania za przestępstwo kryminalne, w szczególności za przestępstwa na gruncie przepisów prawa dotyczącego usług finansowych (np. przepisów prawa dotyczącego prania brudnych pieniędzy, manipulowania rynkiem lub przekazywania informacji poufnych, oszustw oraz przestępstw finansowych), naruszenia przepisów prawa dotyczących spółek, niewyłączalności oraz ochrony konsumentów;

- b) Skazanie w przeszłości lub trwające postępowanie, które może prowadzić do skazania za istotne wykroczenie dyscyplinarne;
- c) Wszelkie istotne niezgodności w odniesieniu do wykształcenia lub doświadczenia zawodowego kandydata; oraz
- d) Ewentualne inne okoliczności powodujące ryzyko przestępstw finansowych, niezgodności z przepisami prawa lub narażające na szwank właściwe i rozważne zarządzanie działalnością Spółki

B.2.3. Proces zapewniający odpowiednie podejście do kompetencji i reputacji

Dla zapewnienia właściwych Kompetencji i Reputacji konieczne jest stosowanie odpowiednich procesów w czasie rekrutacji oraz ocen regularnych i ad hoc, jak również zapewnienie właściwych szkoleń.

Rekrutacja

Obowiązkiem Spółki jest zapewnienie, że w czasie procesu rekrutacyjnego każdego Członka Zarządu lub osoby nadzorującej/wykonującej Kluczową Funkcję Ustawową oraz osoby pełniącej Inną Istotną Funkcję Zarządzania – prowadzonego zarówno wewnątrz Euler Hermes, jak i poza nią – następuje ocena Kompetencji i Reputacji kandydata. Umowa o pracę lub świadczenie usług może zostać zawarta wyłącznie po pomyślnym zakończeniu opisanego poniżej procesu rekrutacji.

Opisy stanowisk / wymagania w zakresie Kompetencji na danym stanowisku

Opisy stanowisk wykorzystywane są w celu obsadzenia dostępnych stanowisk osób nadzorujących/wykonujących kluczowe funkcje oraz osób pełniących Inne Istotne Funkcje Zarządzania, zarówno w drodze rekrutacji wewnętrznej, jak i zewnętrznej. Biuro HR i Komunikacji Wewnętrznej ma obowiązek opracowania opisów dostępnych stanowisk zgodnie z wymogami dotyczącymi komunikacji korporacyjnej oraz lokalnymi przepisami prawa i regulacjami, w tym również zgodnie z przepisami dotyczącymi zapobiegania dyskryminacji. Każdy opis stanowiska powinien określać rolę danego stanowiska, a także zadania i najważniejsze obowiązki związane z nim, jak również Kompetencje konieczne do pełnienia danej roli w sposób odpowiedni i charakteryzujący się właściwą rozważą. Opis stanowiska jest narzędziem do oceny kandydata.

W przypadku Członków Zarządu, kandydaci oceniani są zgodnie z wymaganiami dotyczącymi Kompetencji opisanymi powyżej (zob. rozdział B.2.2), jak również dalszymi kryteriami określanymi przez Radę Nadzorczą.

Curriculum vitae; sprawdzenie kandydata

Kandydaci zewnętrzni:

Na początku procesu rekrutacji, wszyscy kandydaci zobowiązani są przedstawić aktualne curriculum vitae.

Ostateczny kandydat na stanowisko osoby nadzorującej Kluczową Funkcję Ustawową lub pełniącej Inną Istotną Funkcję Zarządzania musi zostać poddany sprawdzeniu obejmującemu:

- a) Przedstawienie przez kandydata kopii dokumentów potwierdzających posiadanie przez niego wymaganych kwalifikacji i doświadczenia zawodowego;
- b) Przedstawienie przez kandydata zaświadczenia o niekaralności, wystawionego nie wcześniej niż na trzy miesiące przed terminem jego złożenia,
- c) Oświadczenia o toczących się przeciwko niemu postępowaniach sądowych w związku ze sprawą gospodarczą;
- d) Oświadczenia o uczestnictwie w organach zarządzających i nadzorujących innych spółek handlowych oraz
- e) Sprawdzenie referencji oraz sprawdzenie w ogólnodostępnych mediach, przeprowadzone przez Biuro HR i Komunikacji Wewnętrznej, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami dotyczącymi prywatności.

W stosunku do osób wykonujących kluczową funkcję lub osób współpracujących z osobami pełniącymi inną istotną funkcję zarządzania, ostateczny kandydat na stanowisko musi zostać poddany sprawdzeniu obejmującemu pkt. od (a) do (e) powyżej oraz oświadczenia o niekaralności.

Jeżeli dowolny z dokumentów, jakie powinny być przedstawione przez kandydata w celu przeprowadzenia sprawdzenia nie jest dostępny, wówczas dział/organ odpowiedzialny za rekrutację podejmuje decyzję odnośnie odpowiednich w związku z tym działań (np. wniosek o uznanie osobistego oświadczenia za dowód), z wyłączeniem zaświadczenia o niekaralności.

Kandydaci wewnętrzni:

Jeżeli kandydat jest zatrudniony w Grupie Euler Hermes lub Grupie Allianz przez mniej niż cztery lata, lub w pewnych uzasadnionych przypadkach, należy zadbać o przedstawienie przez kandydata życiorysu (curriculum vitae). Kandydat podlega ponadto sprawdzeniu opisanemu powyżej.

Rozmowy kwalifikacyjne

Wszyscy kandydaci na Członków Zarządu powinni odbyć przynajmniej dwie rozmowy rekrutacyjne, w tym jedną z Radą Nadzorczą. Osoby nadzorujące kluczowe funkcje oraz osoby pełniące Inne Istotne Funkcje Zarządzania powinni odbyć przynajmniej dwie rozmowy kwalifikacyjne, w tym jedną z

udziałem pracownika HR oraz Członka Zarządu. Osoby wykonujące kluczowe funkcje Ustawowe powinny odbyć przynajmniej jedną rozmowę kwalifikacyjną z udziałem osoby nadzorującej daną funkcję oraz pracownikiem HR.

Regularne oceny

Kompetencje i Reputacja danej osoby poddawane są regularnym ocenom w celu zapewnienia ciągłości posiadania przez daną osobę właściwych Kompetencji i Reputacji na określonym stanowisku. Ocena taka prowadzona jest:

- a) W czasie corocznych przeglądów wyników pracy, obejmujących ocenę Kompetencji danej osoby oraz uwzględniających ewentualne naruszenia przepisów prawa, które mogą prowadzić do utraty Reputacji przez daną osobę; oraz
- b) W przypadku Członków Zarządu, osób nadzorujących i wykonujących kluczowe funkcje oraz osób pełniących Inne Istotne Funkcje Zarządzania, w czasie Przeglądu Talentów – odbywających się przynajmniej raz w roku, w trakcie, których oceniane są osiągnięte wyniki pracy na obecnym stanowisku, jak również potencjał do pełnienia nowej roli.

Oceny ad hoc

Oceny ad hoc konieczne są w pewnych wyjątkowych sytuacjach powodujących powstanie wątpliwości odnośnie do Kompetencji lub Reputacji danej osoby, np. w przypadku:

- a) Istotnego naruszenia Kodeksu Postępowania Euler Hermes/Allianz;
- b) Nieprzedstawienia wymaganych oświadczeń informacyjnych, np. oświadczeń odnośnie do odpowiedzialności lub oświadczeń dotyczących obrotu papierami wartościowymi;
- c) Dochodzenie lub innego rodzaju postępowanie, które może doprowadzić do skazania za wykroczenie karne, dyscyplinarne (w przypadku wykroczenia administracyjnego lub dyscyplinarne, należy uwzględnić jego znaczenie dla działalności Spółki oraz stanowiska danej osoby); oraz
- d) Uzasadnionej skargi w ramach Grupy Euler Hermes/Grupy Allianz lub jednostki nadzoru.

W przypadku ocen ad hoc, oceniana jest nie tylko konkretna okoliczność stanowiąca jego podstawę, lecz również Kompetencje i Reputacja danej osoby.

Wyniki oceny

Na podstawie informacji uzyskanych w czasie procesu rekrutacji, oceny regularnej lub ad hoc, a także w czasie oceny *due diligence* w związku z outsourcingiem, każdy przypadek należy oceniać indywidualnie, uwzględniając następujące aspekty:

- a) W odniesieniu do Kompetencji: jeżeli wydaje się, że Członek Zarządu, osoba nadzorująca/wykonująca funkcję kluczową lub osoba pełniąca inną istotną funkcję zarządzania lub kandydat na taką funkcję wykazuje brak odpowiedniej wiedzy, kompetencji lub umiejętności, należy rozważyć, czy taki brak wiedzy można naprawić poprzez określone szkolenie zawodowe, a jeżeli tak – osoba taka powinna otrzymać odpowiednie szkolenie;
- b) W odniesieniu do Reputacji: choć w czasie oceny należy brać pod uwagę wszelkie przesłanki możliwego braku właściwej, uwzględnienia wymagają również takie czynniki, jak rodzaj niewłaściwego postępowania lub rodzaj wydanego wyroku, powaga danej sprawy, możliwość apelacji (wyrok podlegający lub niepodlegający apelacji), upływ czasu od danej sprawy oraz późniejsze postępowanie danej osoby, jak również poziom odpowiedzialności danej osoby w ramach Spółki oraz znaczenie tego faktu dla danej funkcji lub stanowiska (np. narażenie osoby na danym stanowisku na ryzyko utraty integralności i oszustwa). Ponadto wszelkie wnioski związane z Reputacją danej osoby należy przekazać do Biura Prawnego i Compliance.
- c) Jeżeli po dokładnym rozpatrzeniu wniosków i konsultacji z odpowiednimi biurami/osobami, dana osoba zostanie oceniona, jako nieposiadająca właściwych Kompetencji lub Reputacji, zastosowanie mają następujące zasady:
  - 1) Jeżeli w czasie procesu rekrutacji okaże się, że kandydat nie posiada właściwych Kompetencji lub Reputacji, wystarczających dla stanowiska, o które się ubiega, taki kandydat nie może zostać na dane stanowisko mianowany lub zatrudniony;
  - 2) Jeżeli w czasie regularnej oceny lub oceny ad hoc okaże się, że danej osoby nie można już uważać za posiadającą właściwe Kompetencje lub Reputację na danym stanowisku, osobę taką należy niezwłocznie odsunąć od stanowiska, z zastrzeżeniem przepisów prawa pracy, jeżeli taka osoba jest pracownikiem TU Euler Hermes.

Szkolenie

Spółka zobowiązana jest zapewnić regularną dostępność odpowiednich szkoleń zawodowych, również realizowanych w trybie e-Learning (zarówno przez dostawców wewnętrznych, jak i zewnętrznych), dla Członków Zarządu, osób nadzorujących/wykonujących kluczowe funkcje oraz osób pełniących Inne Istotne Funkcje Zarządzania, aby osoby te mogły w sposób nieprzerwany spełniać wymagania związane z Kompetencjami dla pełnionych przez nie ról.

W odniesieniu do kryterium właściwej Reputacji, pracownik ds. zapewnienia zgodności z przepisami prawa (*compliance*) zobowiązany jest zapewniać regularne szkolenia odnośnie etycznego postępowania w biznesie, obejmujące takie tematy, jak zapobieganie oszustwom i korupcji, w czasie, których przekazywane będą pracownikom jednoznaczne zasady dotyczące właściwego postępowania, dotyczące zarówno ich samych, jak i ich podwładnych.

W porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym w TU Euler Hermes nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie oceny kompetencji i reputacji osób, które zarządzają Spółką lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji.

B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności (ORSA)

B.3.1. System zarządzania ryzykiem

Zasady zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem stanowi integralną część całego systemu zarządzania TU Euler Hermes i oparte jest na właściwym zrozumieniu ryzyk, dobrze określonych strukturach organizacyjnych oraz przejrzystych procesach zarządzania i kontroli ryzyka. Do kluczowych elementów zarządzania ryzykiem zaliczają się:

- Strategia zarządzania ryzykiem oraz apetyt na ryzyko;
- Proces codziennego zarządzania ryzykiem (IMMMR), obejmujący identyfikację, pomiar, monitoring, raportowanie oraz zarządzanie poszczególnymi ryzykami;
- Proces własnej oceny ryzyk oraz wyznaczania ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności;
- Promowanie silnie rozwiniętej świadomości ryzyka wspieranej przez solidny system zarządzania.

TU Euler Hermes wprowadziło efektywny system zarządzania ryzykiem obejmujący strategię, procesy i procedury sprawozdawcze konieczne do określenia, pomiaru i monitorowania ryzyk, zarządzania nimi oraz sprawozdawczości w ich zakresie i uwzględniający kapitałowy wymóg wypłacalności zgodnie z założeniami systemu Wypłacalność II. W celu wdrożenia systemu zarządzania ryzykiem Spółka ustanowiła Funkcję Zarządzania ryzykiem. Osoby wykonujące tę funkcję odpowiedzialne są za:

- 1) zapewnienie skutecznego funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem w Spółce,
- 2) wspieranie Pierwszej Linii Obrony poprzez podnoszenie, wśród pracowników wszystkich szczebli, świadomości ryzyka związanego z prowadzeniem działalności Spółki oraz właściwego reagowania na sytuacje mogące takie ryzyko podnosić,
- 3) weryfikacja działań przeprowadzonych przez Pierwszą Linie Obrony,
- 4) monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem za pomocą adekwatnych procesów i narzędzi,
- 5) monitorowanie ogólnego profilu ryzyka całej Spółki
- 6) szczegółową sprawozdawczość na temat ekspozycji na ryzyko i doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej w sprawach dotyczących zarządzania ryzykiem,
- 7) ściłą współpracę z Funkcją Aktuarną,

- 8) bieżące monitorowanie wymagań regulacyjnych w zakresie wypłacalności oraz kapitału na pokrycie ryzyka.

Funkcja Zarządzania ryzykiem nadzorowana jest przez Członka Zarządu odpowiedzialnego za Pion Finansów i Administracji, któremu Rada Nadzorcza powierzyła tę funkcję, a wykonywana jest przez Zespół Zarządzania Ryzykiem i Solvency II. W celu zapewnienia obiektywności w procesie podejmowania decyzji związanych z zarządzaniem ryzykiem oraz uniknięcia konfliktu interesów przy ocenie zarządzania ryzykiem funkcja ta jest niezależna od jednostek operacyjnych, posiada osobne ścieżki raportowania oraz nieograniczony dostęp do informacji.

Istotne znaczenie dla zapewnienia efektywnego i spójnego systemu zarządzania ryzykiem w Spółce ma Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem, w którego zakres obowiązków wchodzi: ustalanie zasad zarządzania ryzykiem zgodnych z obowiązującym prawem, monitorowanie profilu ryzyka Towarzystwa, określanie działań ograniczających ryzyko oraz zatwierdzanie raportów przygotowywanych w ramach kluczowych procesów zarządzania ryzykiem.

Definicje ryzyk

Ryzyko jest definiowane, jako nieoczekiwana i negatywna zmiana wartości TU Euler Hermes lub, na skutek niewywiązania się przez Spółkę z zawartych umów ubezpieczenia lub niespełnienia określonych wymogów regulacyjnych, ekonomicznej sytuacji interesariuszy Spółki (np. posiadaczy polis). W powyższym kontekście wartość TU Euler Hermes obejmuje zarówno bieżącą wartość ekonomiczną, jak i wartość przyszłego biznesu.

TU Euler Hermes wyróżnia następujące kategorie oraz rodzaje ryzyka:

Tabela 7 Kategorie ryzyk wyróżnionych w TU Euler Hermes

Kategoria	Rodzaj ryzyka
Ryzyko rynkowe	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko stopy procentowej • Ryzyko cen akcji • Ryzyko spreadu • Ryzyko walutowe • Ryzyko koncentracji
Ryzyko kredytowe	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta • Ryzyko transferu pomiędzy różnymi krajami
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż na życie	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko składki i rezerw • Ryzyko rezygnacji • Ryzyko katastroficzne
Ryzyko operacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko operacyjne • Ryzyko prawne • Ryzyko nieprawidłowości w raportowaniu zewnętrznym
Ryzyko biznesowe	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko rezygnacji

	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko kosztów
Ryzyko płynności	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko płynności
Ryzyko reputacji	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko reputacji
Ryzyko strategiczne	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko strategiczne

W Spółce zarządzanie ryzykiem opiera się na aspekcie ilościowym, korzystającym do wyliczeń kapitałowych z Formuły Standardowej opartej na wymogach Wyłącalność II oraz jakościowym, opisanym w dalszej części dokumentu.

Kluczowymi zasadami zarządzania ryzykiem w Spółce są:

- a) Odpowiedzialność Zarządu za ustanowienie i przestrzeganie strategii ryzyka,
- b) Wykorzystanie kapitałowego wskaźnika wyłącalności (Risk Capital), jako kluczowego wskaźnika ryzyka,
- c) Oddzielenie odpowiedzialności bezpośredniego kierownictwa Spółki i niezależnego nadzoru nad ryzykiem,
- d) Jasna organizacja struktury i procesów zarządzania ryzykiem w tym procesów pomiaru i oceny ryzyka, systemów limitowych, łagodzenia ryzyka przekraczającego apetyt na ryzyko, skuteczny system monitorowania ryzyka, jego raportowania,
- e) Integracja zarządzania ryzykiem w procesach biznesowych,
- f) Kompleksowa i terminowa dokumentacja.

Strategia ryzyka i apetyt na ryzyko ustalana jest przez Zarząd zgodnie ze strategią biznesową Spółki i uwzględnia ona pięć kluczowych aspektów apetytu na ryzyko: ustalenia poziomów docelowych dla największych ryzyk, alokacji kapitału i ustalenia minimalnego wskaźnika kapitału oraz minimalnego wskaźnika kapitału docelowego, zarządzanie płynnością, określenie ilościowych limitów finansowych oraz określenie zasad, standardów i wytycznych.

Procesy zarządzania ryzykiem w Spółce opierają się na identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu, zarządzaniu i raportowaniu włączając w to ocenę najważniejszych ryzyk (TRA), samoocenę ryzyk i kontroli (RCSA) oraz rejestrację zdarzeń ryzyka operacyjnego (OREC). Procesy te przedstawiają udział pierwszej linii obrony oraz komitetów mających znaczenie dla ryzyka w tym procesie. Takie podejście pozwala na adekwatne zarządzanie ryzykiem w zależności od ich charakteru i złożoności.

Kluczowym elementem procesu raportowania ryzyka jest tworzony raz w roku raport ORSA dokonujący własnej oceny ryzyka i wyłącalności w oparciu o parametry Formuły Standardowej i jej adekwatności do profilu ryzyka TU Euler Hermes, określeniu bieżących i potencjalnych potrzeb wyłącalności, jak również zapewnienia ciągłej zgodności z kapitałowym wymogiem wyłącalności i najlepszymi szacunkami zobowiązań (SCR/BEL).

B.3.2. Ocena własna ryzyka i wypłacalności (ORSA)

Proces ORSA pozwala ocenić adekwatność profilu ryzyka w czasie i w różnych scenariuszach. Ryzyko i potrzeby kapitałowe są zatem uważane za integralną część procesu podejmowania decyzji biznesowych w TU Euler Hermes. Kapitał stanowi kluczowy zasób Spółki, umożliwiający prowadzenie działalności biznesowej. Jest on powiązany ze strategią ryzyka, w której określony jest apetyt na ryzyko w relacji do zdolności ponoszenia ryzyka, z uwzględnieniem celów kapitałowych i wypłacalnościowych oraz limitów na ryzyko. Stanowi centralny element strategii biznesowej i określa zestaw czynności podejmowanych przez Spółkę w celu zapewnienia wystarczalności kapitałowej.

ORSA jest procesem realizowanym na bieżąco, w ramach funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem. Te bieżące działania uzupełnione są przez okresową, całłościową, roczną ocenę oraz raport, jak również przez oceny ad-hoc w razie wystąpienia istotnych zmian profilu ryzyka.

Zmiany w profilu ryzyka są identyfikowane poprzez monitoring kluczowych parametrów w cyklach miesięcznych (tj. składka przypisana, składka zarobiona, współczynnik szkodowości, struktura aktywów i roszczenia) oraz kwartalnych (tj. wartość najlepszego oszacowania zobowiązań i kapitałowego wymogu wypłacalności).

Do znaczących zmian w profilu ryzyka zaliczane są:

- a) istotna zmiana w sytuacji biznesowej lub w strategii biznesowej,
- b) znaczące zmiany na rynku kapitałowym,
- c) poważne szkody dla reputacji,
- d) kluczowa zmiana w organizacji,
- e) zidentyfikowanie materialnego błędu w poprzednim wyliczeniu własnych potrzeb w zakresie wypłacalności,
- f) zidentyfikowanie nowego materialnego i kwantyfikowalnego ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem jest uwzględniony w procesach biznesowych TU Euler Hermes, w szczególności na etapie podejmowania kluczowych decyzji strategicznych, wpływających na profil ryzyka Spółki. Przyjęte podejście zapewnia, że system zarządzania ryzykiem wykorzystywany jest przede wszystkim do prospektywnej oceny ryzyka oraz podejmowania decyzji biznesowych ze świadomością zmian w profilu ryzyka, jakie z nich wynikają.

Wszystkie istotne procedury oraz procesy są dokumentowane w sposób kompleksowy, zgodnie z przyjętym harmonogramem raportowania, co zapewnia zachowanie odpowiedniej przejrzystości dokumentacji.

W proces ORSA w TU Euler Hermes zaangażowane są: Zarząd, Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem, Funkcja Zarządzania ryzykiem oraz inne jednostki wspomagające proces.

Zarząd jest odpowiedzialny za:

- a) Zapewnienie odpowiedniego wdrożenia polityki ORSA,

- b) Aktywny udział w procesie ORSA poprzez udział w procesie identyfikacji kluczowych ryzyk TRA, ustalanie planów biznesowych i strategii ryzyka oraz definiowanie testów stresu i analiz scenariuszowych,
- c) Weryfikację i akceptację wyników procesu ORSA,
- d) Wskazanie działań w oparciu o wyniki procesu ORSA.

Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialny za:

- a) Nadzorowanie przygotowania i przeprowadzenia procesu ORSA,
- b) Podejmowanie decyzji o przeprowadzeniu dodatkowego procesu ORSA w przypadku zaistnienia takiej potrzeby,
- c) Przegląd i dyskusję wyników procesu ORSA oraz ich wstępną akceptację przed przekazaniem do Zarządu,
- d) Monitorowanie realizacji działań podejmowanych w oparciu o wyniki procesu ORSA.

Funkcja Zarządzania ryzykiem jest odpowiedzialna za:

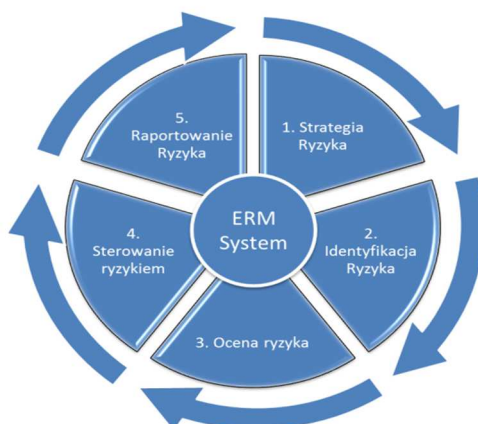
- a) Koordynację przeprowadzania procesu ORSA i przygotowanie raportu ORSA przeprowadzonego regularnie oraz na wniosek Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem,
- b) Coroczną ocenę zgodności z zewnętrznymi wymaganiami dotyczącymi ORSA i przekazywanie do Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem informacji o wszelkich wykrytych potencjalnych niespójnościach,
- c) Przedstawienie wyników procesu ORSA Komitetowi ds. Zarządzania Ryzykiem, a następnie Zarządowi TU Euler Hermes,
- d) Raportowanie wyników procesu ORSA do Grupy,
- e) Komunikację z organami nadzoru.

Pozostałymi uczestnikami procesu ORSA, są jednostki Spółki, które dostarczają dane w ramach tego procesu oraz biorą odpowiedzialność za prawidłowość przekazanych danych do wyliczeń ilościowych.

- a) Aktuariat,
- b) Biuro Finansowo – Księgowe,
- c) Biuro Oceny Ryzyka,
- d) Biuro Kontrolingu i Planowania,
- e) Pozostałe jednostki, w zależności od potrzeby.

Proces ORSA przechodzi przez pięć głównych etapów:

Rysunek 10 Etapy procesu ORSA w TU Euler Hermes

1. Aktualizacja i dostosowanie apetytu na ryzyko i limity ryzyka do strategii biznesowej oraz sprawdzenie zgodności z wymogami Towarzystwa Ubezpieczeń Euler Hermes S.A.

Główne procesy wspomagające:

- ✓ Stosowanie strategii ryzyka, która definiuje apetyty na ryzyko podczas ustawiania celów budujących, aktualizowanych w miarę zmian strategii biznesowych;
- ✓ Monitorowanie przestrzegania wszystkich limitów: pozycji kapitałowej, ekspozycji finansowej, alokacji aktywów i innych limitów ekspozycji;
- ✓ Przeprowadzanie okresowego badania adekwatności pod kątem zmian otoczenia prawnego i regulacyjnego, jak i nowych scenariuszy ryzyk.

2. Identyfikacja wszystkich ryzyk, które należy rozważyć, kwantyfikowalnych i niekwantyfikowalnych z wykorzystaniem kilku różnorodnych podejść.

Główne procesy wspomagające :

- ✓ Przeprowadzenie kwartalnej oceny ryzyk TRA (Top Risk Assessment) w celu zidentyfikowania najważniejszych zagrożeń dla Spółki;
- ✓ Przeprowadzenia corocznej samooceny ryzyka i kontroli RCSA (Risk and Control Self Assessment), mającej na celu odwzorowanie istniejących kontroli i ocenę ich skuteczności;
- ✓ Określenie kontroli *ad-hoc* w zakresie danych finansowych ICoFR (Internal Control Over Financial Reporting) w celu zapewnienia ich odpowiedniej jakości;
- ✓ Coroczne podsumowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, z uwzględnieniem najnowszych wyników testów i przeglądów, a także strat operacyjnych, które w tym czasie wystąpiły;

- ✓ Szkolenie pracowników na tematy związane z zarządzaniem ryzykiem.

3. Projekcje dotyczące środków własnych, kapitału podwyższonego ryzyka i współczynnika wypłacalności w scenariuszach bazowych i scenariuszach warunków skrajnych.

Główne procesy wspomagające :

- ✓ Obliczenie kapitału podwyższonego ryzyka w odniesieniu do wszystkich rodzajów ryzyka oraz analiza charakteru i zakresu korzyści dywersyfikacyjnych odzwierciedlonych w wyniku (w stosownych przypadkach);
- ✓ Kalkulacja pozycji wypłacalnościowej i jej wrażliwości na scenariusze warunków skrajnych;
- ✓ Opracowanie planu kapitałowego zapewniającego ciągłe przestrzeganie docelowych wskaźników kapitałowych ustalonych w apetycie na ryzyko, biorąc pod uwagę prognozy dotyczące kolejnych trzech lat (dane liczbowe planowane), zarówno w scenariuszu bazowym, jak i w scenariuszach warunków skrajnych.

4. Sterowanie ogólnymi potrzebami w zakresie wypłacalności w kategoriach ilościowych wraz z jakościowym opisem istotnych ryzyk oraz wskazanie zgodności przyszłych działań biznesowych ze strategią ryzyka.

Główne procesy wspomagające

- ✓ Obliczenie dostępnego kapitału na pokrycie ryzyka (środków własnych, w tym bilansu ekonomicznego i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych) oraz analiza zmian;
- ✓ Wdrożenie komitetów, w których uczestniczą przedstawiciele funkcji Zarządzania ryzykiem, Zgodności z przepisami, Audytu czy Aktuariatu;
- ✓ Monitorowanie ilościowych limitów finansowych mających na celu utrzymanie kontroli nad ryzykami związanymi z działalnością Spółki.

5. Raportowanie wyników i analiz poprzez przygotowanie raportu ORSA i rozpowszechnienie go wśród wszystkich zainteresowanych stron.

Dodatkowo zgodnie z podejściem TU Euler Hermes, Formuła Standardowa, którą posługuje się Spółka, w sposób wystarczający odzwierciedla jej rzeczywisty profil ryzyka. W procesie ORSA przeprowadzona zostaje analiza statystyczna ryzyka składki i rezerw w celu potwierdzenia prawidłowości tego podejścia.

B.4. System kontroli wewnętrznej

B.4.1. Opis systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej stosowany w TU Euler Hermes zapewnia prawidłowe, wydajne i skuteczne działania Spółki oraz oferowanie produktów i usług wysokiej jakości, zabezpieczając Spółkę przed nadużyciem, złym zarządzaniem, błędami, oszustwami lub innymi nieprawidłowościami. Zapewnia przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa, wytycznych organów statutowych oraz gromadzenie i utrzymywanie zbioru wiarygodnych danych finansowych i administracyjnych oraz ich terminowe przedstawianie w składanych sprawozdaniach finansowych.

Kontrole wewnętrzne w TU Euler Hermes są to działania, które mają fundamentalny wpływ na operacyjną efektywność procesów i kontroli wewnętrznej Spółki. Funkcje i związana z nimi ścieżki raportowania są zorganizowane w ramach struktury organizacyjnej Spółki, zapewniają brak jakichkolwiek wpływów, które mogłyby zakłócić zdolność danej funkcji do wypełnienia obowiązków w obiektywny, uczciwy i niezależny sposób. Każda funkcja jest sprawowana w ramach ostatecznej odpowiedzialności Zarządu lub Rady Nadzorczej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- a) istnienia i ciągłości działalności Spółki,
- b) tworzenia silnego Systemu kontroli wewnętrznej zapewniającego, że wszyscy pracownicy są świadomi znaczenia kontroli wewnętrznej oraz swojej roli w systemie kontroli wewnętrznej,
- c) prowadzenia działań kontrolnych współmiernych do ryzyk wynikających z działalności i procesów wykonywanych przez Spółkę,
- d) udostępnienia Zarządowi istotnych informacji niezbędnych w procesie decyzyjnym,
- e) zgodności z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami.

System kontroli wewnętrznej składa się z kilku współzależnych i ściśle z sobą powiązanych elementów, takich jak: środowisko wewnętrzne i kultura kontroli, ustalanie celów, identyfikacja zdarzeń, identyfikacja i ocena ryzyka, reakcja na ryzyko, działania kontrolne, przepływ informacji oraz monitorowanie. Elementy te są niezbędne dla sprawnego i efektywnego systemu kontroli wewnętrznej, mają ogromny wpływ na kondycję finansową zakładu ubezpieczeń oraz na osiągnięcie przez nie założonych celów.

Skuteczność i efektywność systemu kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem jest monitorowana poprzez wprowadzenie procedur mających na celu ochronę dokładności i wiarygodności sprawozdań finansowych. Środkiem do osiągnięcia tego celu jest dwustopniowy system kontroli wewnętrznej procesów związanych z raportowaniem finansowym.

System kontroli wewnętrznej stanowi integralną część funkcjonowania Spółki i pełni kluczową rolę w zarządzaniu ryzykiem wewnętrznym Spółki, zapewniając:

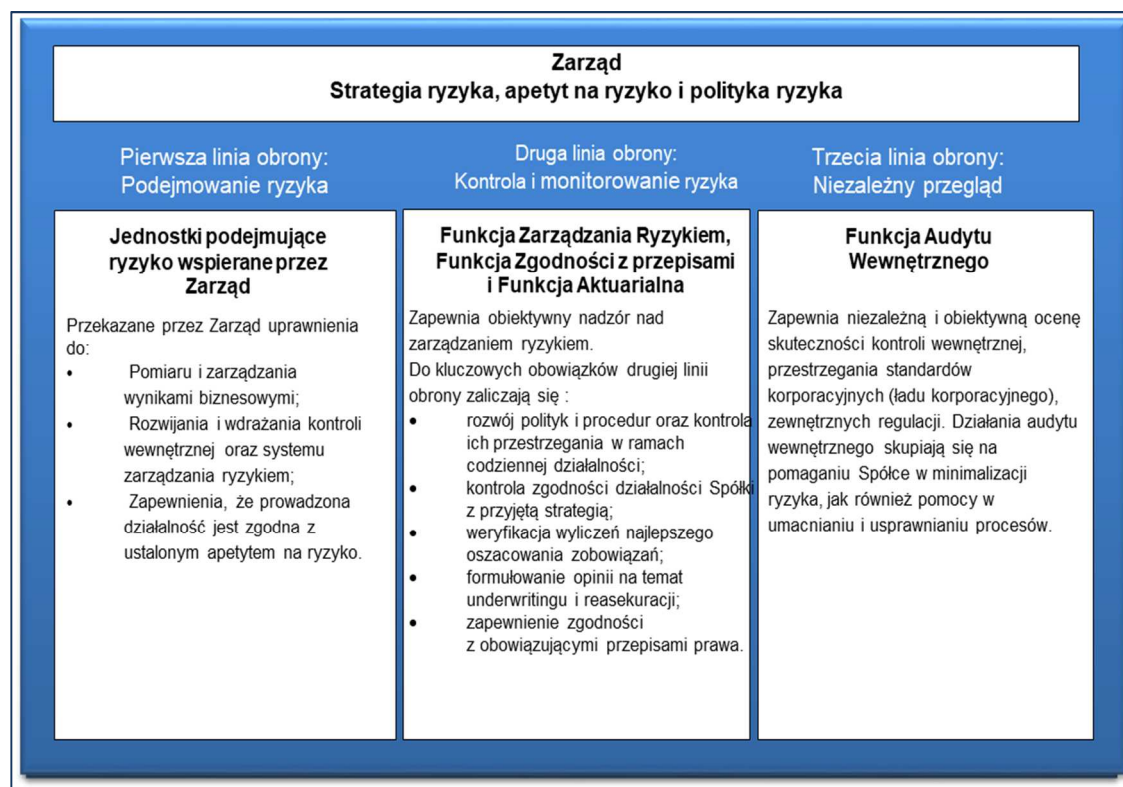
- skuteczność i efektywność wykonywanych operacji,
- wiarygodność sprawozdawczości finansowej,
- zgodność z obowiązującymi przepisami prawa,
- prawidłowe zasady współpracy i przepływu informacji.

System kontroli wewnętrznej stanowi zespół działań na wszystkich szczeblach organizacyjnych Spółki wykonywanych przez jej organy kolegialne i pracowników w ramach powierzonych im obowiązków. Składa się ze współzależnych i ściśle ze sobą powiązanych elementów, takich jak:

- identyfikacja i ocena ryzyka,
- reakcja na ryzyko,
- środowisko i kultura kontroli wewnętrznej,
- ustalanie celów kontroli,
- identyfikacja zdarzeń,
- działania kontrolne i pokontrolne,
- przepływ informacji,
- monitorowanie.

W celu zapewnienia odpowiedniego działania systemu zarządzania, w Spółce przyjęty został model systemu zarządzania ryzykiem oparty na trzech liniach obrony z jasno określonymi obowiązkami w ramach każdej funkcji organizacyjnej, zgodnie z poniższym opisem:

Rysunek 11 Model trzech linii obrony wdrożony w TU Euler Hermes

Organy nadzorcze Spółki są odpowiedzialne za zapewnienie prawidłowego działania i skutecznego funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, za jego zatwierdzenie, przegląd i weryfikację. Prawidłowe funkcjonowanie i monitorowanie systemu kontroli wewnętrznej w Spółce dokonywane jest za pomocą odpowiednich procedur, instrukcji, systemu informacji zarządczej (raporty, sprawozdania, analizy) oraz odpowiednich systemów informatycznych zapewniających właściwe przechowywanie i przetwarzanie danych, umożliwiające pomiar oraz monitorowanie poszczególnych rodzajów ryzyka.

System kontroli wewnętrznej pojmowany jest w TU Euler Hermes, jako zespół działań kontrolnych na wszystkich szczeblach organizacyjnych wykonywanych przez kierownictwo, (czyli Radę Nadzorczą, Zarząd, Dyrektorów i Kierowników) i przez wszystkich pracowników w ramach swoich obowiązków, rozciągających się na wszystkie przejawy działalności zakładu ubezpieczeń, począwszy od całościowej polityki, zbioru procedur, instrukcji, metod jak i sposobów wykonywania określonych czynności, sformułowanych i wdrażanych przez kierownictwo.

B.4.2. Funkcja Zgodności z przepisami (Compliance)

Funkcja Zgodności z przepisami (Compliance), jest jedną z kluczowych funkcji w Spółce, stanowi integralną i istotną część systemu zarządzania ryzykiem w ramach modelu Trzech Linii Obrony (Druga Linia Obrony). Monitoruje zgodność działalności Spółki z obowiązującym prawem i wiążącymi wytycznymi organu nadzoru. Funkcja Zgodności z przepisami zachowuje swoją niezależność w zakresie wykonywanych przez siebie obowiązków, raportuje bezpośrednio do Zarządu, posiada nieograniczony dostęp do informacji. Funkcja ta spełnia wymogi określone w art. 64 ust. 2 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej doradzając Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie zgodności wykonywania działalności ubezpieczeniowej lub reasekuracyjnej z przepisami prawa, oceniając możliwy wpływ wszelkich zmian stanu prawnego na operacje Spółki oraz określając i oceniając ryzyka związane z nieprzestrzeganiem przepisów prawa oraz regulacji wewnętrznych.

Do głównych zadań Funkcji Zgodności z przepisami należy również: promowanie kultury i uczciwości, zapewnianie komunikacji i szkoleń z obszaru zgodności z przepisami prawa, pełnienie funkcji doradczej dla organów nadzorczych Spółki oraz dla jej pracowników, wdrażanie i weryfikacja procedur oraz nadzór nad ich przestrzeganiem, ocena adekwatności środków przyjmowanych przez Spółkę w celu zapobiegania niezgodności z przepisami, komunikacja z organem nadzoru w zakresie ryzyk zgodności z przepisami (compliance).

Zarząd podejmuje decyzję w zakresie jasnego przypisania odpowiedzialności w ramach obszarów ryzyk zgodności z przepisami. Obejmuje to w szczególności przypisanie odpowiedzialności za zadania Funkcji Zgodności z przepisami oraz imienne powołanie osoby nadzorującej Funkcję zgodności z

przepisami. Powołanie osoby nadzorującej Funkcję Zgodności z przepisami następuje w formie uchwały Zarządu TU Euler Hermes.

B.5. Funkcja Audytu Wewnętrznego

B.5.1. Opis implementacji Funkcji Audytu wewnętrznego w TU Euler Hermes S.A.

TU Euler Hermes posiada niezależną i obiektywną funkcję audytu wewnętrznego. Funkcja Audytu Wewnętrznego jest wykonywana przez koordynatora ds. audytu wewnętrznego, jak również na drodze umowy outsourcingu jest zlecana podmiotowi z Grupy Euler Hermes.

Funkcja Audytu wewnętrznego podlega organizacyjnie Prezesowi Zarządu (będącemu jednocześnie osobą nadzorującą Funkcję Audytu wewnętrznego). Audyt wewnętrzny współpracuje z Komitetem Audytu TU Euler Hermes.

Osoby wykonujące Funkcję Audytu Wewnętrznego nie wykonują funkcji operacyjnych. Organizacja audytu wewnętrznego odzwierciedla model operacyjny Spółki, w zakresie: oceny ryzyka kredytowego/human resources, sprzedaży/marketingu/underwritingu, finansów/księgowości, funkcji operacyjnych i zarządczych.

Corocznie jest ustalany plan audytu, który bazuje na podejściu opartym o ryzyko, wymaganiach regulacyjnych oraz uwzględnia wnioski Zarządu, definiuje misje audytowe dotyczące procesów wykonywanych przez poszczególne funkcje w ramach działalności TU Euler Hermes. Przygotowany plan jest przedstawiany Zarządowi, Radzie Nadzorczej i Komitetowi Audytu TU Euler Hermes oraz podlega procesowi zatwierdzenia przez Komitet Audytu Towarzystwa.

Ramy działania audytu wewnętrznego zostały określone w procedurach wewnętrznych TU Euler Hermes, które podlegają regularnym przeglądom oraz są aktualizowane w razie potrzeby. Niniejsza dokumentacja określa, między innymi, umiejscowienie funkcji audytu wewnętrznego w strukturze Spółki, uprawnienia przysługujące funkcji audytu wewnętrznego, proces przeprowadzania audytu, organizację kontroli wewnętrznej. Regulacje wewnętrzne są uzupełniane również międzynarodowymi standardami audytu wewnętrznego, regulacjami Grupy EH oraz Grupy Allianz.

B.5.2. Niezależność i obiektywność Funkcji audytu wewnętrznego

W celu zapewnienia obiektywności oraz niezależności Funkcji Audytu wewnętrznego zostały ustalone poniższe wymogi:

Niezależność

Funkcja Audytu wewnętrznego musi być niezależna w ramach struktury organizacyjnej TU Euler Hermes. Oznacza to brak nadmiernego wpływu w zakresie podległości służbowej czy też

niezależności od funkcji Pierwszej i Drugiej Linii Obrony, jak również należy unikać konfliktu interesów. Audyt Wewnętrzny posiada upoważnienie do wyrażania opinii (oceny) i rekomendacji, ale nie może wydawać poleceń, z wyjątkiem podejrzenia wystąpienia nielegalnych działań/nadużyć.

Podległość służbowa

Funkcja Audytu Wewnętrznego podlega organizacyjnie Prezesowi Zarządu, nadzorującemu jednocześnie Funkcję Audytu wewnętrznego. Osoby wykonujące funkcję audytu wewnętrznego muszą pozostawać w regularnym kontakcie z Prezesem Zarządu, jak też Komitetem Audytu. Funkcja Audytu wewnętrznego podlega również funkcjonalnie Audytowi Grupy Euler Hermes.

Nieograniczony dostęp do informacji

Funkcja Audytu wewnętrznego ma prawo do komunikowania się z każdym pracownikiem Spółki w celu uzyskania informacji, dokumentacji lub danych umożliwiających wykonanie zadań w zakresie prawnie dozwolonym. Funkcja Audytu wewnętrznego ma obowiązek i prawo wglądu do działań, procedur i procesów we wszystkich obszarach działalności TU Euler Hermes, bez ograniczenia zakresu takiego wglądu. Natomiast osoby zarządzające mają obowiązek informowania Funkcji Audytu wewnętrznego o poważnych brakach i głównych zmianach w systemach kontroli wewnętrznej (np. wprowadzenie nowej linii działalności, nowych produktów, zmian i procedur pracy, nowych systemów lub o wykryciu niedociągnięć w zakresie bezpieczeństwa). Takie informacje muszą być traktowane przez Funkcję Audytu wewnętrznego w sposób dyskretny i poufny.

Funkcja Audytu Wewnętrznego ma prawo uczestnictwa w odpowiednich komitetach, np. ds. Zarządzania Ryzykiem, Finansowym, Inwestycyjnym, Ujawnień, Zarządzania i Kontroli.

Odpowiednie kwalifikacje i przygotowanie

Osoby pełniące Funkcję Audytu wewnętrznego muszą posiadać umiejętności analityczne, wiedzę w zakresie rachunkowości, jak również rozeznanie w organizacji firm ubezpieczeniowych i/lub finansowych i wiedzę z zakresu informatyki. W celu osiągnięcia i utrzymania wymaganego poziomu umiejętności zawodowych niezbędne są ustawiczne szkolenia podnoszenie wiedzy na temat stosownych standardów, publikacji i praktyk związanych z audytem wewnętrznym oraz posiadanie umiejętności z zakresu skutecznej komunikacji.

B.6. Funkcja Aktuarialna

B.6.1. Opis implementacji Funkcji Aktuarialnej

Osoba nadzorująca Funkcję Aktuarialną podlega bezpośrednio Członkowi Zarządu odpowiedzialnemu za Pion Finansów, Operacji i Administracji, a ponadto składa raporty Zarządowi Spółki, Radzie Nadzorczej i Zespołowi aktuarialnemu w Grupie Euler Hermes. Zarząd nominuje osobę nadzorującą Funkcję Aktuarialną, a także podejmuje decyzję o jej odwołaniu.

Osoba nadzorująca Funkcję Aktuarialną jest odpowiedzialna za wdrożenie zasad i wymogów prawa oraz najlepszych praktyk Funkcji Aktuarialnej, zgodnej ze standardami Grupy Allianz i Euler Hermes, w tym za odpowiednio wczesne zgłaszanie wszystkich kwestii mogących mieć negatywny wpływ na podejmowane decyzje. W przypadku konfliktu interesów osoba nadzorująca Funkcję Aktuarialną może odwołać się do Rady Nadzorczej Spółki przedkładając jej swoje stanowisko.

Funkcja Aktuarialna ściśle współpracuje z Funkcją Zarządzania ryzykiem wnosząc wkład do efektywnego systemu zarządzania ryzykiem. Funkcja Zgodności z przepisami obejmuje swoją kontrolą właściwe umiejscowienie Funkcji Aktuarialnej w strukturze organizacyjnej Spółki.

Funkcja Aktuarialna i Funkcja Audytu Wewnętrznego są oddzielone i nie ma pomiędzy nimi żadnych służbowych zależności. Okresowe przeglądy efektywności Funkcji Aktuarialnej są częścią programu audytu wewnętrznego. Funkcja Audytu wewnętrznego informuje osobę nadzorującą Funkcję Aktuarialną o wszystkich ustaleniach audytów mogących mieć wpływ na działanie Funkcji Aktuarialnej.

Funkcja Aktuarialna nie może wykonywać żadnych zadań i obowiązków, które mogą doprowadzić do potencjalnego konfliktu interesów z jej podstawowymi zadaniami.

Funkcja Aktuarialna ma prawo do uzyskania dostępu do wszelkich informacji, dokumentacji lub danych niezbędnych do wykonywania swoich zadań, w zakresie dozwolonym przez prawo. Osoba nadzorująca Funkcję Aktuarialną wykazuje się uczciwością, kompetencją i niepodważalną reputacją zgodnie z Procedurą w sprawie Kompetencji i Reputacji Spółki.

Funkcja Aktuarialna jest członkiem następujących komitetów:

- a) Komitet Rezerw (LRC),
- b) Komitet Szkód,
- c) Komitet ds. Monitoringu Ryzyka Portfela Ubezpieczeniowego (Smart Circle),
- d) Komitet Rezerw ds. Gwarancji,
- e) Komitet Inwestycyjny,
- f) Komitet Finansowy,
- g) Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami,
- h) Komitet Ujawnień,
- i) Komitet Zarządzania i Kontroli,
- j) Komitet ds. Produktu,
- k) Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem.

Komitet Rezerw jest integralną częścią Systemu Zarządzania Spółką, a jego głównym celem jest ustalenie wysokości rezerw szkodowych oraz przyszłych oszacowanych regresów. Komitet ds. Monitoringu Ryzyka Portfela Ubezpieczeniowego ma za zadanie zacieśnienie współpracy pomiędzy poszczególnymi jednostkami odpowiedzialnymi za ocenę ryzyka, sprzedaż, likwidację szkód, finanse oraz aktuariat w celu sprawnego identyfikowania oraz zrozumienia trendów biznesowych oraz podejmowania odpowiednich akcji wspierających działania biznesowe. Uczestnictwo w Komitecie ds.

Produktu, ma zapewnić zaangażowanie Funkcji Aktuarialnej w działania w obszarze taryfikacji oraz oceny i akceptacji ryzyka do ubezpieczenia.

Lokalna Funkcja Aktuarialna raportuje również funkcjonalnie do Regionalnej/Grupowej Funkcji Aktuarialnej.

B.6.2. Zakres obowiązków Funkcji Aktuarialnej

Zadania Funkcji Aktuarialnej są wykonywane przez Zespół Aktuarialny i nadzorowane przez Aktuariusza, którzy podlegają Członkowi Zarządu odpowiedzialnemu za Pion Finansów i Administracji.

Do głównych zadań Funkcji Aktuarialnej należą:

- 1) koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów rachunkowości (sprawozdawczości statutowej), sprawozdawczości grupowej i na potrzeby wypłacalności,
- 2) wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyk do ubezpieczenia,
- 3) wyrażanie opinii na temat poprawności rozwiązań w obszarze reasekuracji,
- 4) wsparcie procesu planowania oraz monitorowania i raportowania wyników,
- 5) współpracowanie przy efektywnym wdrażaniu systemu kontroli wewnętrznej,
- 6) współpracowanie przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem,
- 7) zapewnienie adekwatności metodyki stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- 8) ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości,
- 9) porównywanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
- 10) informowanie Zarządu Spółki i Rady Nadzorczej o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności.

Zadania związane z akceptacją i ograniczaniem ryzyka są wykonywane przez Pion Finansów i Administracji (reasekuracja), taryfikacją oraz oceną i akceptacją ryzyka przez Pion Sprzedaży i Marketingu oraz oceną ryzyka kredytowego przez Pion Ryzyka, Informacji i Szkód zgodnie z obowiązującymi procedurami oraz limitami. Wymienione Piony podlegają bezpośrednio Członkom Zarządu odpowiedzialnym za poszczególne obszary biznesowe.

B.7. Outsourcing

B.7.1. Zasady outsourcingu w Towarzystwie Ubezpieczeń Euler Hermes S.A.

Spółka wdrożyła i systematycznie weryfikuje zasady dotyczące outsourcingu istotnych usług lub funkcji (w tym funkcji niewralgicznych, tj. podstawowych lub ważnych) dla działania Spółki. Spółka

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

Towarzystwa Ubezpieczeń Euler Hermes S.A.

uwzględnia funkcje lub usługi objęte outsourcingiem w swoim systemie zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej, w celu zapewnienia, aby outsourcing nie powodował istotnego pogorszenia jakości jej systemu zarządzania ani obsługi ubezpieczających oraz nadmiernego ryzyka operacyjnego Spółki. Przed rozpoczęciem outsourcingu usług/funkcji Spółka ustanawia plan awaryjny (wraz ze strategią wyjścia) w celu rozproszenia ograniczenia przerw w działaniu systemów i procedur kontrahenta oraz na wypadek rozwiązania umowy outsourcingu.

Wewnętrzna polityka outsourcingu podlega przynajmniej corocznej weryfikacji i w razie potrzeby jest dostosowywana do istotnych zmian w systemie zarządzania Spółki.

Spółka zleciła w drodze umowy outsourcingu następujące funkcje należące do systemu zarządzania oraz czynności ubezpieczeniowe, które uważane są za podstawowe lub ważne: Funkcję Audytu wewnętrznego, usługi prowadzenia postępowań regresowych oraz postępowań windykacyjnych związanych z wykonaniem umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych, usługi lokowania środków Spółki.

Każda z zawieranych umów outsourcingu zastrzega min.:

- a) obowiązek Kontrahenta do udzielenia Spółce, jej audytorom zewnętrznym oraz organowi nadzoru ubezpieczeniowego faktycznego dostępu do wszystkich informacji dotyczących Funkcji lub Usługi objętej outsourcingiem oraz udzielania organowi nadzoru Spółki faktycznego dostępu do obiektów Kontrahenta,
- b) współpracę Kontrahenta z organem nadzoru ubezpieczeniowego Spółki w zakresie Funkcji lub Usługi objętej outsourcingiem,
- c) organowi nadzoru ubezpieczeniowego Spółki prawo przeprowadzania kontroli działalności stanu majątkowego Kontrahenta w zakresie powierzonych Funkcji lub Usług,
- d) ujawnianie wszelkich zdarzeń, które mogą mieć istotny wpływ na jakość, zdolność do wykonywania zleconych mu w drodze outsourcingu Funkcji i Usług w sposób skuteczny i zgodny z obowiązującymi przepisami prawa i wymogami organu nadzoru ubezpieczeniowego,
- e) obowiązek ochrony poufnych informacji dotyczących Spółki, jej pracowników, kontrahentów, ubezpieczających i innych osób,
- f) przestrzeganie wytycznych i polityk Spółki dotyczących Funkcji lub Usługi objętych outsourcingiem,
- g) unikanie ewentualnego konfliktu interesów w relacjach ze Spółką oraz obowiązek powiadomienia Spółki o ewentualnym grożącym konflikcie interesów.

B.7.2. Outsourcing Kluczowych funkcji

W przypadku zlecenia kluczowej funkcji w rozumieniu Polityki outsourcingu na zewnątrz zgodnie z Polityką outsourcingu TU Euler Hermes, konieczne jest przestrzeganie następujących zasad:

- a) Dokonania analizy *due diligence* Dostawcy przez Właściciela Działalności, aby upewnić się, że Dostawca jest w stanie zrealizować funkcje lub usługi, które mają mu zostać powierzone zgodnie z udokumentowanymi celami, standardami i specyfikacjami oraz że nie występują żadne potencjalne konflikty interesów, obejmującej opis procesu stosowanego przez Dostawcę i mającej na celu zapewnienie właściwych Kompetencji oraz Reputacji jego personelu, a także pisemne potwierdzenie, że personel Dostawcy wykonujący pracę w związku z kluczową funkcją lub inną istotną funkcją zarządzania będącą przedmiotem outsourcingu wykazuje się właściwymi Kompetencjami oraz Reputacją;
- b) Spełnienia przez osobę odpowiedzialną w Spółce za zlecenia, kontrolę i weryfikację outsourcingu, w szczególności outsourcing funkcji (kluczowe funkcje) oraz innych istotnych funkcji zarządzania wymogów w zakresie Reputacji i Kompetencji;
- c) Uwzględnienia przy outsourcingu funkcji lub czynności należących do systemu zarządzania zasad powierzenia tych funkcji lub czynności określonych w art. 75 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
- d) Zawiadomienia organu nadzoru ubezpieczeniowego, które należy przesłać przynajmniej sześć tygodni przed rozpoczęciem okresu obowiązywania outsourcingu funkcji należącej do systemu zarządzania, a także o istotnej zmianie w outsourcingu.

B.7.3. Jurysdykcja, w której są zlokalizowani usługodawcy wykonujący wszelkie podstawowe lub ważne funkcje lub czynności operacyjne.

Usługodawcy wykonujący dla Towarzystwa Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. podstawowe lub ważne funkcje albo czynności operacyjne podlegają odpowiednio:

- a) Funkcja Audytu Wewnętrznego - jurysdykcji prawa francuskiego,
- b) Usługa prowadzenia postępowań regresowych oraz postępowań windykacyjnych związanych z wykonaniem umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych - jurysdykcji prawa polskiego,
- c) Usługi lokowania środków Spółki – jurysdykcji prawa francuskiego,
- d) Usługa obsługi, utrzymania i wsparcie dla systemów informatycznych, infrastruktury lub przechowywania danych w sposób ciągły – jurysdykcji prawa francuskiego.

B.8. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje w zakresie tego rozdziału ujęto w Sprawozdaniu w rozdziale B. powyżej.

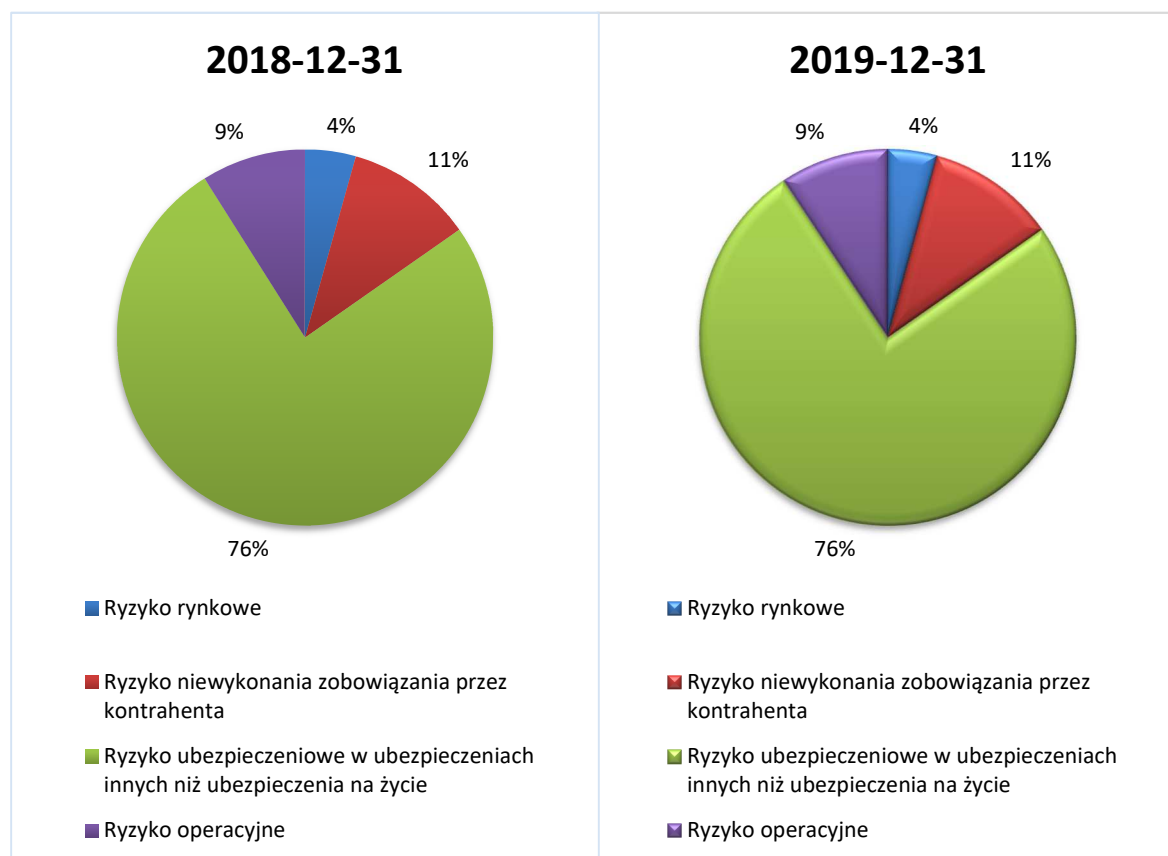
C. Profil ryzyka

W związku z charakterem prowadzonej działalności TU Euler Hermes, a także otoczeniem gospodarczym, regulacyjnym oraz konkurencją, Spółka jest narażona na różnorodne ryzyka mierzalne i niemierzalne.

Najistotniejszymi ryzykami mierzalnymi, których realizacja mogłaby istotnie wpłynąć na działalność oraz sytuację finansową Spółki i dla których pokrycia utrzymywany jest kapitał są ryzyko ubezpieczeniowe (w tym ryzyko składki i rezerw z tytułu ubezpieczenia kredytu oraz ryzyko katastroficzne), ryzyko niewypłacalności kontrahenta, ryzyko operacyjne oraz ryzyko rynkowe. Głównym narzędziem do pomiaru tych ryzyk w TU Euler Hermes jest kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR).

Poniższy wykres prezentuje strukturę SCR w podziale na poszczególne ryzyka przed dywersyfikacją pomiędzy modułami ryzyka oraz korektą na zdolność pokrywania strat przez podatki odroczone (dalej: „dopasowanie“). Informacja dotycząca ostatecznej wielkości SCR znajduje się w załączniku do Sprawozdania – Formularz nr S.25.01.

Rysunek 12 Struktura SCR według stanu na 31.12.2019 i 31.12.2018 przed dywersyfikacją pomiędzy modułami i korektą dopasowująca

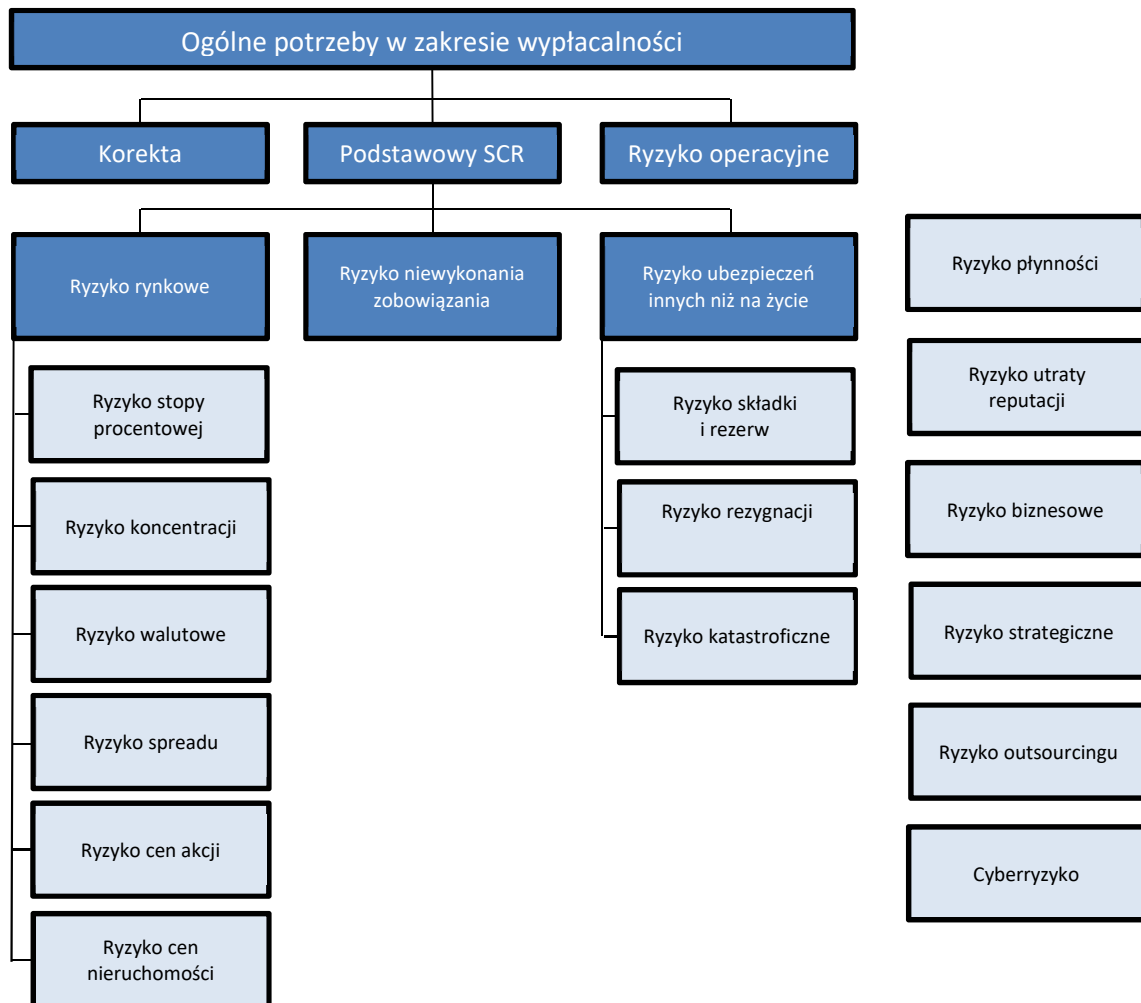

Dodatkowo oprócz ryzyk będących częścią SCR liczonego formułą standardową, TU Euler Hermes identyfikuje ryzyko płynności oraz ryzyka niemierzalne takie jak ryzyko reputacyjne czy strategiczne. Dla ryzyk tych nie jest rezerwowany dodatkowy kapitał na pokrycie ewentualnych strat z tytułu ich realizacji. Natomiast są one objęte odpowiednimi procedurami zarządzania ryzykiem. Do ich pomiaru stosowane są techniki jakościowe oraz wykorzystuje się np. proces OREC (*Operational Risk Event Capture*), w ramach którego każdy właściciel ryzyka zobowiązany jest do raportowania zdarzeń operacyjnych, wraz z kwotą poniesionych albo możliwych strat z tego tytułu.

W trakcie okresu sprawozdawczego nie nastąpiły znaczące zmiany istotności poszczególnych ryzyk, na które narażona jest Spółka. W szczególności wciąż dominującą kategorią ryzyka pozostaje ryzyko ubezpieczeniowe.

Poniższy schemat przedstawia profil ryzyka TU Euler Hermes uwzględniający wszystkie zidentyfikowane ryzyka będący podstawą oszacowania ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności w ramach procesu ORSA w 2019 roku.

Rysunek 13 Profil ryzyka TU Euler Hermes

W porównaniu z rokiem 2018 w ramach ryzyk zarządzanych ilościowo dodane zostało ryzyko cen nieruchomości, natomiast w ramach ryzyk zarządzanych jakościowo zostały *explicite* wyodrębnione: ryzyko outsourcingu oraz cyberryzyko .

W TU Euler Hermes proces zarządzania ryzykiem obejmuje etapy od identyfikacji ryzyk i ich pomiaru do raportowania i podejmowania strategicznych decyzji.

W szczególności, do procesu zarządzania ryzykiem należy zaliczyć bieżące operacyjne zarządzanie ryzykiem przez wszystkich pracowników Spółki. Właściciele ryzyk lub procesów, będąc częścią pierwszej linii obrony, identyfikują ryzyka podczas codziennych działań i decydują o odpowiednim poziomie tolerancji ryzyka. Na podstawie tego wprowadzają adekwatne działania ograniczające ryzyko tam, gdzie jest to wymagane, aż do momentu osiągnięcia docelowego poziomu tolerancji dla ryzyka. Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem jest głównym organem decyzyjnym w procesie zarządzania poszczególnymi ryzykami. Na posiedzeniach Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem omawiane są zidentyfikowane nowe ryzyka i podejmuje się decyzje na temat podejścia TU Euler Hermes do danego ryzyka.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne zmiany środków zastosowanych w celu oceny ryzyk ani zmiany w Polityce zarządzania ryzykiem i ORSA.

W kontekście apetytu na ryzyko TU Euler Hermes zdecydowanie unika ryzyka niezwiązanego z podstawową działalnością. Dotyczy to w szczególności ryzyka rynkowego, w przypadku, którego prowadzone są działania mające na celu minimalizację/eliminację ryzyka koncentracji (poprzez większą dywersyfikację depozytów pomiędzy bankami) i ryzyka walutowego (poprzez utrzymywanie płynnych aktywów walutowych w wysokości odpowiadającej przewidywanym zobowiązaniom walutowym).

W przypadku ryzyka stopy procentowej Spółka nie dopuszcza znacznych rozbieżności zapadalności aktywów i zobowiązań.

W przypadku ryzyk, które są bezpośrednio powiązane z modelem biznesowym, czyli ryzyka ubezpieczeniowego (działalność podstawowa) oraz ryzyka upadłości kontrahenta (wynikającego z wykorzystywania w znacznym stopniu reasekuracji proporcjonalnej), Spółka je akceptuje i stara się nimi odpowiednio zarządzać.

Jeśli chodzi o adekwatność kapitałową, założeniem Spółki jest dążenie do utrzymywania poziomu pokrycia środkami własnymi kapitałowego wymogu wypłacalności w granicach określonych w polityce zarządzania kapitałem.

C.1. Ryzyko ubezpieczeniowe

Tabela 8 Ryzyko aktuarialne

Typ Ryzyka	Ryzyko ubezpieczeniowe
Źródła ekspozycji	Ryzyko składki i rezerw, ryzyko rezygnacji z umów, ryzyko katastroficzne
Opis	<p>Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie jest związane z wystąpieniem nieoczekiwanej straty na skutek niewystarczalności składki lub rezerw szkodowych do pokrycia przyszłych zobowiązań ubezpieczeniowych Spółki. Do ryzyka ubezpieczeniowego zaliczają się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko składki: ryzyko straty wynikającej z nieoczekiwanego wzrostu szkodowości powodującego niewystarczalność składek do pokrycia zobowiązań ubezpieczeniowych; • Ryzyko rezerw: ryzyko straty z powodu niewystarczalności rezerwy szkodowej do pokrycia przyszłych wypłat odszkodowań z tytułu szkód, które już się wydarzyły. Ryzyko to jest efektem zmienności w czasie i wysokości wypłacanych odszkodowań; • Ryzyko rezygnacji z umów: ryzyko straty wynikającej z odchylenia rzeczywistego wskaźnika rezygnacji z umów od oczekiwanego; • Ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach innych niż na życie: ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań ubezpieczeniowych, wynikające ze znacznej niepewności założeń dotyczących wyceny i tworzenia rezerw, związanych z ekstremalnymi lub wyjątkowymi zdarzeniami; <p>Ze względu na profil działalności Spółki, największe ryzyko stanowi ryzyko składki i rezerw, na co wpływa wolumen planowanej składki oraz poziom utrzymywanych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.</p> <p>Istotnym ryzykiem jest również ryzyko katastrof spowodowanych przez człowieka, na które wpływa w znacznym stopniu zarówno ryzyko niewykonania dużego zobowiązania kredytowego, jak i ryzyko recesji.</p>
Środki zastosowane w celu oceny ryzyka	<p>Wielkość SCR według stanu na 31.12.2019 r., gdzie:</p> <p>ryzyko składki i rezerw: 46 481 tys. zł</p> <p>ryzyko rezygnacji z umów: 4 120 tys. zł</p> <p>ryzyko katastroficzne: 38 643 tys. zł</p> <p>całkowite ryzyko ubezpieczeniowe (po dywersyfikacji): 67 593 tys. zł</p>

	<p>W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego nastąpił wzrost ryzyka składki i rezerw o 1 143 tys. zł, ryzyka katastroficznego o 2 835 tys. zł oraz ryzyka rezygnacji z umów o 1 419 tys. zł. Wszystkie te zmiany wpłynęły finalnie na wzrost całkowitego ryzyka ubezpieczeniowego o 3 119 tys. PLN) i związane było przede wszystkim ze wzrostem wolumenu i zyskowności biznesu zarówno zarobionego, jak i planowanego.</p>
<p><i>Zarządzanie ryzykiem/techniki ograniczania ryzyka</i></p>	<p>W celu właściwego zarządzania ryzykiem ubezpieczenia należności, stanowiącego podstawowe ryzyko TU Euler Hermes, Spółka posiada zdywersyfikowany portfel ubezpieczeń należności, ograniczający wpływ wystąpienia kryzysu ekonomicznego w określonym sektorze lub upadłości pojedynczego dłużnika na sytuację finansową TU Euler Hermes (szczegóły dotyczące limitów biznesowych zapewniających dywersyfikację portfela zostały opisane w części C.7.1 Sprawozdania).</p> <p>Dodatkowymi narzędziami pozwalającymi skutecznie zarządzać kluczowymi ryzykami TU Euler Hermes są, w szczególności, reasekuracja i wycena ubezpieczeń w oparciu o szczegółową ocenę jakości kredytowej kontrahentów (szczegóły dotyczące programu reasekuracji zostały opisane w części C.7.1 Sprawozdania).</p> <p>Proces zarządzania ryzykiem wspierany jest przez liczne komitety merytoryczne, które w sposób zorganizowany i regularny analizują ryzyka prowadzonej działalności ubezpieczeniowej oraz dają niezbędny wkład do całościowej analizy ryzyka przeprowadzanej w ramach spotkań Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem.</p>
<p><i>Proces monitorowania skuteczności zarządzania ryzykiem/ technik ograniczania ryzyka</i></p>	<p>Proces oceny skuteczności technik ograniczania ryzyka opiera się na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitorowaniu danych miesięcznych takich, jak składka przypisana, składka zarobiona, współczynnik szkodowości, wysokość i struktura szkód oraz analizowaniu ich wpływu na wysokość rezerw i SCR; • Monitorowaniu i ocenie kwartalnych, pełnych wyliczeń najlepszego oszacowania zobowiązań i marginesu ryzyka oraz SCR. <p>W przypadku, gdy na podstawie zmian obserwowanych wskaźników i parametrów zostanie stwierdzone ryzyko braku adekwatności rezerw lub SCR podejmowane są przez funkcję zarządzania ryzykiem, we współpracy z funkcją aktuarialną, odpowiednie działania, skutkujące wydaniem określonej rekomendacji dla właściwych komitetów (w szczególności Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem) bądź bezpośrednio dla Zarządu Spółki (obejmujące np. możliwość renegotjacji umowy reasekuracji, redukcję limitów dla kontrahentów o najwyższej szkodowości lub najniższych ratingach kredytowych).</p>

C.2. Ryzyko rynkowe

Tabela 9 Ryzyko rynkowe

Typ Ryzyka	Ryzyko rynkowe
Źródła ekspozycji	Ryzyko stopy procentowej, ryzyko spreadu, ryzyko walutowe, ryzyko koncentracji, ryzyko cen akcji, ryzyko cen nieruchomości
Opis	<p>Ryzyko rynkowe jest związane z wystąpieniem nieoczekiwanej straty na skutek zmian cen rynkowych lub parametrów wpływających na ceny rynkowe, jak również wyceny opcji i gwarancji w ramach oferowanych produktów ubezpieczeniowych oraz zmian aktywów i zobowiązań netto spółek zależnych. Do elementów ryzyka rynkowego adekwatnych dla Spółki zaliczają się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko stopy procentowej: ryzyko straty, która może wynikać ze zmian rynkowych stóp procentowych; • Ryzyko spreadu: ryzyko straty wynikające z ekspozycji na zmiany w poziomie spreadów kredytowych; • Ryzyko walutowe: ryzyko straty spowodowanej zmianą kursów walut obcych; • Ryzyko cen akcji, wynikające z posiadanych środków trwałych, • Ryzyko koncentracji: ryzyko straty wynikającej z niedostatecznej dywersyfikacji portfela • Ryzyko cen nieruchomości, wynikające z posiadanych praw do użytkowania nieruchomości. <p>Największy wpływ na SCR w tej kategorii ma ryzyko stopy procentowej, co wynika w znacznym stopniu z dłuższej zapadalności inwestycji w stosunku do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, co do zasady powinno generować wyższy zwrot z inwestycji kosztem negatywnego wpływu na kapitał. W roku 2019 pojawiło się ponadto po raz pierwszy ryzyko cen nieruchomości, związane z rozpoznaniami przez Spółkę praw do użytkowania nieruchomości.</p> <p>Aktualnie całkowite ryzyko rynkowe jest dla Spółki relatywnie niematerialne i utrzymuje się na poziomie kilku procent całkowitego SCR.</p>
Środki zastosowane w celu oceny ryzyka	<p>Wielkość SCR według stanu na 31.12.2019 r., gdzie:</p> <p>ryzyko stopy procentowej: 3 611 tys. zł</p> <p>ryzyko spreadu: 198 tys. zł</p>

	<p>ryzyko walutowe: 248 tys. zł</p> <p>ryzyko koncentracji: 0 tys. zł</p> <p>ryzyko cen akcji: 351 tys. zł</p> <p>ryzyko cen nieruchomości: 361 tys. zł</p> <p>całkowite ryzyko rynkowe (po dywersyfikacji): 3 784 tys. zł</p> <p>W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego komponent SCR dla ryzyka rynkowego zwiększył się o 66 tys. PLN. Najistotniejszą zmianą w ramach ryzyka rynkowego był pojawienie się ryzyka cen nieruchomości.</p> <p>Z drugiej strony, dzięki większej dywersyfikacji i doborowi banków o wysokim ratingu ryzyko koncentracji ponownie spadło do 0.</p>
<p><i>Zarządzanie ryzykiem / techniki ograniczania ryzyka</i></p>	<p>W ramach zarządzania ryzykiem rynkowym, Spółka zaimplementowała restrykcyjną politykę inwestycyjną, która zawiera następujące ograniczenia: inwestowanie w instrumenty dłużne niskiego ryzyka, takie jak obligacje rządowe i depozyty bankowe, inwestowanie w aktywa o krótkim okresie zapadalności oraz dywersyfikacja depozytów. Podejście to ma na celu przede wszystkim wysokie bezpieczeństwo inwestycji, połączone z uzyskiwaniem optymalnej stopy zwrotu i wymaganej płynności.</p> <p>Co do zasady, terminy zapadalności poszczególnych instrumentów finansowych powinny być dostosowane do terminów wymagalności zobowiązań z umów ubezpieczenia. Poza celem płynnościowym pozwala to na znaczne ograniczenie ryzyka stopy procentowej. Podobnie w przypadku ryzyka walutowego, utrzymywane są inwestycje w kluczowej walucie obcej (euro), mające na celu redukcję ryzyka walutowego z tytułu zobowiązań walutowych. Natomiast w odniesieniu do ryzyka koncentracji prowadzone są działania mające na celu dywersyfikację banków, w których lokowane są depozyty, przy zachowaniu odpowiedniej ich rentowności.</p> <p>Zarządzanie ryzykiem rynkowym wspierane jest przez zewnętrzny podmiot, świadczący usługę zarządzania inwestycjami na zasadzie outsourcingu. Nad prawidłowym przebiegiem procesów inwestycyjnych czuwają odpowiednie komitety, w szczególności Komitet Finansowy.</p>
<p><i>Proces monitorowania skuteczności zarządzania ryzykiem/ technik ograniczania ryzyka</i></p>	<p>Spółka wprowadziła docelowy wskaźnik udziału obligacji rządowych i depozytów bankowych w całości inwestycji (patrz limity finansowe opisane w części C.7.1 Sprawozdania), który jest monitorowany w cyklach miesięcznych i kwartalnych na podstawie danych o strukturze aktywów. Skuteczność wprowadzonych limitów na ryzyko rynkowe oceniana jest w cyklach kwartalnych na podstawie pełnych wyliczeń SCR.</p> <p>W przypadku, gdy zostanie stwierdzony wzrost wielkości SCR w zakresie ryzyka rynkowego odpowiednie kroki są podejmowane przez funkcję zarządzania ryzykiem, których efektem może być rekomendacja wykonania określonych działań (takich jak</p>

	zwiększenie dywersyfikacji banków depozytariuszy bądź zmiana poziomu utrzymywanych aktywów walutowych) wydana dla odpowiednich komitetów (Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem bądź Komitetu Finansowego) bądź bezpośrednio dla Zarządu.
--	---

C.3. Ryzyko kredytowe (kontrahenta)

Tabela 10 Ryzyko kredytowe

Typ Ryzyka	Ryzyko kredytowe (kontrahenta)
Źródła ekspozycji	Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta
Opis	<p>Ryzyko kredytowe jest związane z wystąpieniem nieoczekiwanej straty w wartości rynkowej portfela na skutek pogorszenia się jakości kredytowej kontrahentów, w tym niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. W ramach ryzyka kredytowego, wyodrębnione zostały w szczególności następujące ryzyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta: ryzyko straty wynikającej z upadłości kontrahenta lub spadku jego jakości kredytowej; • Ryzyko kredytowe emitenta/inwestycyjne: ryzyko straty wynikającej z nieoczekiwanej zmiany w wiarygodności kredytowej bądź zabezpieczeniach dłużnika. • Ryzyko transferu pomiędzy krajami: ryzyko straty wynikającej z transakcji pomiędzy różnymi krajami na skutek realizacji ryzyka transferowego lub konwersji, w tym braku możliwości uregulowania odpowiednich płatności w wyniku moratoriów, zamrożenia określonych środków lub ograniczeń w zakresie przepływu gotówki. <p>Z powyższych ryzyk za istotne dla Spółki uważane jest ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. Relatywnie wysoki kapitałowy wymóg wypłacalności generowany przez to ryzyko związany jest przede wszystkim z wykorzystywanym przez Spółkę wysokim poziomem reasekuracji proporcjonalnej (75%-95%). Wynikający z tego wysoki udział reasekuratorów w rezerwach oraz efekt mitygacji ryzyka ubezpieczeniowego przekłada się na wysoką ekspozycję na ryzyko kredytowe. Ryzyko to jest do pewnego stopnia redukowane poprzez wybór reasekuratorów o wysokich ratingach (głównie AA).</p> <p>Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta stanowi wielkość rzędu 11% całkowitego kapitałowego wymogu wypłacalności w 2019 roku przed dywersyfikacją (11% w 2018 roku).</p>
Środki zastosowane w celu oceny ryzyka	Wielkość SCR według stanu na 31.12.2019 r., gdzie: całkowite ryzyko kredytowe: 9 895 tys. PLN

	<p>W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego ten komponent SCR zwiększył się o 605 tys. PLN. Na tę zmianę składają się przede wszystkim 2 czynniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznanie ryzyka dla regwarancji, stanowiącej zabezpieczenie gwarancji frontingowej, z której Spółka otrzymała roszczenie (wzrost SCR); niższe kwoty należne z tytułu reasekuracji (spadek SCR).
<p><i>Zarządzanie ryzykiem/ techniki ograniczania ryzyka</i></p>	<p>W związku z tym, iż kluczową ekspozycję na ryzyko kredytowe w Spółce stanowią pozycje związane z reasekuracją, zarządzanie tym ryzykiem skupia się przede wszystkim na obszarze reasekuracji.</p> <p>System zarządzania ryzykiem w obszarze reasekuracji oparty jest na udokumentowanych decyzjach dotyczących reasekuracji i sprowadza się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> Przeglądu wpływu każdej istotnej umowy na wypłacalność Spółki; Monitorowania zagregowanej ekspozycji wobec ustanowionych limitów reasekuracyjnych; Kontrolowania płynności finansowej przez analizę struktury umów transferu ryzyka oraz płatności powstałych na skutek tych umów; Oceny okresowej Reasekuratora; Ograniczania ekspozycji na ryzyko operacyjne; Odpowiedniego zarządzania ryzykiem walutowym; Analizy danych historycznych sprawdzających, czy portfel umów odpowiada potrzebom kapitałowym Spółki; Analizy scenariuszy ryzyk w zakresie reasekuracji, w tym również na wypadek niewypłacalności Reasekuratora.
<p><i>Proces monitorowania skuteczności zarządzania ryzykiem/ technik ograniczania ryzyka</i></p>	<p>Spółka monitoruje skuteczność zarządzania ryzykiem w tym obszarze w trybie ciągłym poprzez stałą komunikację z Grupą odnośnie do kondycji finansowej reasekuratorów. Ponadto TU Euler Hermes dokonuje kwartalnych przeliczeń wymogu kapitałowego, co pozwala na ocenę zmian ekspozycji na ryzyko. Spółka zadbała również o pozyskanie potwierdzenia posiadania przez kluczowego reasekuratora pełnej gwarancji właściciela, co do realizacji zobowiązań wynikających z umów reasekuracyjnych w razie wystąpienia problemów finansowych reasekuratora.</p> <p>Ponadto, Spółka wdrożyła kompleksowy system limitów zgodny z obowiązującą strategią biznesową oraz strategią ryzyka i określający podstawowe zasady zarządzania ryzykiem mające na celu zapobiegnięcie istotnym zmianom w profilu ryzyka TU Euler Hermes. W przypadku przekroczenia danego limitu natychmiast podejmowane są odpowiednie działania w celu utrzymania profilu ryzyka Spółki w ramach przyjętego apetytu na ryzyko.</p>

C.4. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności definiowane jest jako ryzyko nieoczekiwanych strat finansowych spowodowanych niespełnieniem lub spełnieniem na niekorzystnych warunkach krótkoterminowych zobowiązań płatniczych, w związku z brakiem wystarczającej wartości płynnych aktywów do spełnienia potrzeb gotówkowych. Jest to również ryzyko, że w sytuacji utraty płynności Spółki, refinansowanie będzie możliwe jedynie przy wyższych stopach procentowych lub poprzez upłynnienie aktywów w ich niższej wartości.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Spółce oparte jest na następujących trzech filarach:

- miesięczne przeglądy zrealizowanych i planowanych przepływów,
- utrzymywanie struktury zapadalności aktywów zbliżonej do struktury zapadalności zobowiązań,
- zdecydowana większość aktywów klasyfikowana jest jako instrumenty dostępne do sprzedaży, co pozwala na niezwłoczną sprzedaż aktywów w razie pojawienia się nieoczekiwanych płatności.

Co do zasady, TU Euler Hermes bieżące potrzeby w zakresie płynności zaspokaja z wpływów z tytułu składki. Jednakże w razie wystąpienia dodatkowych potrzeb możliwe jest szybkie pozyskanie dodatkowych środków bez wygenerowania znacznych dodatkowych kosztów, jako że na portfel inwestycyjny Spółki składają się przede wszystkim płynne instrumenty dostępne do sprzedaży.

W roku 2019 miały miejsce nieliczne przypadki, w których konieczna była nadzwyczajna sprzedaż aktywów inwestycyjnych w celu pokrycia bieżących zobowiązań, jednakże poniesiona w związku z tym strata finansowa była niematerialna.

Kwota oczekiwanego zysku z przyszłych składek, obliczona zgodnie z art. 260 ust. 2 Rozporządzenia, według stanu na koniec 2019 roku w ujęciu brutto wyniosła 37 663 tys. zł, natomiast w ujęciu netto 8 776 tys. zł.

Spółka nie utrzymuje dodatkowego kapitału na pokrycie strat wynikłych na skutek realizacji ryzyka płynności ze względu na adekwatne zarządzanie tym ryzykiem na zasadach opisanych powyżej.

C.5. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to ryzyko nieoczekiwanej straty wynikającej z niewłaściwych lub błędnych wewnętrznych procesów i systemów, błędu ludzkiego lub zdarzeń zewnętrznych. W kategorii ryzyka operacyjnego wyróżnia się następujące rodzaje ryzyka:

- Ryzyko operacyjne: ryzyko straty wynikającej z błędnego funkcjonowania lub braku możliwości wykonania realizacji procesów i kontroli na skutek problemów technicznych, działań ludzkich oraz zdarzeń zewnętrznych;
- Ryzyko prawne: ryzyko straty spowodowanej niezgodnością z obowiązującymi lub nowymi przepisami prawa, niekorzystnymi zmianami w prawie, jak również ryzyko związane z postępowaniem sądowym, w szczególności spowodowane niekorzystną interpretacją prawa przez sąd;
- Ryzyko nieprawidłowości w raportowaniu zewnętrznym: ryzyko straty spowodowanej upublicznieniem raportów finansowych, które nie prezentują w rzetelny sposób rzeczywistej sytuacji finansowej Spółki.

Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym w TU Euler Hermes stanowią, iż ryzyko operacyjne jest obecne w praktycznie wszystkich obszarach prowadzonej działalności i co do zasady nie da się go uniknąć. Struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym ustanowiona przez Spółkę ma na celu:

- Rozpoznawanie i rozumienie ryzyk operacyjnych odnoszących się do TU Euler Hermes,
- Wyciąganie wniosków z zaistniałych błędów i zdarzeń operacyjnych, które skutkowały bądź mogły skutkować stratą operacyjną,
- Promowanie świadomości ryzyka pomiędzy pracownikami, jak również kultury ryzyka sprzyjającej otwartej dyskusji na temat ryzyk i strat operacyjnych bez stosowania kar,
- Redukcję strat operacyjnych i innych pośrednich skutków (w tym: szkód reputacyjnych i utraconych korzyści), będących skutkiem wystąpienia zdarzeń ryzyka operacyjnego.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym wspierają następujące procesy:

- TRA (*Top Risk Assessment* – ocena największych ryzyk),
- RCSA (*Risk and Control Self-Assessment*) – proces identyfikacji i oceny ryzyk operacyjnych, w ramach Zintegrowanego Systemu Ryzyka i Kontroli (IRCS – *Integrated Risk and Control System*)
- OREC (*Operational Risk Event Capture*) – proces mający na celu identyfikację strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz wprowadzanie niezbędnych działań naprawczych.

Powyższe procesy obejmują całą istotną działalność biznesową Spółki i przeprowadzane są zarówno w formule „top-down” (wychodząc od Zarządu), jak i „bottom-up” (poprzez zaangażowanie poszczególnych jednostek organizacyjnych). Procesy te podlegają ciągłemu udoskonalaniu i integracji z systemem kontroli wewnętrznej. Stanowią również istotny wkład w proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA).

Z punktu widzenia wymogów kapitałowych, Spółka stosuje wycenę ryzyka operacyjnego w oparciu o Formułę Standardową. Wartość SCR na koniec 2019 roku wyniosła 8 369 tys. zł, co stanowi wzrost w porównaniu z rokiem 2018 (7 649 tys. zł na 31.12.2018 r.).

C.6. Pozostałe istotne ryzyka

C.6.1. Ryzyko reputacyjne

Ryzyko reputacyjne definiowane jest, jako ryzyko strat spowodowanych utratą reputacji TU Euler Hermes lub całej Grupy Euler Hermes z punktu widzenia jej interesariuszy, w tym: udziałowców, klientów, pracowników, partnerów biznesowych lub społeczeństwa.

W szczególności, każde działanie w TU Euler Hermes, które wpływa negatywnie na reputację Spółki, może jednocześnie bezpośrednio doprowadzić do spadku jej wartości lub pośrednio, poprzez wywołanie realizacji innych ryzyk. Z drugiej strony, każda strata w obszarze objętym inną kategorią ryzyka może spowodować długotrwałą utratę reputacji TU Euler Hermes lub Grupy EH. Tym samym, realizacja ryzyka reputacji może być wywoływana lub wywoływać realizację również innych ryzyk, takich jak ryzyko rynkowe lub kredytowe.

Zarządzanie ryzykiem reputacyjnym w Spółce określają następujące reguły:

- Pośrednie ryzyka reputacyjne, odnoszące się do wystąpienia zdarzeń z tytułu ryzyk niereputacyjnych (np. ryzyk operacyjnych), są identyfikowane, oceniane i zarządzane w procesie TRA. Proces ten wpiera również analiza ryzyk operacyjnych RCSA (Risk and Control Self-Assessment).
- Podczas wprowadzania nowych produktów, usług bądź przyjmowania nowych klientów wymagana jest ocena potencjalnych ryzyk reputacyjnych.
- Wpływ zdarzeń ryzyka reputacyjnego jest ograniczany poprzez skoordynowaną komunikację oraz zarządzanie kryzysowe.

Choć możliwy wpływ zdarzeń ryzyka reputacyjnego może być znaczny, prawdopodobieństwo, biorąc pod uwagę specyfikę działalności biznesowej TU Euler Hermes, jest względnie niewielkie, a dotychczasowe doświadczenie nie wykazało istotnych zdarzeń ryzyka reputacyjnego.

Spółka nie utrzymuje dodatkowego kapitału na pokrycie strat wynikłych na skutek realizacji ryzyka reputacji ze względu na adekwatne jakościowe zarządzanie tym ryzykiem opisane powyżej oraz niskie prawdopodobieństwo jego wystąpienia.

C.6.2. Ryzyko outsourcingu

Polityka outsourcingu przyjęta przez TU Euler Hermes określa ściśle zasady zarządzania umowami outsourcingowymi dla podstawowych lub ważnych funkcji lub usług (PWFU) oraz funkcji kluczowych zleconych zarówno w ramach Grupy EH, jak i do zewnętrznych dostawców.

Outsourcing PWFU przez Spółkę wymaga wcześniejszej zgody całego Zarządu. Wszystkie zlecenia w ramach podoutsourcingu wymagają wcześniejszej zgody Zarządu Spółki. Dodatkowe wymagania w zakresie PWFU to:

- Ustanowienie planu awaryjnego (w tym strategii wyjścia), aby ograniczyć zakłócenia działalności lub możliwe straty w przypadku wystąpienia nieprzewidzianej przerwy w systemach i procedurach Dostawcy lub w przypadku rozwiązania umowy Outsourcingu.
- Wybór dostawcy/Analiza due diligence, która pozwala Spółce na zapewnienie adekwatności odpowiednich aspektów systemów zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej Dostawcy.
- Umowa Outsourcingu zawierająca zobowiązania dostawców do wdrożenia zasad wymienionych powyżej przez cały okres outsourcingu.
- Zawiadomienie na piśmie organu nadzoru (UKNF) o wdrożeniu Outsourcingu PWFU w terminie sześciu tygodni przed rozpoczęciem okresu obowiązywania Outsourcingu, co ma zapewnić organowi nadzoru wystarczającą ilość czasu na zbadanie Outsourcingu oraz jego zgodności z przepisami dotyczącymi nadzoru.

W przypadku Outsourcingu PWFU Zarząd Spółki otrzymuje regularnie (przynajmniej raz w roku) sprawozdanie z wyników realizacji zadań przez Dostawcę zgodnie z umową outsourcingu oraz jest informowany ad hoc o wszelkich istotnych zdarzeniach niepożądanych.

Dotychczasowa działalność zlecona w ramach outsourcingu nie wygenerowała strat związanych z tym ryzykiem.

C.6.3. Cyberryzyko

Cyberryzyko rozpatrywane jest w TU Euler Hermes w kontekście bezpieczeństwa IT, w ramach którego uwzględniane są przede wszystkim wszelkie zdarzenia związane z nieautoryzowanym dostępem do danych przez osoby zewnętrzne, w celu osiągnięcia korzyści. W ramach tego ryzyka rozpatruje się w szczególności nieautoryzowane pozyskanie poufnych informacji (bądź w postaci papierowej, bądź elektronicznej), ataki systemowe (wirusy, niszczenie plików, ataki DOS) oraz inżynierię społeczną (w tym pozyskiwanie poufnych informacji poprzez oszustwo i dezinformację).

Środowisko kontrolne oraz działania mitygujące są definiowane oraz weryfikowane w oparciu o warsztaty z wyznaczonymi ekspertami, jak również Członkami Zarządu.

Corocznie dokonywana jest ocena ryzyka operacyjnego, w tym dotyczącego bezpieczeństwa IT, jak również aktualizowane są odpowiednie kontrole. Kontrole podlegają testowaniu w cyklu 5-letnim.

Ponadto naruszenie bezpieczeństwa IT należy do katalogu największych ryzyk, dla których Zarząd ocenia aktualny oraz docelowy akceptowalny poziom, stanowiący element apetytu na ryzyko.

Statystyki dotyczące cyberryzyk prowadzone są na poziomie Grupy i w ostatnich 3 latach obejmowały one przede wszystkim:

- Próby wykorzystywania exploitów
- Próby zainfekowania złośliwym oprogramowaniem
- Wyciek danych użytkowników (klientów oraz pracowników)
- Próby fraudów „na prezesa” (whaling)
- Wymiana plików poza infrastrukturą firmową

Jednakże Spółka nie zidentyfikowała strat związanych z tym ryzykiem.

C.7. Wszelkie inne informacje

C.7.1. Techniki ograniczania ryzyka

Techniki ograniczania poszczególnych ryzyk zostały nakreślone w poprzednich podrozdziałach. Poniżej zamieszczono wybrane dodatkowe informacje na temat stosowanych technik.

Reasekuracja w ramach Grupy Euler Hermes

Reasekuracja ma przede wszystkim na celu określenie odpowiednich wewnętrznych i zewnętrznych struktur reasekuracyjnych Grupy Euler Hermes w zależności od jej pozycji wypłacalności, uwzględniając dostępne oraz wymagane pozycje kapitałowe.

Celem strategii reasekuracyjnej jest przeniesienie ryzyka, na które zakłady ubezpieczeń są narażone na wybrane firmy reasekuracyjne poprzez scentralizowaną jednostkę transeuropejską w zakresie reasekuracji – w tym przypadku EH Re, w celu:

- Ochrony firmy przed niekorzystnymi wahaniami wyników,
- Zmniejszenia wpływu dużych szkód,
- Optymalizacji alokacji kapitału,
- Zapewnienia ciągłego przestrzegania zobowiązań wynikających z umów ubezpieczenia.

Program reasekuracyjny TU Euler Hermes

Program reasekuracji obowiązujący w roku 2019:

- reasekuracja kwotowa (Quota Share) – cesja 75%; zachówek 25% dla polis non WA, cesja 95% ; zachówek 5% dla polis WA oraz zmienna cesja QS ze standardowym poziomem 90% dla gwarancji (reasekurator Euler Hermes RE Luxemburg);
- reasekuracja nadwyżki szkody (Excess of Loss) na jedno ryzyko i na jedno i to samo zdarzenie, występujące w okresie kolejnych 12 miesięcy (niewypłacalność) lub 24 miesięcy (przewlekła zwłoka) - reasekurator Euler Hermes Re Luxemburg;
- reasekuracja Stop Loss w formule "60% ponad 100%" stanowiąca ochronę w przypadku wystąpienia większej ilości lub wartości szkód - reasekurator Euler Hermes Re Luxemburg;
- reasekuracja kwotowa (Quota Share) o zmiennym udziale reasekuratora (charakter umowy ekscedentowo-kwotowej) - reasekurator Euler Hermes RE Luxemburg.

Quota share (QS) – Reasekuracja kwotowa

Umowa dotycząca proporcjonalnego podziału kwot pomiędzy cedentem (zakładem ubezpieczeń) a reasekuratorem. Reasekurator otrzymuje określony procent składki i płaci taki sam procent odszkodowań.

Excess of Loss (XoL) (Nadwyżka szkody)

Umowa XoL jest umową nieproporcjonalną pomiędzy cedentem (zakładem ubezpieczeń) a reasekuratorem. W tym przypadku reasekurator płaci tylko za roszczenia powyżej ustalonego progu i tylko pod pewnymi warunkami ustalonymi szczegółowo w umowie.

Stop Loss (SL)

Umowa Stop Loss jest umową nieproporcjonalną pomiędzy cedentem (zakładem ubezpieczeń) a reasekuratorem, która chroni cedenta przed dużymi szkodami, ale także przed kumulacją drobnych szkód po określonej cenie i warunkach zawartych w umowie.

Limity finansowe

Komitet Finansowy w celu zapewnienia równowagi pomiędzy zwrotem z inwestycji i powiązaniem kapitałem narażonym na ryzyko w 2019 roku w ramach strategicznej alokacji aktywów (SAA) określił dla Spółki docelowy udział obligacji skarbowych na poziomie 90% portfela oraz docelowy udział depozytów bankowych na poziomie 10%, z dopuszczalnym odchyleniem +/-6pp.

Na koniec 2019 roku obligacje stanowiły 95% portfela, natomiast depozyty 5%, zatem zachowana została zgodność z SAA. Alokacja aktywów jest monitorowana miesięcznie w celu zapewnienia, iż pozostaje w widełkach zdefiniowanych w apetycie na ryzyko.

Limity biznesowe

Jak już wspomniano, ubezpieczenia należności stanowią podstawową działalność Spółki. W związku z tym wprowadzony został rygorystyczny, przekrojowy system limitów kredytowych, w którym ściśle monitorowani są zarówno najbardziej znaczący kontrahenci o podwyższonym ryzyku, jak i kraje. Szczególnie istotna jest ta pierwsza kategoria; w drugim przypadku mechanizm ogranicza się do 1 kraju leżącego w polu zainteresowania Spółki: Ukrainy. Zaangażowanie Spółki w tym kraju jest praktycznie wstrzymane.

Spółka wykorzystuje w monitoringu narzędzie IRP, w którym rejestrowane są wewnętrzne ratingi (grade'y), od 1 (najlepszy) do 10 (najgorszy), dla każdego indywidualnego odbiorcy oraz grup. Ww. rating odzwierciedla poziom ryzyka związanego z każdym odbiorcą i bazuje na 4 komponentach:

- Struktura właścicielska, zarządzanie i strategia;
- Przychody i zyskowność;
- Płynność i dźwignia finansowa;

Przypływy pieniężne oraz pokrycie.

Bieżący monitoring opiera się na 4 klasach, do których kontrahenci kwalifikowani są na podstawie wewnętrznego ratingu oraz wysokości ekspozycji. Na tej podstawie określa się zakres prowadzonego monitoringu (co do zasady, kontrahenci w klasach 0 i 1 oceniani są automatycznie; w klasach 2 i 3 prowadzony jest monitoring przez dedykowanego analityka – kategoria ta na przestrzeni ostatniego roku dotyczyła ok. 5% wszystkich kontrahentów, jednakże pod względem wysokości ekspozycji było to już ok. 70%).

Ponadto wprowadzone są dodatkowe progi, po których przekroczeniu dla danego kontrahenta przygotowany jest pogłębiony raport, omawiany bądź na poziomie Regionu, bądź (dla niższych kwot) na wewnętrznych komitetach.

Powyższy system uzupełniany jest m.in. przez koordynowany na poziomie Grupy monitoring kontrahentów o podwyższonym ryzyku.

Przedziały limitowe dla krytycznych grade'ów

Tabela 11: Przedziały dla znaczących kontrahentów

	Przedział
Grade 5	>15 M€
Grade 6	>5 M€
Grade 7	>2 M€

Powyższy system pozwala na efektywne zarządzanie ryzykiem, w oparciu o predefiniowane limity i powiązane z nimi procedury sterowania ekspozycją.

C.7.2. Zasada „ostrożnego inwestora”

TU Euler Hermes prowadzi działalność lokacyjną zgodnie z Zasadą ostrożnego inwestora, która została wdrożona w Towarzystwie w ramach regulaminu lokacyjnego. Powyższe oznacza, że:

- a) TU Euler Hermes lokuje środki finansowe w taki sposób, aby uwzględniając rodzaj i strukturę prowadzonych ubezpieczeń, osiągnąć jak największy stopień bezpieczeństwa i rentowności przy jednoczesnym zachowaniu płynności środków.
- b) Terminy wymagalności lokat powinny być dostosowane do terminów wymagalności zobowiązań z umów ubezpieczenia.
- c) Lokaty są zróżnicowane i odpowiednio rozproszone, tak, aby umożliwiały właściwe reagowanie przez Spółkę na zmiany w otoczeniu gospodarczym, w szczególności na rozwój sytuacji na rynkach finansowych lub wystąpienie zdarzeń katastrof.
- d) TU Euler Hermes różnicuje lokaty w taki sposób, aby uniknąć nadmiernego uzależnienia od jednego, określonego składnika inwestycji, z wyjątkiem papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa, emitenta lub grupy emitentów powiązanych ze sobą oraz nadmiernej akumulacji ryzyka w całym portfelu, a lokaty w aktywach wyemitowanych przez tego samego emitenta lub grupę emitentów powiązanych dywersyfikuje, aby nie narażać portfela na nadmierną koncentrację ryzyka. W związku z powyższym Spółka utrzymuje limity:
- e) Obligacje Skarbu Państwa – min. 90% całości portfela
- f) Depozyty bankowe – max 10% portfela, koncentracja w jednym podmiocie nie więcej niż 3% aktywów inwestycyjnych;
- g) Zgodnie z zaleceniami Rady Nadzorczej Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. (patrz również na wyżej opisane limity finansowe) może inwestować środki pieniężne głównie w:
  - Lokaty terminowe w bankach,
  - Bony skarbowe,
  - Obligacje Skarbu Państwa.

C.7.3. Koncentracja ryzyk

Koncentracje ryzyka występują w Spółce w ramach najistotniejszych ryzyk i dzielą się na koncentracje związane z posiadanym portfelem aktywów (w ramach ryzyka rynkowego) oraz koncentracje związane z posiadanym portfelem ubezpieczeń (w ramach ryzyka ubezpieczeniowego i kredytowego). W zakresie pozostałych ryzyk (w tym w szczególności ryzyka płynności i operacyjnego) nie jest obserwowana koncentracja ryzyka.

Koncentracja ryzyka związana z posiadanym portfelem aktywów

Zgodnie z tym, co zostało nakreślone w rozdziale dotyczącym ryzyka rynkowego, Spółka stosuje dywersyfikację zarówno jeśli chodzi o typ instrumentów (odpowiednie udziały obligacji Skarbu Państwa oraz depozytów bankowych, zdefiniowane w ramach strategicznej alokacji aktywów), jak i podmioty, w których lokuje środki.

W przypadku dominujących w portfelu obligacji Skarbu Państwa denominowanych w złotych, zgodnie z obowiązującymi regulacjami, SCR dla ryzyka koncentracji wynosi 0 (zero). Niemniej jednak Spółka dokonuje regularnych analiz wpływu na wypłacalność przy założeniu, iż instrumenty te są obciążone ryzykiem. Analiza przeprowadzona na koniec 2019 roku pokazała teoretyczny wzrost SCR z tego tytułu o ok. 10 mln zł (zgodnie z poniższą tabelą), co nie stanowiło zagrożenia dla wypłacalności Spółki.

Tabela 12 Analiza SCR przy założeniu niezerowego ryzyka dla obligacji rządowych (dane w tys. PLN)

Obligacje Skarbu Państwa 2019	SCR dla ryzyka koncentracji	SCR dla ryzyka spreadu	Całkowity SCR
Ryzyko zerowe	0	198	82 507
Ryzyko niezerowe	25 727	5 065	92 466

Obligacje Skarbu Państwa 2018	SCR dla ryzyka koncentracji	SCR dla ryzyka spreadu	Całkowity SCR
Ryzyko zerowe	357	214	78 311
Ryzyko niezerowe	23 104	6 098	87 189

W odniesieniu do depozytów bankowych, TU Euler Hermes stosuje politykę minimalizacji ryzyka koncentracji poprzez dywersyfikację banków, w których lokowane są środki, przy zachowaniu optymalnego zwrotu z inwestycji.

Tabela 13 Ryzyko koncentracji: po bankach stan na 31.12.2019 i 31.12.2018 (dane w tys. PLN)

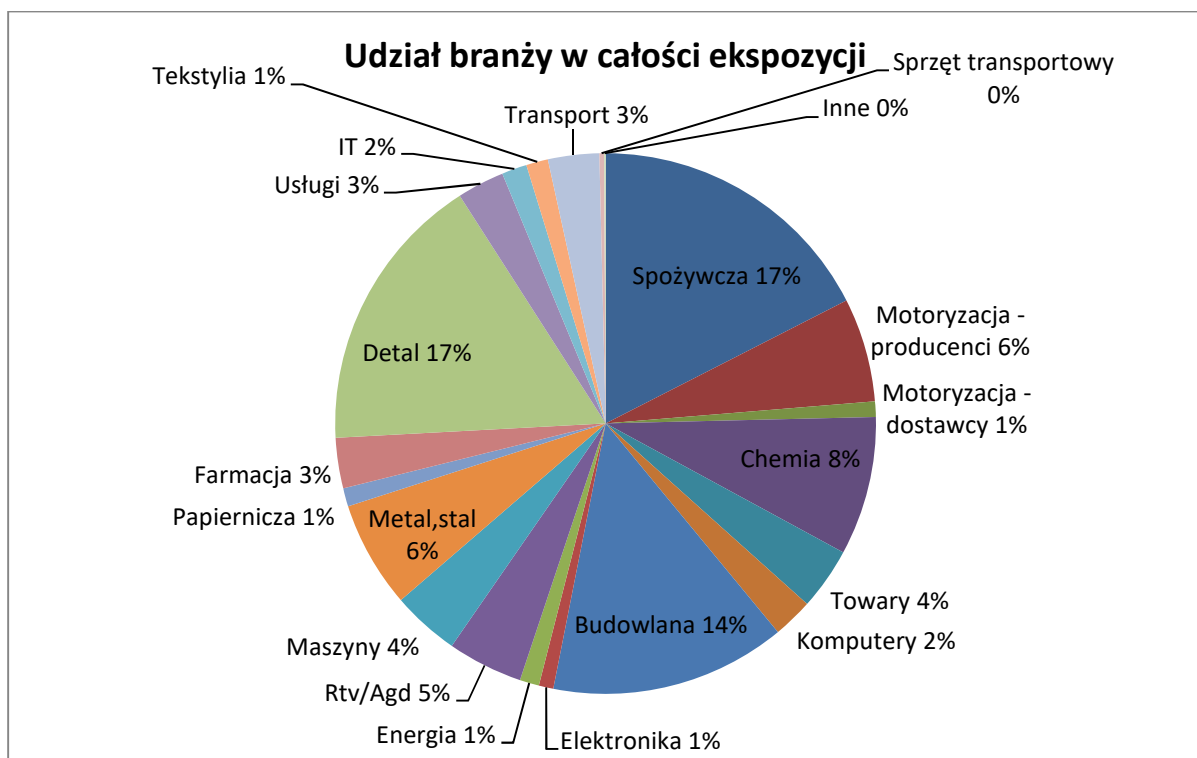
31.12.2019	Rating	Ekspozycja	SCR (przed dywersyfikacją)
BNP Paribas SA	A	4 108	0
Bank Pekao SA	BBB	3 000	0
HSBC Holdings Plc	A	2 057	0

31.12.2018	Rating	Ekspozycja	SCR (przed dywersyfikacją)
BNP Paribas SA	A	5 223	0
Bank Pekao SA	BBB	4 480	357
HSBC Holdings Plc	A	2 035	0

Koncentracja ekspozycji w podziale na poszczególne branże w ramach ryzyka ubezpieczeniowego

Poniższy wykres przedstawia udział poszczególnych branży w całości ekspozycji.

Rysunek 14 Udział branży w całości ekspozycji

Jak można zaobserwować, udział żadnej branży nie przekracza 20%, podobnie jak miało to miejsce w roku 2018. Nadal nie występuje zatem nadmierna koncentracja ryzyka w jednym czy kilku sektorach.

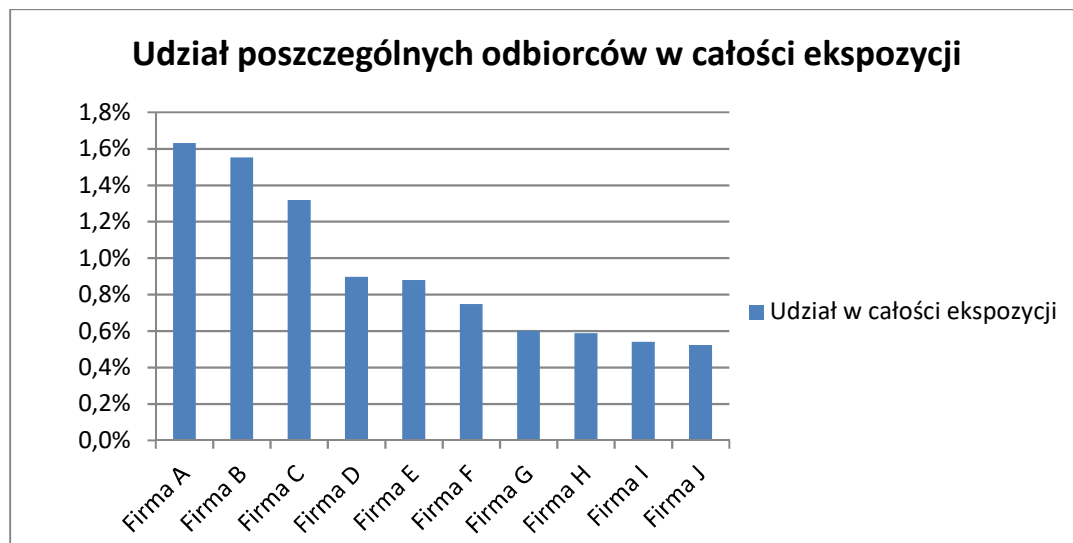
Koncentracja ekspozycji w podziale na poszczególnych odbiorców w ramach ryzyka ubezpieczeniowego

Lista 10 największych ekspozycji

Na poniższym wykresie przedstawiona została udział 10 największych ekspozycji w całości portfela Spółki.

Rysunek 15 Udział poszczególnych odbiorców w całości ekspozycji według stanu na 31.12.2019 r

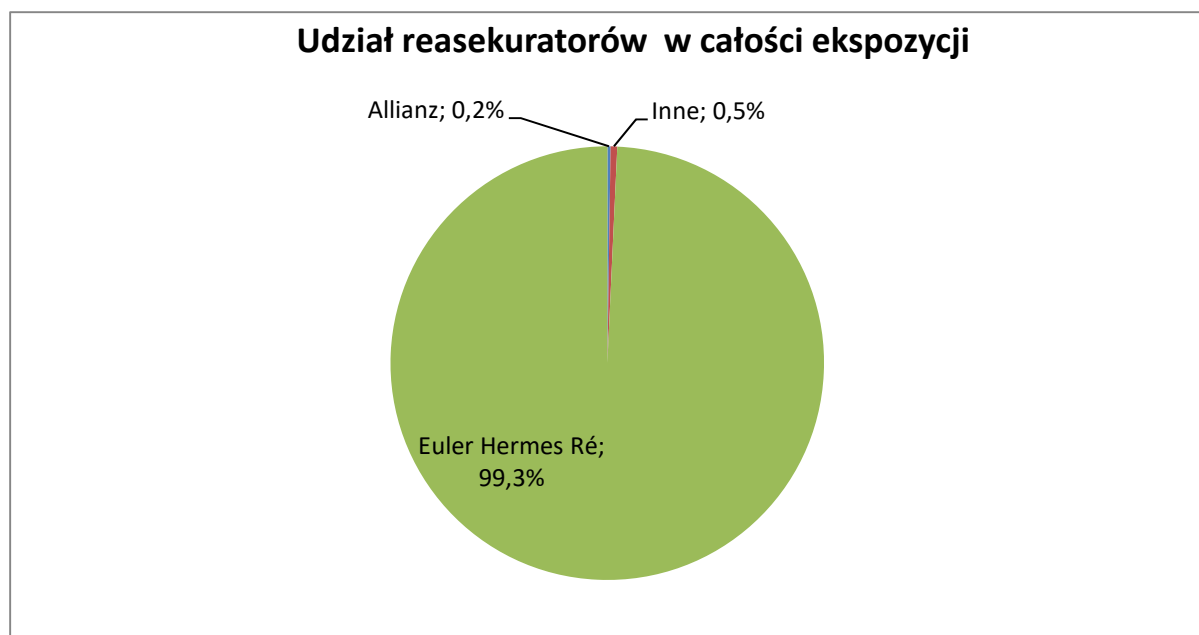

10 największych ekspozycji stanowi w sumie zaledwie poniżej 10% całości portfela i jest porównywalna z poprzednim rokiem. Można zatem uznać, że nadal nie występuje nadmierna koncentracja ryzyka na niewielkiej grupie odbiorców.

Koncentracja ekspozycji w podziale na poszczególnych reasekuratorów w ramach ryzyka kredytowego

Poniższy wykres przedstawia udział poszczególnych reasekuratorów w całości ekspozycji:

Rysunek 16 Udział poszczególnych reasekuratorów w całości ekspozycji według stanu na 31.12.2019 r.

Jak można zaobserwować, na koniec 2019 roku występuje znaczna koncentracja ekspozycji z tytułu reasekuracji w ramach grupy kapitałowej. Jest to związane ze stosowaną w Spółce i w grupie kapitałowej strategią reasekuracji.

Spółka ma świadomość występowania tej koncentracji, jednakże stosowane techniki monitorowania ryzyka (zwłaszcza w świetle utrzymującego się na bardzo wysokim poziomie AA ratingu kluczowego reasekuratora), opisane w części C.3 Sprawozdania, pozwalają określić ryzyko wynikające z tej koncentracji jako niewielkie.

C.7.4. Analiza wrażliwości i testy warunków skrajnych

W celu oceny stabilności pozycji kapitałowej Spółki oraz jej wrażliwości na wystąpienie negatywnych scenariuszy, TU Euler Hermes przeprowadziło na dzień 30 września 2019 roku, dla istotnych ryzyk i zdarzeń, analizę obejmującą testy stresu oraz analizę scenariuszową. Wyniki przeprowadzonych analiz świadczą o tym, że wypłacalność Spółki nie jest istotnie zagrożona nawet w razie wystąpienia dotkliwych scenariuszy.

Analiza koncentrowała się na 2 głównych/istotnych komponentach SCR TU Euler Hermes, tj. ryzyku ubezpieczeniowym i ryzyku upadłości kontrahenta, gdyż stanowią one dominującą część SCR (86% SCR według stanu na 31 grudnia 2019 r.). Analiza przeprowadzona była w oparciu o bieżącą strukturę portfela i uwzględniała stropy o różnej dotkliwości, dotyczące głównie wskaźnika szkodowości, wyczerpalności rezerwy szkodowej, dużych szkód oraz spadku ratingu reasekuratora. Wysokość szoków została dobrana na podstawie obserwacji historycznych oraz oceny eksperckiej dotyczącej scenariuszy, które mogą się potencjalnie wydarzyć w przyszłości.

Spśród analizowanych testów stresu SCR na dzień 30.09.2019 najbardziej dotkliwy jest scenariusz spadku ratingu Euler Hermes Re z AA do BBB (począwszy od końca 3 kw. 2019 roku). Jednakże, pomimo tego, iż zdarzenia to znacznie zmniejszyłyby współczynnik wypłacalności, nie doprowadziłyby do niewystarczalności środków własnych na pokrycie SCR.

Testy stresu

Poniżej znajduje się szczegółowy wykaz przeprowadzonych testów w celu dokonania analizy wrażliwości pozycji kapitałowej Spółki na wystąpienie możliwych szoków dotyczących kluczowych wielkości i parametrów:

- Test stresu 1: wzrost współczynnika szkodowości netto w kolejnych 12 miesiącach o 9 punktów procentowych,
- Test stresu 2: niedoszacowanie rezerw szkodowych na koniec trzeciego kwartału 2019 roku w wysokości 20 punktów procentowych,
- Test stresu 3: wystąpienie dodatkowej dużej szkody w wysokości 30 mln zł brutto,
- Test stresu 4: wystąpienie dodatkowej dużej szkody w wysokości 50 mln zł brutto,

- Test stresu 5: trwały wzrost krzywej stóp procentowych na koniec trzeciego kwartału 2019 roku o 100 bp (równoległe przesunięcie całej struktury stóp procentowych),
- Test stresu 6: trwały spadek krzywej stóp procentowych na koniec trzeciego kwartału 2019 roku o 100 bp (równoległe przesunięcie całej struktury stóp procentowych),
- Test stresu 7: trwały spadek ratingu kredytowego Euler Hermes Re z AA do A,
- Test stresu 8: trwały spadek ratingu kredytowego Euler Hermes Re z AA do BBB,
- Test stresu 9: wystąpienie dodatkowej dużej szkody lub kumulacji wielu szkód w wysokości netto równej 1/3 SCR z tytułu ryzyka ubezpieczeniowego (z wyłączeniem ryzyka katastroficznego).

Wyniki testów stresu oraz ich wpływ na współczynnik wypłacalności zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 14: Wyniki testów stresu na 30.09.2019 (dane w tys. PLN)

	Środki własne	SCR	Współczynnik wypłacalności
Scenariusz bazowy	133 265	77 782	171%
Test stresu 1	128 946	80 170	161%
Test stresu 2	126 911	81 255	156%
Test stresu 3	127 481	77 737	164%
Test stresu 4	124 122	77 735	160%
Test stresu 5	130 616	77 597	168%
Test stresu 6	136 037	77 950	175%
Test stresu 7	133 143	81 093	164%
Test stresu 8	132 689	89 294	149%
Test stresu 9	121 293	77 699	156%

Analiza scenariuszowa

Poza analizą wpływu zmiany pojedynczych parametrów lub wielkości na pozycję kapitałową Spółki wykonywanej w ramach testów stresu, TU Euler Hermes przeprowadził analizę scenariuszową, zakładającą jednoczesną realizację kilku ryzyk.

Spółka określiła następujące dwa scenariusze odzwierciedlające aktualny profil ryzyka TU Euler Hermes i obejmujące istotne/kluczowe ryzyka, na które narażona jest Spółka:

- Scenariusz 1:
  - Wzrost współczynnika szkodowości netto o 10 p.p.,
  - Wystąpienie dodatkowej dużej szkody w wysokości 50 mln zł brutto.
- Scenariusz 2:
  - Wzrost współczynnika szkodowości netto o 5 p.p.,
  - Wystąpienie dodatkowej dużej szkody w wysokości 50 mln zł brutto.

Wyniki przeprowadzonej analizy przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 15: Wyniki analiz scenariuszowych na 30.09.2019 (dane w tys. PLN)

	Środki własne	SCR	Współczynnik wypłacalności
Scenariusz bazowy	133 265	77 782	171%
Scenariusz 1	123 967	80 504	154%
Scenariusz 2	124 045	79 107	157%

Powyższe scenariusze nie stanowią zagrożenia dla pozycji wypłacalnościowej Spółki.

TU Euler Hermes analizując różne testy stresu i scenariusze, które mogą się wydarzyć w przyszłości, określa także system działań zarządczych, plany ciągłości działania oraz katalog potencjalnych rozwiązań w sytuacji nieadekwatności środków własnych na pokrycie wymogu kapitałowego. Działania zarządcze stanowią element bieżącego zarządzania ryzykiem i definiowane są jako decyzje i czynności podejmowane lub delegowane przez Zarząd w odpowiedzi na wystąpienie dotkliwego zdarzenia, prowadzącego do pogorszenia profilu ryzyka Spółki.

Spółka w sposób ciągły monitoruje swój profil ryzyka i w razie potrzeby wprowadza odpowiednie działania zarządcze. Działania takie mogą być podejmowane w szczególności w sytuacji oczekiwanego wzrostu współczynnika szkodowości w przyszłości lub braku rentowności

bieżącego portfela. Do najczęstszych działań zarządczych zaliczają się redukcje limitów kredytowych dla kontrahentów o najwyższej szkodowości lub najniższych ratingach kredytowych.

Przyszłe działania zarządcze nie zostały bezpośrednio uwzględnione w wyżej opisanej analizie testów stresu i scenariuszy ze względów ostrożnościowych. Ponadto nawet w przypadku najbardziej dotkliwego stresu współczynnik pokrycia wymogów kapitałowych nie spada poniżej 100%. Zatem nie ma konieczności rozpatrywania działań zarządczych w celu wykazania wystarczalności środków własnych na pokrycie wymogu kapitałowego.

C.7.5. Inne informacje

Spółka dokonuje regularnej oceny zgodności profilu ryzyka z założeniami Formuły Standardowej. Ocena przeprowadzona w 2019 roku potwierdziła tę zgodność.

TU Euler Hermes nie posiada ekspozycji z tytułu pozycji pozabilansowych oraz przeniesienia ryzyka na spółki celowe.

Spółka spodziewa się następującego wpływu Covid-19 na poszczególne kategorie ryzyka:

a) ryzyko ubezpieczeniowe:

Spodziewane znaczące obniżenie przychodów z tytułu składek przełożyłoby się na redukcję ryzyka składki oraz ryzyka recesji. Z drugiej strony, prawdopodobna zwiększona szkodowość oznaczać będzie wzrost ryzyka rezerw. W rezultacie nie są oczekiwane istotne zmiany SCR z tytułu ryzyka ubezpieczeniowego. Ze względu na dużą dynamikę sytuacji związanej z epidemią oraz niepewnością Spółka nie jest w stanie obecnie wiarygodnie oszacować ostatecznego wpływu na ryzyko ubezpieczeniowe.

b) ryzyko rynkowe:

Ze względu na prowadzoną przez TU Euler Hermes ostrożną politykę inwestycyjną, opartą o obligacje rządowe i depozyty bankowe, wpływ zjawiska koronawirusa epidemii na posiadany portfel inwestycji jest ograniczony. Niemniej jednak wycena obligacji może podlegać wahaniom w zależności od rozwoju sytuacji. Ewentualny spadek wyceny przełoży się na redukcję ryzyka stopy procentowej. Z drugiej strony spadek kursu złotego może przełożyć się na większą ekspozycję z tytułu ryzyka walutowego. Ze względu na dużą dynamikę sytuacji związanej z epidemią oraz niepewnością Spółka nie jest w stanie obecnie wiarygodnie oszacować ostatecznego wpływu na ryzyko rynkowe.

c) ryzyko kredytowe:

Ryzyko kredytowe Spółki związane jest przede wszystkim z reasekuracją bierną. Spółka oczekuje utrzymania stabilnej kondycji finansowej reasekuratorów, zatem nie przewiduje również istotnych zmian ryzyka kredytowego. Ze względu na dużą dynamikę sytuacji związanej z epidemią oraz niepewnością Spółka nie jest w stanie obecnie wiarygodnie oszacować ostatecznego wpływu na ryzyko kredytowe.

d) ryzyko operacyjne:

W razie zmaterializowania się oczekiwań co do znaczącego obniżenia składki odpowiedniemu obniżeniu ulegnie również SCR z tyt. ryzyka operacyjnego. Ze względu na dużą dynamikę sytuacji związanej z epidemią oraz niepewnością Spółka nie jest w stanie obecnie wiarygodnie oszacować ostatecznego wpływu na ryzyko operacyjne.

D. Wycena do celów wypłacalności

Bilans Ekonomiczny zgodny z regulacjami Wypłacalność II (*Bilans MVBS*) wyznaczany jest na podstawie lokalnego bilansu zgodnego z Polskimi Standardami Rachunkowości (*Bilans PZR*) poprzez zastosowanie odpowiednich korekt do poszczególnych pozycji bilansu lub przeprowadzenie ich niezależnej wyceny. Szczegóły dotyczące zasad wyceny poszczególnych pozycji bilansu i różnic pomiędzy wyceną na cele wypłacalności oraz na potrzeby sporządzenia sprawozdania finansowego opisane są w kolejnych częściach tego rozdziału.

D.1. Aktywa

D.1.1. Zasady ujmowania i wyceny aktywów do celów wypłacalności (MVBS) oraz na potrzeby sporządzenia sprawozdania finansowego

Zasady wyceny

Tabela 16 Zasady ujmowania i wyceny aktywów na potrzeby sprawozdań finansowych i Wypłacalności II

Wyszczególnienie	Podstawa ujmowania	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych (PZR)	Wycena do celów wypłacalności (MVBS)
Wartości niematerialne i prawne	Wartości niematerialne i prawne obejmują głównie oprogramowanie zakupione na potrzeby wykonywanej działalności	Wartości niematerialne i prawne wyceniane są według wartości nabycia i pomniejszone o dotychczasowe umorzenie uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości	W bilansie ekonomicznym (MVBS) według wartości godziwej wartości niematerialne i prawne są wyceniane w wartości zero, jeżeli nie jest możliwe ustalenie ich wartości godziwej – brak aktywnego rynku.
Aktywowane koszty akwizycji	Koszty akwizycji obejmują poniesione w okresie sprawozdawczym bezpośrednie koszty akwizycji i część pośrednich kosztów akwizycji w udziale przypadającym na	Wyliczane zgodnie z metodą stosowaną dla rezerwy składek.	Pozycja aktywowanych kosztów akwizycji nie występuje bezpośrednio w bilansie ekonomicznym na potrzeby Wypłacalności II, co powoduje różnicę między bilansem statutowym a bilansem ekonomicznym.

Wyszczególnienie	Podstawa ujmowania	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych (PZR)	Wycena do celów wypłacalności (MVBS)
	przyszłe okresy sprawozdawcze		Koszty akwizycji w części przypadającej na przyszłe okresy sprawozdawcze są rozliczane w czasie, na zasadach obowiązujących przy tworzeniu rezerwy składek, jako część możliwie najdokładniej szacowanej wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, w związku, z czym wycena kont aktywów DAC jest aktualizowana do zera.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (DTA)	Zasady opisane zostały w pkt. D.7	Podatek wyliczany jest dla każdej pozycji aktywów, jako różnica pomiędzy wartością aktywów przyjętą dla celów sprawozdania finansowego PZR, a odpowiadającą jej ich wartością podatkową. DTA i DTL są kompensowane.	Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ustalane jako różnica między wartością w bilansie ekonomicznym a wartością podatkową przedmiotowych aktywów. Podstawą do kalkulacji podatku jest wartość różnicy pomiędzy wartością poszczególnych składników aktywów lub zobowiązań według PZR, a wartością MVBS. DTA i DTL są prezentowane po kompensacie.
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	W pozycji prezentowane są aktywa rzeczowe, które przeznaczone są do trwałego użytkowania posiadane przez zakład i przeznaczone do własnego użytku.	Rzeczowe aktywa wyceniane są z zastosowaniem ich wartości nabycia po pomniejszeniu o dotychczasowe umorzenia.	Rzeczowe aktywa wyceniane są z zastosowaniem ich wartości nabycia po pomniejszeniu o dotychczasowe umorzenia – uproszczona metoda alternatywna ze

Wyszczególnienie	Podstawa ujmowania	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych (PZR)	Wycena do celów wypłacalności (MVBS)
			względu na brak istotnego wpływu na wartość bilansową aktywów
Obligacje	W pozycji wykazywane są Obligacje Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej oraz Obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	Obligacje - aktywa finansowe zakwalifikowane, jako aktywa dostępne do sprzedaży są wyceniane według wartości godziwej na podstawie notowań z aktywnego rynku.	Obligacje są wyceniane według wartości godziwej na podstawie notowań z aktywnego rynku
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	W pozycji wykazywane są lokaty terminowe w instytucjach kredytowych, które nie mogą być wykorzystywane do dokonywania płatności przed upływem określonego terminu i nie mogą zostać wymienione na walutę lub na depozyty zbywalne bez znacznego ograniczenia lub kary.	Depozyty wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia oszacowanej za pomocą efektywnej stopy procentowej.	Depozyty wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia oszacowanej za pomocą efektywnej stopy procentowej – przy zastosowaniu uproszczonej metody alternatywnej ze względu na brak istotnego wpływu na pozycje aktywów.
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	W pozycji prezentowane są udziały reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych z tytułu reasekuracji biernej.	Udział reasekuratora w rezerwach obliczony jest w oparciu o rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto oraz właściwe stawki ustalone w umowie reasekuracyjnej dla poszczególnych rezerw (pozycja prezentowana	Udział reasekuratora w rezerwach wyliczany zgodnie z metodą opisaną w rozdziale D.2.4 wycena rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Wyszczególnienie	Podstawa ujmowania	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych (PZR)	Wycena do celów wypłacalności (MVBS)
		z minusem po stronie pasywów bilansu)	
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	W pozycji prezentowane są należności od ubezpieczających, innych ubezpieczycieli i pośredników ubezpieczeniowych oraz inne związane z działalnością ubezpieczeniową, które nie są ujęte w przepływach pieniężnych z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.	Należności z tytułu ubezpieczeń i należności od pośredników są wyceniane według wartości wymaganej zapłaty pomniejszone o odpisy aktualizujące. Należności mają charakter krótkoterminowy.	Należności z tytułu ubezpieczeń i należności od pośredników są wyceniane według metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przy jej zastosowaniu przyjęto uproszczenie ze względu na krótkoterminowy charakter tych należności. Ponadto, należności w PZR zawierają przyszłe należności, które w MVBS zostały pomniejszone o niewymagalne na dzień bilansowy należności przyszłe, uwzględnione w wyliczeniu rezerwy składek.
Należności z tytułu reasekuracji biernej	W pozycji prezentowane są rozliczenia z tytułu udziału reasekuratorów w wypłaconych przez ubezpieczyciela odszkodowaniach i świadczeniach, prowizje reasekuracyjne z reasekuracji biernej, udziały w zyskach reasekuratorów.	Należności z tytułu reasekuracji są wyceniane w PZR według wartości wymaganej do zapłaty. Ponadto według PZR należności podlegają kompensacie ze zobowiązaniami dla danego reasekuratora.	Należności z tytułu reasekuracji są wyceniane w MVBS według wartości wymaganej do zapłaty. Ze względu na krótkoterminowy charakter tych należności, uważa się, że wartość ta jest bliska wartości rynkowej. Ponadto, zgodnie z Wypłacalnością II, składki prezentowane są na podstawie przepływów pieniężnych. A zatem, składki przypisane, ale jeszcze nienależne (np.

Wyszczególnienie	Podstawa ujmowania	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych (PZR)	Wycena do celów wypłacalności (MVBS)
			przyszłe wpłaty), nie są wykazywane, jako składki przypisane tak jak w PZR, w związku, z czym nie są ujmowane, jako należności w MVBS. Są one włączone do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Ponadto, należności i zobowiązania z tytułu reasekuracji są prezentowane w szyku rozłącznym.
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	W pozycji wykazywane są banknoty i monety w obiegu powszechnie wykorzystywane do dokonywania płatności oraz depozyty, które mogą być na żądanie wymienione na gotówkę według ich wartości nominalnej i które mogą być bezpośrednio wykorzystywane do dokonywania płatności w formie czeku, przekazu, poprzez polecenie wypłaty przelewu, zapłaty lub inną metodą płatności bezpośredniej bez żadnych opłat ani ograniczeń.	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są według wartości nominalnej.	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są według wartości nominalnej. Ze względu na krótkoterminowy charakter wartość tą przyjmuje się, jako wartość rynkową.
Należności (handlowe, nie z tytułu ubezpieczeń)	W pozycji wykazywane są kwoty należne od pracowników lub różnego	Należności są wyceniane w PZR według kwot wymaganych do zapłaty	Należności są wyceniane w MVBS według kwot wymaganych do zapłaty.

Wyszczególnienie	Podstawa ujmowania	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych (PZR)	Wycena do celów wypłacalności (MVBS)
	rodzaju partnerów biznesowych, które nie są związane z ubezpieczeniami. Obejmują one także kwoty należne od podmiotów publicznych (bieżące aktywa podatkowe nie są wyodrębniane do osobnej grupy).	uwzględniając odpis aktualizujący. - ze względu na ich krótkoterminowy charakter wartość tą przyjmuje się, jako wartość rynkową.	Jak zauważono już w odniesieniu do uprzednio wskazanych kategorii należności, uważa się - ze względu na ich krótkoterminowy charakter wartość tą przyjmuje się, jako wartość rynkową.
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	W pozycji wykazywane są wszystkie aktywa nieuwzględnione w pozostałych pozycjach bilansu, w szczególności czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów obejmujące czynsze dotyczące okresu sprawozdawczego, które nie są należne oraz koszty poniesione w danym roku, które dotyczą roku następnego.	Rozliczenia międzyokresowe kosztów: wykazywane są w PZR według wartości nominalnej;	Rozliczenia międzyokresowe kosztów wykazywane według przybliżonej wartości oczekiwanej z względu na możliwość sprzedaży.
Prawo do użytkowania (leasing wg MSSF16)	W pozycji wykazywane są umowy z prawem do użytkowania powyżej jednego roku	Nie dotyczy	Prawo do użytkowania ujmowane jest w wartości początkowej pomniejszonej o łączne odpisy amortyzacyjne

D.1.2. Ilościowe i jakościowe wyjaśnienia różnic w wycenie na potrzeby sprawozdań finansowych i Wyłączalności II dla każdej istotnej grupy aktywów

W analizowanym okresie (analogicznie jak w roku ubiegłym) różnice w wycenie dotyczyły przede wszystkim następujących istotnych¹ grup aktywów:

Tabela 17 Wyjaśnienie różnic między wartościami bilansowymi w sprawozdaniu finansowym i Wyłączalności II (dane w tys. PLN)

Aktywa	Wartość bilansowa według Sprawozdania finansowego (PZR)	Wartość bilansowa według Wyłączalności II (SII lub MVBS)	Korekta	Opis różnic
Aktywowane koszty akwizycji	36 356	0	36 356	Jak opisano w zasadach wyceny, brak pozycji wyodrębnionej według SII
Wartości niematerialne i prawne	1 735	0	1 735	Jak opisano w zasadach wyceny, niewykazywane według SII
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 641	546	1 095	Szczegółowy opis różnic w pkt. D.7.
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	718	2 163	- 1 445	Różnica wynikająca z ujęcia prawa do użytkowania składnika aktywów (nieruchomości)
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń: Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	248 913	180 855	68 058	Szczegółowy opis różnic w pkt D.2.4
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	249 396	20 440	228 955	Jak opisano w zasadach wyceny w PZR prezentowane są kwoty wraz z uwzględnieniem przyszłych przepływów ze składek, natomiast w SII -tylko wymagane/przeterminowane na dzień bilansowy.
Należności z tytułu reasekuracji biernej	127	50 306	-50 179	Jak opisano w zasadach wyceny PZR pozycja ta jest kompensowana natomiast w SII nie ma kompensaty, dodatkowo prezentowane są tylko kwoty wymagane /przeterminowane na dzień bilansowy.

¹ Na potrzeby sprawozdania za istotne uznano pozycje stanowiące powyżej 3% aktywów bilansu MVBS. Ponadto zaprezentowano pozycje wymagane przez Wytyczne EIOPA dot. ujawnień.

Prawo do użytkowania (leasing wg MSSF16)	0	1 445	-1 445	Jak opisano w zasadach wyceny według PZR pozycja nie jest wyceniana, a w SII w wartości początkowej pomniejszonej o łączne odpisy amortyzacyjne
--	---	-------	--------	---

Pełny bilans według Wyłączalność II jest dostępny, jako załącznik do sprawozdania – patrz Formularz ilościowy nr S.02.01.

W przypadku wyceny obligacji, depozytów, środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych nie wystąpiły różnice w wycenie na potrzeby sprawozdań finansowych i Wyłączalności II.

D.1.3. Wyliczenie aktywów – istotne zmiany w ciągu roku

W okresie sprawozdawczym nie nastąpiły zmiany w zakresie sposobu wyceny i metod ujmowania aktywów.

D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

D.2.1. Wycena rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Spółka ma za zadanie ustalić wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odzwierciedlającą zobowiązania ubezpieczeniowe oraz reasekuracyjne wobec ubezpieczających oraz beneficjentów przy wykorzystaniu wszelkich informacji dostarczonych przez rynki finansowe oraz ogólnie dostępne dane w zakresie przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane są przy uwzględnieniu założenia o granicy kontraktu ubezpieczeniowego. Ustalane jest czy opcja odnowienia kontraktu, rozszerzenia zakresu ochrony lub zawarcie odnowionej umowy należą do istniejącego kontraktu. Granicę umowy ustanawia również punkt, do którego składki mogą być rozpoznawane dla istniejącej umowy. Granicę umowy stosuje się, gdy Spółka ma jednostronne prawo do rozwiązania umowy, do odrzucenia składek należnych zgodnie z umową ubezpieczeniową albo zmiany składek lub świadczeń należnych tak, aby składki w pełni odzwierciedlały ryzyko.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych równa się sumie najlepszego oszacowania zobowiązań i marginesu ryzyka, które są wyznaczone osobno.

Najlepsze oszacowanie zobowiązań

Najlepsze oszacowanie zobowiązań jest wartością rynkową (przed opodatkowaniem) zobowiązań Spółki wobec ubezpieczających i beneficjentów z zawartych umów ubezpieczenia. Najlepsze

oszacowanie zobowiązań odpowiada oczekiwanej wartości obecnej przyszłych przepływów pieniężnych ważonych prawdopodobieństwem ich realizacji, obliczonej przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka. Obliczenia najlepszego oszacowania zobowiązań opiera się na aktualnych i wiarygodnych informacjach oraz realistycznych założeniach i odbywa się za pomocą metod statystycznych i aktuarialnych.

Prognozy przepływów pieniężnych stosowane w obliczeniu najlepszego oszacowania zobowiązań uwzględniają następujące wpływy oraz wpływy pieniężne wymagane do rozliczenia zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji w okresie trwania tych zobowiązań:

- wypłaty świadczeń na rzecz ubezpieczających i beneficjentów,
- przyszłe koszty, jakie zostaną poniesione w związku z obsługą zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych (koszty administracyjne, koszty likwidacji szkód, koszty akwizycji oraz koszty działalności lokacyjnej),
- przyszłe składki w ramach granicy umowy,
- płatności dla i od reasekuratorów,
- przyznane premie/rabaty,
- przyszłe regresy i odzyski.

Najlepsze oszacowanie zobowiązań oblicza się oddzielnie dla rezerwy składek i rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, dalej „rezerwa szkodowa”.

Wyliczenie najlepszego oszacowania zobowiązań dla rezerwy szkodowej wykonywane jest dla homogenicznych grup ryzyka i obejmuje:

- rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia,
- rezerwy na koszty likwidacji szkód,
- rezerwy na regresy i odzyski,
- przyszłe koszty działalności lokacyjnej.

Metody stosowane do wyznaczenia niezdyskontowanej wartości rezerw szkodowych są tożsame z metodami stosowanymi przy wyliczaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby sprawozdań finansowych, opisanymi w rozdziale D.2.3. W szczególności dla szkód niezgłoszonych są one oparte o aktuarialne metody trójkątowe - metoda Chain-Ladder oraz metoda Bornhuetter-Ferguson. Wybrane współczynniki przejścia oparte są o najnowszą historię z 3-5 ostatnich okresów rozwoju trójkąta szkodowego (odpowiednio roku lub kwartał) z wyłączeniem obserwacji odstających oraz przy uwzględnieniu zidentyfikowanych trendów w procesie likwidacji szkód. Szacowane współczynniki szkodowości używane w metodzie Bornhuetter-Ferguson oparte są o najbardziej aktualne, rozwinięte już lata szkodowe. Dodatkowo pod uwagę brane są również estymaty współczynnika szkodowości uzyskane w oparciu o model ryzyka kredytowego oraz wszelkie zmiany

w portfelu Spółki mogące mieć wpływ na odmiennosc szkodowosci w stosunku do obserwacji historycznych.

Metody stosowane do wyznaczania niezdykontowanej wartosci rezerwy skladki polegaja na oszacowaniu wartosci kazdego przeplywu pieniezego osobno w oparciu o ekspozycje oraz odpowiedni wspolczynnik. W wyliczeniu rezerwy skladki uwzględnia sie następujace wspolczynniki w celu uwzględnienia odpowiednich przeplywów pienieznych:

- wspolczynnik szkodowosci odzwierciedlajacy wyplaty odszkodowan, koszty likwidacji szkod oraz uzyskane regresy,
- wspolczynnik kosztów administracyjnych,
- wspolczynnik kosztów akwizycji,
- wspolczynnik premii i rabatów,
- wspolczynnik prowizji reasekuracyjnej,
- wspolczynniki kosztu reasekuracji nieproporcjonalnej,
- wspolczynnik kosztu dzialalnosci lokacyjnej.

Wspolczynniki szkodowosci, kosztów administracyjnych, kosztów akwizycji oraz premii i rabatów wyznaczane sa prospektywnie glownie w oparciu o plany finansowe. Przy ustalaniu wspolczynnika szkodowosci wykorzystywana jest rowniez historia dla najbardziej aktualnych, rozwiniętych juz lat szkodowy. Dodatkowo pod uwage brane sa estymaty wspolczynnika szkodowosci uzyskane w oparciu o model ryzyka kredytowego oraz wszelkie zmiany w portfelu Spółki mogace miec wplyw na odmiennosc wspolczynnika w stosunku do obserwacji historycznych. Natomiast zalozenia dotyczace prowizji reasekuracyjnej oraz kosztu reasekuracji nieproporcjonalnej oparte sa o najbardziej aktualne wskaźniki wynikajace bezposrednio z umów reasekuracyjnych. Wspolczynnik kosztu dzialalnosci lokacyjnej oparty jest o historyczne dane. Poza przeplywami określonymi powyzej za pomoca odpowiednich wspolczynnika, w wyliczeniu rezerwy skladki uwzględnia sie rowniez przyszle skladki od ubezpieczajacych w granicy umowy zgodnie z faktycznym schematem ich przeplywu.

W procesie prognozowania przeplywów pienieznych, dla poszczególnych skladkowych wyszczególnionych powyzej, stosowane sa odpowiednie typy schematów przeplywów pienieznych. Poszczególne schematy przeplywów pienieznych szacowane sa w oparciu o analize danych historycznych z wykorzystaniem metod aktuarialnych. Dykontowanie określonych w ten sposob przeplywów pienieznych odbywa sie z wykorzystaniem wspolczynnika dykontujacych wyznaczonych w oparciu o krzywe stop procentowych wolnych od ryzyka.

Horyzont projekcji przeplywów pienieznych dobierany jest w taki sposob, aby umozliwic uwzględnienie wszystkich przyszłych zobowiazan wynikajacych z zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji.

Margines ryzyka

Margines ryzyka zapewnia, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest równoważna kwocie, jaką inny zakład ubezpieczeń musiałby posiadać w celu przejęcia zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych. Margines ryzyka oblicza się przez określenie kosztu pozyskania kwoty dopuszczalnych środków własnych równej kapitałowemu wymogowi wypłacalności niezbędnemu do obsługi zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych przez cały okres ich trwania. Spółka stosuje stopę kosztu kapitału równą 6%. Margines ryzyka jest ujmowany w bilansie ekonomicznym, jako wartość netto po reasekuracji.

W celu oszacowania przyszłych projekcji kapitałowych wymogów wypłacalności Spółka stosuje uproszczenie zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wydanymi przez EIOPA. Uproszczenie zakłada obliczenie przybliżonej wartości poszczególnych kategorii lub podkategorii ryzyka w ramach części lub wszystkich modułów i podmodułów, które będą stosowane do obliczania przyszłych projekcji kapitałowych wymogów wypłacalności. Przyszłe projekcje kapitałowych wymogów wypłacalności są wyznaczane dla zakładu odniesienia określonego w Rozporządzeniu Delegowanym. Koszt kapitału wynikający z przyszłych projekcji kapitałowych wymogów wypłacalności jest następnie dyskontowany do wartości bieżącej z wykorzystaniem współczynników dyskontujących wyznaczonych w oparciu o krzywe stóp procentowych wolnych od ryzyka.

Tabela poniżej pokazuje rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r.

Tabela 18 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (dane w tys. PLN)

<i>Linia biznesu: Ubezpieczenia kredytów i poręczeń</i>	<i>Najlepsze oszacowanie zobowiązań brutto</i>	<i>Margines ryzyka</i>	<i>Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto</i>
31.12.2019	241 649	4 847	246 496
31.12.2018	207 023	5 263	212 286

Więcej szczegółów – patrz załącznik do sprawozdania Formularz Ilościowy nr S.17.01.

Spadek wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wynikał głównie ze spadku rezerwy szkodowej. Spadek rezerwy szkodowej spowodowany był niższą zrealizowaną szkodowością dla lat ubiegłych oraz niższą założoną szkodowością dla roku bieżącego zgodnie z obserwowanymi trendami. Spadek wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wynikał dodatkowo z niższej rezerwy składki wynikającej z obniżonej szkodowości planowanej zgodnie z przewidywanymi pozytywnymi trendami.

Korekta dopasowująca

Spółka nie stosuje korekty dopasowującej przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Korekta z tytułu zmienności

Spółka nie stosuje korekty z tytułu zmienności przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Przejęciowa struktura terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka

Spółka nie stosuje przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Przejęciowa odliczenie

Spółka nie stosuje przejściowego odliczenia przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

D.2.2. Poziom niepewności związanej z wyceną rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Portfel ubezpieczeniowy Spółki obejmuje ubezpieczenia finansowe, w tym głównie ubezpieczenia kredytu kupieckiego. Ryzyko ubezpieczeniowe związane jest z ryzykiem upadłości oraz niewypłacalnością kontrahentów klientów Spółki. Ryzyko związane z ubezpieczeniem kredytu jest zmienne, cykliczne oraz zależy od wielu czynników zewnętrznych takich jak stan gospodarki. Powoduje to dużą zmienność wskaźnika szkodowości w poszczególnych latach. Ubezpieczenia finansowe są również narażone na duże zmiany w otoczeniu legislacyjnym, co również zwiększa poziom niepewności związanej z przyszłymi wypłatami. Poza ubezpieczeniem kredytów, portfel Spółki obejmuje gwarancje ubezpieczeniowe, które również charakteryzują się dużą zmiennością oraz są bezpośrednio powiązane z koniunkturą gospodarczą. Gwarancje ubezpieczeniowe cechują się dodatkową indywidualnością oraz stosunkowo wysokim ryzykiem wystąpienia szkody o dużej wartości. Charakterystyka ubezpieczeń finansowych determinuje dodatkowo prawną możliwość występowania o regres.

W ramach czynności wykonywanych przez Funkcję Aktuariałną analizowany jest poziom niepewności związany z wyceną rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Poza punktową estymacją wartości oczekiwanej przyszłych zobowiązań Spółka mierzy zmienność rezerw poprzez badanie potencjalnych odchyleń od wartości oczekiwanej.

Analiza poziomu niepewności obejmuje m.in.:

- analizę wrażliwości na kluczowe założenia takie jak współczynnik szkodowości,
- analizę wrażliwości na zmianę struktury stopy procentowej używanej do dyskontowania (w tym analiza użycia korekty z tytułu zmienności),
- statystyczne oszacowanie zmienności rezerw metodą Mack Bootstrap oraz stochastyczną metodą Bornhuetter – Fergusona.

D.2.3. Różnice pomiędzy metodyką wyceny rezerw do celów wypłacalności a metodyką wyceny rezerw na potrzeby sporządzenia sprawozdania finansowego

Poniższa tabela zawiera istotne różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny do celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdań finansowych dla linii biznesowej ubezpieczeń kredytów i poręczeń.

Tabela 19 Różnice w metodyce wyceny rezerw na potrzeby sprawozdań finansowych i do celów wypłacalności

	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Wycena do celów wypłacalności
Rezerwy szkodowe	<ul style="list-style-type: none"> • Dla wszystkich klas rezerwowych (niezgłoszone szkody, oszacowane regresy oraz bezpośrednie przyszłe koszty likwidacji szkód) - metody aktuarialne oparte na trójkątach w szczególności metoda Chain-Ladder oraz metoda Bornhuetter-Fergusona z uwzględnieniem założeń odnośnie współczynników rozwoju oraz przewidywanych współczynników szkodowości bez marginesu bezpieczeństwa. • Dla ubezpieczeń poręczeń – dodatkowo aktuarialna metoda częstości / dotkliwości dla szkód dużych. • Dla ubezpieczeń kredytu kupieckiego – dodatkowo indywidualny szacunek szkód niezgłoszonych zgodnie z najlepszą wiedzą Biura Likwidacji Szkód / Biura Oceny Ryzyka. • Dla ubezpieczeń poręczeń – dodatkowo indywidualny szacunek zgodnie z najlepszą, ekspercką wiedzą Biura Gwarancji Ubezpieczeniowych. • Dla szkód zgłoszonych – indywidualny szacunek likwidatora zgodny z zapisami umowy. • Pośrednie koszty likwidacji szkód – aktuarialna metoda współczynnikowa oparta o dane historyczne. • Brak dyskonta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Metody stosowane do wyznaczenia niezdyskontowanej wartości rezerw szkodowych są tożsame z metodami stosowanymi przy wycenie na potrzeby sprawozdań finansowych z następującymi odstępstwami: <ul style="list-style-type: none"> A. przy szacowaniu przyszłych regresów i odzysków nie uwzględnia się ograniczenia, iż w przypadku prowadzenia działalności dłużej niż trzy lata w danej grupie ubezpieczeń, udział uzyskanych i oszacowanych regresów i odzysków w całkowitym koszcie odszkodowań i świadczeń danego roku zaistnienia szkody nie może przekroczyć średniej arytmetycznej udziału uzyskanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń z trzech kolejnych lat zaistnienia szkody poprzedzających rok, dla którego dokonuje się ustaleń; wartość wpływu: 23 783 tys. PLN. B. wartość historycznych pośrednich kosztów likwidacji szkód będąca podstawą wyliczenia rezerwy na pośrednie koszty likwidacji różni się od wartości uwzględnionej przy wyliczeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby sprawozdań finansowych ze względu na stosowanie odmiennej alokacji kosztów; na potrzeby

		<p> sprawozdań finansowych alokowane są tylko wynagrodzenia pracowników związanych z likwidacją szkód, podróże służbowe oraz obsługa prawna w obszarze likwidacji; alokacja na potrzeby wyceny do celów wypłacalności alokuje wszystkie koszty związane z likwidacją szkód; wartość wpływu (niezależnie od wpływu na założenia dotyczące szkodowości oraz kosztów administracyjnych używanych w wyliczenie rezerwy składki): 3 515 tys. PLN.</p> <p>C. Możliwe jest występowanie nieznacznych różnic w nominalnych wartościach rezerw na szkody zaistniałe z uwagi na różnice czasowe w danych wsadowych branż, jako podstawa do wyliczeń aktuarialnych; wartość wpływu na wysokość rezerw niezależnie od innych pozycji bilansowych: 7 360 tys. PLN.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnienie przyszłych kosztów działalności lokacyjnej; wartość wpływu: 1 tys. PLN. • Uwzględnienie wpływu dyskonta w najlepszym oszacowaniu zobowiązań; wartość wpływu dyskonta: 752 tys. PLN.
<p>Rezerwa składki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Metoda <i>pro rata temporis</i>. • Brak uwzględnienia przepływów pieniężnych. • Brak dyskonta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnienie w najlepszym oszacowaniu rezerw przepływów pieniężnych takich jak wypłaty świadczeń, koszty likwidacji szkód, wydatki i przychody administracyjne, koszty akwizycji, koszty działalności lokacyjnej, uzyskane regresy, koszty windykacji regresów, premie i rabaty dla ubezpieczających oraz płatności składek. Wysokość każdego przepływu pieniężnego ustalana jest w oparciu o odpowiedni współczynnik np. współczynnik szkodowości, odpowiednie współczynniki kosztowe itd.; wartość uwzględnionych

		<p>przepływów (z wyłączeniem kosztów działalności lokacyjnej wykazanych poniżej): 18 994 tys. PLN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnienie założenia dotyczącego rezygnacji z umów ubezpieczenia; wartość wpływu: 0 tys. PLN. • Uwzględnienie przyszłych kosztów działalności lokacyjnej; wartość wpływu: 8 tys. PLN. • Uwzględnienie wpływu dyskonta w najlepszym oszacowaniu zobowiązań; wartość wpływu dyskonta: 1 634 tys. PLN.
Margines ryzyka	<ul style="list-style-type: none"> • Brak uwzględnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnienie – metodologia patrz sekcja D.2.1 Margines ryzyka.

Tabela poniżej prezentuje wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r.

[Tabela 20 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto \(dane w tys. PLN\)](#)

Rezerwy ubezpieczeniowe brutto techniczno-	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Wycena do celów wypłacalności
31.12.2019	524 774	246 496
31.12.2018	428 523	212 286

Zaprezentowana powyżej wycena na potrzeby sprawozdań finansowych uwzględnia oszacowane regresy i odzyski brutto.

Wśród istotnych różnic w wycenie na potrzeby sprawozdań finansowych i do celów wypłacalności Spółka wskazuje:

- w ujęciu brutto różnica wynika głównie z uwzględnienia przyszłych płatności składek w wycenie dla celów wypłacalności,
- w ujęciu netto, poza uwzględnieniem przyszłych płatności składek, różnica dodatkowo wynika z braku uwzględnienia w wycenie na potrzeby sprawozdań finansowych programów reasekuracji, które nie zostały zawarte do daty bilansowej zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, uwzględnienie przyszłych umów reasekuracji w wycenie do celów wypłacalności wynika z Wytycznych dotyczących wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wydanych przez EIOPA,

- uwzględnienie w wycenie na potrzeby sprawozdań finansowych limitów, co do wysokości możliwych do rozpoznania przyszłych oszacowanych regresów (23 783 tys. PLN w ujęciu brutto)
- brak dyskonta w wycenie na potrzeby sprawozdań finansowych (2 387 tys. PLN),
- brak marginesu ryzyka w wycenie na potrzeby sprawozdań finansowych (4 847 tys. PLN).

Poza różnicami wymienionymi powyżej, wynikającymi z odmiennych podstaw tworzenia rezerw na potrzeby sprawozdań finansowych oraz dla celów wypłacalności, Spółka nie identyfikuje istotnych różnic w samej metodyce oraz przyjętych założeniach do wyliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

D.2.4. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (Kwoty należne z umów reasekuracji związane z rezerwami techniczno – ubezpieczeniowymi Wypłacalność II)

Na potrzeby wyceny kwot należnych z tytułu reasekuracji Spółka w pierwszym kroku wycenia najlepsze oszacowanie zobowiązań w ujęciu brutto, a następnie najlepsze oszacowanie zobowiązań po uwzględnieniu kwot należnych z umów reasekuracji bez uwzględnienia korekty z tytułu oczekiwanych strat wynikających z niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. Ostatecznie, poprzez różnicę, Spółka uzyskuje wartość kwot należnych z tytułu reasekuracji. W zakresie najlepszego oszacowania zobowiązań dla rezerw szkodowych przed uwzględnieniem dyskonta Spółka uzyskuje rezerwy netto poprzez zastosowanie odpowiednich współczynników cesji do rezerw w ujęciu brutto. W celu wyznaczenia najlepszego oszacowania zobowiązań dla rezerwy składki netto Spółka dokonuje pełnego wyliczenia przy użyciu danych wsadowych i założeń ustalanych w ujęciu netto oraz uwzględnia wszelkie płatności z tytułu reasekuracji. Margines ryzyka nie jest przedmiotem cesji.

Dodatkowo, udział reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby wypłacalności jest pomniejszany o oczekiwane straty wynikające z niewykonania zobowiązania przez kontrahentów reasekuracyjnych. Dostosowanie to bierze pod uwagę ocenę prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, zmodyfikowaną durację oraz wartość najlepszego oszacowania zobowiązań dla danego kontrahenta. Uproszczona metoda użyta do wyliczenia korekty z tytułu niewykonania zobowiązania przez kontrahenta została przedstawiona w art. 61 Rozporządzenia Delegowanego.

Tabela 21. Różnice w metodyce wyceny rezerw na udziale reasekuratora na potrzeby sprawozdań finansowych i do celów wypłacalności

	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Wycena do celów wypłacalności
Rezerwy szkodowe	<ul style="list-style-type: none"> Dla wszystkich klas rezerwowych w ujęciu brutto (niezgłoszone szkody, oszacowane regresy oraz bezpośrednie przyszłe koszty likwidacji szkód) - metody aktuarialne oparte na trójkątach w szczególności metoda Chain-Ladder oraz metoda Bornhuetter-Fergusona z uwzględnieniem założeń odnośnie współczynników rozwoju oraz przewidywanych współczynników szkodowości bez marginesu bezpieczeństwa. Dla ubezpieczeń poręczeń – dodatkowo aktuarialna metoda częstości / dotkliwości dla szkód dużych. Dla ubezpieczeń kredytu kupieckiego – dodatkowo indywidualny szacunek szkód niezgłoszonych zgodnie z najlepszą wiedzą Biura Likwidacji Szkód / Biura Oceny Ryzyka. Dla ubezpieczeń poręczeń – dodatkowo indywidualny szacunek zgodnie z najlepszą, ekspercką wiedzą Biura Gwarancji Ubezpieczeniowych. Dla szkód zgłoszonych – indywidualny szacunek likwidatora zgodny z zapisami umowy. Spółka uzyskuje rezerwy na udziale reasekuratora poprzez zastosowanie odpowiednich współczynników cesji do rezerw w ujęciu brutto opisanych powyżej. Brak dyskonta. 	<ul style="list-style-type: none"> Metody stosowane do wyznaczenia niedyskontowanej wartości rezerw szkodowych są tożsame z metodami stosowanymi przy wycenie na potrzeby sprawozdań finansowych z następującymi odstępstwami: <ul style="list-style-type: none"> A. przy szacowaniu przyszłych regresów i odzysków nie uwzględnia się ograniczenia, iż w przypadku prowadzenia działalności dłużej niż trzy lata w danej grupie ubezpieczeń, udział uzyskanych i oszacowanych regresów i odzysków w całkowitym koszcie odszkodowań i świadczeń danego roku zaistnienia szkody nie może przekroczyć średniej arytmetycznej udziału uzyskanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń z trzech kolejnych lat zaistnienia szkody poprzedzających rok, dla którego dokonuje się ustaleń; wartość wpływu: 15 087 tys. PLN. B. możliwe jest występowanie nieznaczących różnic w nominalnych wartościach rezerw na szkody zaistniałe z uwagi na różnice czasowe w danych wsadowych branych, jako podstawa do wyliczeń aktuarialnych; wartość wpływu na wysokość kwot należnych niezależnie od innych pozycji bilansowych: 5 562 tys. PLN. Uwzględnienie korekty z tytułu niewykonania zobowiązań przez kontrahenta na bazie oceny prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, zmodyfikowanej duracji oraz wartości najlepszego oszacowania zobowiązań dla danego kontrahenta; wartość wpływu: 20 tys. PLN

		<ul style="list-style-type: none"> Uwzględnienie wpływu dyskonta w kwotach należnych z tytułu reasekuracji; wartość wpływu dyskonta: 949 tys. PLN.
Rezerwa składki	<ul style="list-style-type: none"> Metoda <i>pro rata temporis</i>. Brak uwzględnienia przepływów pieniężnych. Spółka uzyskuje rezerwy na udziale reasekuratora poprzez zastosowanie odpowiednich współczynników cesji do rezerw w ujęciu brutto opisanych powyżej. Brak dyskonta. 	<ul style="list-style-type: none"> Uwzględnienie w najlepszym oszacowaniu zobowiązań przepływów pieniężnych takich jak wypłaty świadczeń, koszty likwidacji szkód, uzyskane regresy, koszty windykacji regresów, premie i rabaty dla ubezpieczających, płatności składek oraz wszelkie rozliczenia z reasekuratorem w tym również prowizja reasekuracyjna. Wysokość każdego przepływu pieniężnego ustalana jest w oparciu o odpowiedni współczynnik np. współczynnik szkodowości, odpowiednie współczynniki kosztowe itd.; wartość uwzględnionych przepływów: - 6 061 tys. PLN Uwzględnienie założenia dotyczącego rezygnacji z umów ubezpieczenia; wartość wpływu: 0 tys. PLN. Uwzględnienie korekty z tytułu niewykonania zobowiązań przez kontrahenta na bazie oceny prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, zmodyfikowanej duracji oraz wartości najlepszego oszacowania zobowiązań dla danego kontrahenta; wartość wpływu: - 1 tys. PLN. Uwzględnienie wpływu dyskonta w kwotach należnych z tytułu reasekuracji; wartość wpływu dyskonta: 979 tys. PLN.

Tabela poniżej prezentuje wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r.

Tabela 22 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na udziale reasekuratora (dane w tys.PLN)

Linia biznesu: Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Kwoty należne z umów reasekuracji związane z rezerwami techniczno – ubezpieczeniowymi Wypłacalność II
31.12.2019	180 855
31.12.2018	141 403

D.2.5. Wyliczenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych – istotne zmiany w ciągu roku

W porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym nie nastąpiły inne istotne zmiany w zakresie metodyki oraz założeń użytych do wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności niż ta opisana poniżej.

Metodyka Spółki w zakresie tworzenia rezerwy szkodowej (rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla szkód niezgłoszonych - wycena na potrzeby sprawozdań finansowych) dla klasy rezerwowej gwarancji ubezpieczeniowych ze względu na dużą zmienność poza metodami opartymi o techniki aktuarialne dopuszcza możliwość tworzenia dodatkowych rezerw indywidualnych. Dla pojedynczych ryzyk, gdzie jest to uzasadnione, szacowana jest wysokość szkody w oparciu o model ryzyka kredytowego uwzględniający prawdopodobieństwo upadłości oraz ekspozycję narażoną na ryzyko.

Spółka w roku 2019 dokonała przeglądu adekwatności progu ustalania dodatkowych indywidualnych rezerw uwzględniając m.in. analizę wykorzystania historycznych rezerw. Ze względu na regularnie obserwowany poziom ostrożności w rezerwach oraz zwiększoną bazę historycznych obserwacji skutkującą podwyższoną wiarygodnością wycen opartych o modele aktuarialne, Spółka zdecydowała się podwyższyć próg z obowiązującej na koniec roku 2018 kwoty równej 1 000 tys. PLN, do poziomu 4 000 tys. PLN (ok 1 mEUR).

Estymowany wpływ jednorazowej zmiany, przed uwzględnieniem podatku, to obniżeniem poziomu rezerwy szkodowej o ok. 6 000 tys. PLN po uwzględnieniu kwot należnych z umów reasekuracji. Spółka planuje w przyszłości nadal monitorować powyższy próg oraz zachować współmierność metody opartej o indywidualną ocenę ryzyka oraz metod wykorzystujących techniki aktuarialne celem ujęcia adekwatnego poziomu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

D.3. Inne zobowiązania

D.3.1. Zasady ujmowania i wyceny zobowiązań

Tabela 23 Zasady ujmowania i wyceny innych zobowiązań TU Euler Hermes

Wyszczególnienie	Podstawa ujmowania	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych (PZR)	Wycena do celów wypłacalności (MVBS)
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	W pozycji prezentowane są rezerwy inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe odnoszące się do zobowiązań o niepewnym czasie i wartości. Są to, na przykład, rezerwy na świadczenia pracownicze.	Wartość tych rezerw jest równa oczekiwanej wartości bieżącej przyszłych przepływów środków pieniężnych niezbędnych do rozliczenia rezerwy w czasie trwania tej odpowiedzialności, korzystając z podstawowej struktury czasowej stóp procentowych wolnej od ryzyka, (czyli średnią ważoną prawdopodobieństwem obecnej wartości wpływów dla możliwych wyników).	W rzeczywistości wartość tych rezerw jest równa oczekiwanej wartości bieżącej przyszłych przepływów środków pieniężnych niezbędnych do rozliczenia rezerwy w czasie trwania tej odpowiedzialności, korzystając z podstawowej struktury czasowej stóp procentowych wolnej od ryzyka, (czyli średnią ważoną prawdopodobieństwem obecnej wartości wpływów dla możliwych wyników).
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Zasady opisane zostały w pkt. D.7	Jak wspomniano w dziale dotyczącym aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, dla podatku odroczonego (aktywów i pasywów) muszą być uznane różnice przejściowe pomiędzy wartością bilansową aktywów i pasywów a odpowiadającymi im podstawami opodatkowania. DTA i DTL są kompensowane.	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego jest ustalana jako różnica między wartością w bilansie ekonomicznym a wartością podatkową przedmiotowych zobowiązań. Podstawą do kalkulacji podatku jest wartość różnicy pomiędzy wartością poszczególnych składników aktywów lub zobowiązań według PZR, a wartością MVBS.; DTA i DTL są kompensowane.
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	W pozycji prezentowane są kwoty należne ubezpieczającym, zakładom ubezpieczeń oraz innym podmiotom związanym z działalnością ubezpieczeniową (np. pośrednikom). Są to wierzytelności z tytułu polis ubezpieczeniowych (np. składki płacone przed ich	Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i pośrednictwa są wyceniane zgodnie z wartością wymaganej zapłaty.	Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń są wyceniane metodą alternatywną. Przy zastosowaniu metody zawarto uproszczenia ze względu na krótkoterminowy charakter danej pozycji. Ponadto, zobowiązania wobec pośredników inaczej

	terminem, oczekiwane ryzyka, kaucje otrzymane);		niż w PZR są rozpoznawane tylko dla przeterminowanych/ wymaganych do zapłaty otrzymanych faktur, natomiast część przyszła uwzględniana jest w wyliczeniu rezerwy składek.
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	W pozycji prezentowane są w szczególności wymagane składki z tytułu reasekuracji biernej.	Zobowiązania z tytułu reasekuracji są wyceniane zgodnie z wartością wymaganej zapłaty. Są to np. obowiązujące stawki cesyjne uzgodnione w umowach reasekuracji. Jak wspomniano w należnościach reasekuracyjnych pozycje te są kompensowane według reasekuratorów.	Zobowiązania z tytułu reasekuracji są wyceniane metodą alternatywną. Przy jej zastosowaniu przyjęto uproszczenie ze względu na krótkoterminowy charakter tych rozliczeń). Różnica PZR i MVBS dotyczy braku ujęcia w MVBS zobowiązań z tytułu przyszłych przepływów ze składek, które uwzględnione zostały w kalkulacji udziału reasekuratora w rezerwie składek. Ponadto, prezentacja jest bez kompensowania.
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	W pozycji prezentowane są zobowiązania podatkowe i społeczne (podatki od bieżących dochodów, zobowiązania z tytułu podatku VAT, zobowiązania z tytułu innych podatków); zobowiązania wobec dostawców.	Zobowiązania handlowe są wykazywane zgodnie z wartością wymaganą do zapłaty)	Zobowiązanie handlowe są wyceniane metodą alternatywną. Przy jej zastosowaniu przyjęto uproszczenie ze względu na krótkoterminowy charakter tych zobowiązań
Zobowiązania podporządkowane	W pozycji tej prezentowana jest otrzymana pożyczka podporządkowana	Zobowiązania według wartości nominalnej wycenionej na dzień sprawozdawczy wraz z należnymi na ten dzień odsetkami zgodnie z zapisami umowy pożyczki.	Zgodnie z wymogami Wypłacalność II, pożyczka wyceniana jest z uwzględnieniem warunków rynkowych bez korekt mających na celu uwzględnienie zmian własnej zdolności kredytowej. Wycena pożyczki do wartości godziwej opiera się na metodzie zdyskontowanych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem stopy dyskontowej będącej sumą bieżącej

			rynkowej stopy wolnej od ryzyka oraz premii z tytułu własnej zdolności kredytowej z dnia udzielenia pożyczki lub podpisania aneksu do umowy.
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	<p>W pozycji wykazywane są wszystkie zobowiązania nieuwzględnione w pozostałych pozycjach bilansu, w szczególności obejmuje ona:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i odroczone przychody, • odroczone prowizje reasekuracyjne. 	Pozostałe zobowiązania wyceniane, jako wartość nominalna.	Pozostałe zobowiązania są wyceniane metodą alternatywną. Przy jej zastosowaniu przyjęto uproszczenie ze względu na krótkoterminowy charakter. W PZR, w pozycji tej prezentowane są również odroczone prowizje reasekuracyjne, które w bilansie ekonomicznym są ujęte w udziale reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.
Zobowiązanie z tytułu prawa do użytkowania (leasing wg MSSF16)	W pozycji wykazywane są zobowiązania z tytułu umów z prawem do użytkowania powyżej jednego roku	Nie dotyczy	Zobowiązanie z tytułu leasingu wycenia się w wartości bieżącej opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są dyskontowane

D.3.2. Ilościowe i jakościowe wyjaśnienia różnic w wycenie na potrzeby sprawozdań finansowych i Wyłączalności II dla każdej istotnej grupy zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

W analizowanym okresie (analogicznie jak w roku ubiegłym) różnice w wycenie dotyczyły przede wszystkim następujących istotnych² grup zobowiązań:

² Na potrzeby sprawozdania za istotne uznano pozycje stanowiące powyżej 3% aktywów bilansu MVBS.

Tabela 24 Ilościowe i jakościowe wyjaśnienie różnic między wartościami bilansowymi w sprawozdaniu finansowym i Wyłączalności II
(dane w tys. PLN)

Zobowiązania	Wartość bilansowa według Sprawozdania finansowego (PZR)	Wartość bilansowa według Wyłączalności II (SII lub MVBS)	Korekta	Opis różnic
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	53 403	22 121	31 282	Jak już opisano w zasadach wyceny, w PZR wykazywane są kwoty wraz z uwzględnieniem przyszłych przepływów z tytułu rozliczeń z pośrednikami, a w SII tylko wymagane do zapłaty na dzień bilansowy.
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	24 115	63 446	-39 331	Jak opisano w zasadach wyceny według PZR pozycja kompensowana, a w SII bez przyszłych przepływów, tylko kwoty przeterminowane/ wymagane do zapłaty na dzień bilansowy, bez kompensaty.
Zobowiązanie z tytułu prawa do użytkowania (leasing wg MSSF16)	0	1 697	-1 697	Jak opisano w zasadach wyceny według PZR pozycja nie jest wyceniana, a w SII w wartości bieżącej opłat leasingowych, które są dyskontowane

Pełny bilans według Wyłączalności II jest dostępny, jako załącznik do sprawozdania – patrz Formularz ilościowy nr S.02.01.

D.3.3. Wyliczenie innych zobowiązań istotne zmiany w ciągu roku

W okresie sprawozdawczym nie nastąpiły zmiany w zakresie sposobu wyceny i zasad ujmowania innych zobowiązań.

D.4. Alternatywne metody wyceny

Jeżeli niemożliwe jest zastosowanie do wyceny cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań, TU Euler Hermes stosuje uproszczone metody alternatywne. W takich przypadkach w jak najmniejszym stopniu są wykorzystywane parametry

specyficzne dla TU Euler Hermes, a w jak największym stopniu wykorzystuje się potrzebne do wyceny informacje rynkowe, w tym:

- ceny notowane dla identycznych lub podobnych aktywów i zobowiązań na rynkach nieaktywnych;
- obserwowalne dane używane do wyceny, inne niż ceny notowane, dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązań, w tym stopy procentowe i krzywe rentowności obserwowalne dla powszechnie notowanych okresów, implikowane zmienności i spready kredytowe;
- potwierdzone rynkowo dane używane do wyceny, które nie są bezpośrednio obserwowalne, ale opierają się na obserwowalnych danych rynkowych lub są poparte takimi danymi.
- Wszystkie te dane rynkowe używane do wyceny koryguje się o następujące czynniki:
- charakter lub lokalizację składnika aktywów lub zobowiązań;
- stopień, w jakim dane używane do wyceny są powiązane z pozycjami, które są porównywalne z danym składnikiem aktywów lub zobowiązań; oraz
- obrót lub poziom aktywności na rynkach, na których są obserwowane dane używane do wyceny.

Spółka stosuje metody alternatywne dla większości pozycji aktywów oraz zobowiązań (wyjątkiem są Obligacje oraz Rezerwy Techniczno-Ubezpieczeniowe) bilansu MVBS.

Uzasadnieniem dla stosowania metod alternatywnych dla wyżej wymienionych pozycji jest poziom istotności aktywów i zobowiązań bądź brak aktywnego rynku dla danego typu aktywów i zobowiązań.

D.5. Adekwatność wyceny

TU Euler Hermes przeprowadza coroczną weryfikację adekwatności wyceny aktywów i zobowiązań. Analiza przeprowadzana jest przez Biuro Finansowo-Księgowe. Weryfikacja obejmuje w szczególności wykorzystywane dane wsadowe, metody oraz główne założenia stosowane przy wycenie poszczególnych pozycji bilansu ekonomicznego dla celów Wypłacalność II.

Celem tej weryfikacji jest określenie, czy nie zaszły istotne zmiany na rynku mogące mieć istotny wpływ na poprawność wyceny aktywów i zobowiązań. Ponadto, w przypadku stosowania metod alternatywnych, na podstawie danych wynikających ze zgromadzonych doświadczeń weryfikowana jest poprawność historycznych wycen aktywów i zobowiązań, w szczególności czy rzeczywista wartość danego aktywa lub zobowiązania była zgodna z jego wcześniejszą wyceną (jeżeli są dostępne dane na temat rzeczywistej wartości, np. na skutek sprzedaży).

W procesie oceny adekwatności wyceny brany jest pod uwagę najmniej 2% udział wartości aktywów (zobowiązań) w bilansie ekonomicznym na daną datę bilansową.

D.6. Niepewność wyceny

Wraz z weryfikacją adekwatności wyceny, TU Euler Hermes ocenia zakres niepewności związany z bieżącą wyceną aktywów i zobowiązań.

Uproszczone metody alternatywne w wycenie aktywów i zobowiązań, co do zasady charakteryzują się większym stopniem niepewności i subiektywności niż metoda wyceny oparta na notowaniach z aktywnych rynków. W związku z tym, metody te stosowane są w Spółce tylko wtedy, gdy niemożliwe jest zastosowanie do wyceny cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach.

Niemniej jednak, TU Euler Hermes ocenia, że w przypadku stosowanych uproszczonych metod alternatywnych niepewność wyceny jest relatywnie niska. Wynika to z faktu, iż metody te stosowane są głównie do wyceny krótkoterminowych aktywów i zobowiązań, dla których występuje niewielka zmienność wyceny. Krótkoterminowy charakter aktywów i zobowiązań przekłada się na nieistotny wpływ dyskonta, a współpraca z reasekuratorami oraz bankami o wysokim ratingu kredytowym minimalizuje ryzyko kredytowe (na co wpływ ma również krótkoterminowy charakter aktywów).

W przypadku pozostałych aktywów i zobowiązań, dla których stosowane są metody alternatywne ich wartość jest relatywnie niska i tym samym potencjalny błąd popełniany w wycenie będzie poniżej adekwatności wyceny.

D.7. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (DTA i DTL)

Dane wsadowe

Roczne sprawozdanie według PZR oraz bilans ekonomiczny dla celów Wyłącalność II.

Metoda wyceny

Aktywa z tytułu odroczonego podatku (DTA) tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, o którą pomniejszony zostanie podatek do zapłaty w przyszłości, w związku z występowaniem ujemnych różnic przejściowych, tzn. różnic, które spowodują zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku (DTL) tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Podstawa oraz sposób wyliczenia DTA i DTL na potrzeby sprawozdań finansowych (PZR) przed kompensatą zaprezentowane zostały w tabeli poniżej.

Tabela 25 DTA i DTL na potrzeby sprawozdań finansowych (PZR) przed kompensacją (dane w tys. PLN)

Pozycje bilansowe	Różnice przejściowe		Rezerwa z tytułu odroczonego podatku (dodatnie różnice przejściowe przy zastosowaniu 19% stawki podatkowej)	Aktywa z tytułu odroczonego podatku (ujemne różnice przejściowe przy zastosowaniu 19% stawki podatkowej)
	dodatnie	ujemne		
Odsetki zarachowane od lokat	2 707	-	514	-
Wycena lokat na kapitał z aktualizacji wyceny – dodatnie	2 039	-	387	-
Wycena lokat na kapitał z aktualizacji wyceny – ujemne	-	-	-	-
Odsetki narosłe przy zakupie oraz przeszacowanie wartości obligacji Skarbu Państwa	-	4 762	-	905
Rezerwa na świadczenia pracownicze (w tym rezerwy na urlopy, rezerwy na odprawy emerytalne, rezerwy na wynagrodzenia 2018 wypłacone w 2019, koszty restrukturyzacji, koszty pozostałe)	-	7 542	-	1 433
Rozliczenia międzyokresowe bierne	-	123	-	23
Wycena aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych, wycena pożyczki, odsetki od pożyczki należne niezapłacone	-	954	-	181
RAZEM	4 746	13 382	902	2 542

DTA jest ustalane tylko wówczas, gdy prawdopodobnie dostępny będzie przyszły dochód podlegający opodatkowaniu, w związku, z którym będzie można wykorzystać aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, z uwzględnieniem wszelkich wymogów prawnych lub regulacyjnych dotyczących terminów przeniesienia na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. TU Euler Hermes nie posiadało niewykorzystanych strat podatkowych (brak rozpoznania strat podatkowych w poprzednich latach pomniejszających podstawę opodatkowania w kolejnych latach).

Wartość odroczonego podatku według Wypłacalność II wyliczana jest, jako wartość odroczonego podatku wynikających z wyjściowej księgi PZR powiększona o efekt podatkowy z tytułu różnicy pomiędzy nadwyżką aktywów ponad zobowiązania ustalonej w ramach księgi MVBS (uzyskanej w wyniku zastosowania wszystkich korekt).

Tabela 26 DTA i DTL na potrzeby sprawozdań według Wyłącalność II (dane w tys. PLN)

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa według PZR	Wartość bilansowa według SII	Różnica
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowy od osób prawnych (DTL)	902	902	0
Podatek od nadwyżki wyceny aktywów nad zobowiązaniami (DTL)	0	1 095	1 095
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od osób prawnych (DTA)	2 543	2 543	0
Wartość po kompensacie (DTA - DTL)	1 641	546	1 095

Źródłem różnic wyceny aktywów nad zobowiązaniami są przede wszystkim różnice w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, aktywowanych kosztów akwizycji, wartości niematerialnych i prawnych, należności od ubezpieczających, zobowiązań wobec pośredników, należności i zobowiązania z tytułu reasekuracji.

D.8. Rynki aktywne

Zgodnie z przyjętymi 29 grudnia 2017 r. zasadami wyceny według Wyłącalność II, na potrzeby wyceny aktywów oraz zobowiązań dla celów Wyłącalności II, TU Euler Hermes uznaje dany instrument finansowy za notowany na aktywnym rynku, jeżeli nie ma ograniczeń w dostępie inwestorów do tego rynku oraz w ciągu ostatniego tygodnia poprzedzającego wycenę:

- zawarto, co najmniej dwie transakcje na dany instrument na rynku, z którego stosowana jest wycena,
- wolumen tych transakcji był co najmniej pięciokrotnie wyższy od wolumenu danego instrumentu w portfelu TU Euler Hermes.

Jeżeli powyższe kryterium nie jest spełnione, to uznaje się instrument finansowy za nienotowany na aktywnym rynku i do wyceny stosuje się uproszczone metody alternatywne.

Mając na uwadze fakt, iż TU Euler Hermes stosuje wycenę rynkową jedynie dla Obligacji Skarbu Państwa, dla których rynek jest aktywny i płynny dotychczas nie była przeprowadzana ocena aktywności rynku na ww. zasadach.

D.9. Wszelkie inne informacje

W roku 2019 Spółka dokonała prezentacyjnej zmiany w zakresie bilansu ekonomicznego przenosząc zafakturowane składki dotyczące przyszłych okresów obowiązywania składki ze zobowiązań wobec

reasekuratora do kwot należnych z umów reasekuracji (rezerwa składki na udziale reasekuratora). Konsekwentna zmiana została dokonana dla prowizji reasekuracyjnej odnoszącej się do wyżej opisanych składek. Prowizje zostały przeniesione z należności od reasekuratora do kwot należnych z umów reasekuracji (rezerwa składki na udziale reasekuratora). Przeniesione kwoty na dzień 31 grudnia 2019 to odpowiednio 5 551 tys. PLN (składki) oraz 1 722 tys. PLN (prowizje reasekuracyjne).

Zmiana miała charakter prezentacyjny i z dokładnością do niematerialnego efektu dyskonta i nie wpłynęła na pozycję wypłacalnościową Spółki.

Spółka identyfikuje ograniczony wpływ Covid-19 na wycenę rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na dzień 31 grudnia 2019 głównie ze względu na relatywnie krótki czas trwania istniejącego portfela umów ubezpieczeniowych, który stanowi podstawę do wyliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

W średnim horyzoncie czasowym Spółka spodziewa się wzrostu szkodowości, który przełoży się na wzrost rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz odpowiadający wzrost kwot należnych z umów reasekuracji związanych z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi. Jednak proaktywne działania w odniesieniu do ekspozycji powinny pozwolić na ograniczenie negatywnego wpływu epidemii na szkodowość.

Spółka nie spodziewa się również istotnego wpływu Covid-19 na wycenę aktywów ze względu na portfel inwestycyjny oparty o obligacje rządowe i depozyty bankowe, na który wpływ zjawiska epidemii wydaje się być ograniczony. Niemniej jednak wycena obligacji może podlegać wahaniom w zależności od rozwoju sytuacji.

Ze względu na dużą dynamikę sytuacji związanej z epidemią oraz niepewnością Spółka nie jest w stanie obecnie wiarygodnie oszacować ostatecznego wpływu na wycenę aktywów i zobowiązań.

E. Zarządzanie kapitałem

E.1. Środki własne

E.1.1. Wykaz środków własnych

TU Euler Hermes nie posiada uzupełniających środków własnych ani pozycji zaliczanych do podstawowych środków własnych na podstawie przepisów przejściowych.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. podstawowe środki własne Spółki wykorzystywane na pokrycie wymogów kapitałowych składały się z:

- kapitału zakładowego opłaconego w całości (wartość 1 akcji równa się 120 zł),
- nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej (agio),
- rezerwy uzgodnieniowej,
- pożyczek podporządkowanych, oraz
- wartość aktywów netto z tytułu podatku odroczonego.

Tabela 27 Środki własne według kategorii (dane w tys. PLN)

	31.12.2019				31.12.2018			
	Ogółem	Kategoria 1 nieograni- czona	Kategoria 2	Kategoria 3	Ogółem	Kategoria 1 nieograni- czona	Kategoria 2	Kategoria 3
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	17 400	17 400			17 400	17 400		
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	7 341	7 341			7 341	7 341		
Rezerwa uzgodnieniowa	84 026	84 026			65 162	65 162		
Zobowiązania podporządkowane	35 996		35 996		34 436		34 436	
Wartość aktywów netto z tytułu podatku odroczonego	546			546	785			785
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	145 309	108 767	35 996	546	125 124	89 903	34 436	785

Pełna prezentacja środków własnych według Wyłącalność II jest dostępna, jako załącznik do sprawozdania – patrz Formularz ilościowy nr S.23.01.

Rezerwa uzgodnieniowa odpowiada nadwyżce aktywów nad pasywami z bilansu ekonomicznego (MVBS) według Wyłącalności II po pomniejszeniach o np. przewidywane dywidendy/podatki od aktywów, a jednocześnie stanowi ona wartość kapitału zapasowego i rezerwowego utworzonego z zysków lat ubiegłych, wyniku finansowego bieżącego roku oraz różnicę pomiędzy wyceną poszczególnych pozycji aktywów i pasywów pomiędzy sprawozdaniem finansowym, a sprawozdaniem sporządzonym na potrzeby Wyłącalności II. Jest to najbardziej zmienny składnik środków własnych ze względu na ścisłe powiązanie z rentownością portfela i polityką dywidendową.

Tabela poniżej prezentuje wyliczenie rezerwy uzgodnieniowej.

Tabela 28 Rezerwa uzgodnieniowa (dane w tys. PLN)

	31.12.2019	31.12.2018
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	109 313	91 988
(-) Akcje własne	-	-
(-) Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	0	1 300
(-) Pozostałe podstawowe środki własne	25 287	25 526
Rezerwa uzgodnieniowa	84 026	65 162

W 2019 r., podobnie jak w 2018 r. nie jest planowana wypłata dywidendy.

W 2019 i w 2018 r. w pozycji „Pozostałe podstawowe środki własne” ujęte zostały: kapitał zakładowy, nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej (agio) oraz wartość aktywów netto z tytułu podatku odroczonego.

Wartość wykazana w pozycji zobowiązania podporządkowane jest wartością:

- a) pożyczki podporządkowanej otrzymanej w dniu 21 grudnia 2015 r. od udziałowca Spółki, tj. Euler Hermes S.A. z siedzibą w Brukseli. Wysokość pożyczki to 12 692 tys. złotych W roku 2018 i 2017 nie miały miejsca wcześniejsze częściowe spłaty pożyczki.
- b) pożyczki podporządkowanej otrzymanej w dniu 17 grudnia 2018 roku od udziałowca Spółki, tj. Euler Hermes S.A. z siedzibą w Brukseli w wysokości 21 000 tys. złotych.

E.1.2. Klasyfikacja środków własnych

Wszystkie pozycje środków własnych, oprócz pożyczek podporządkowanych i aktywów netto z tytułu podatku odroczonego, zostały zaklasyfikowane do podstawowych środków własnych kategorii 1-nieograniczonej (tj. najwyższej jakości - cechujących się pełną dostępnością odnośnie do pokrywania strat oraz niższym stopniem uprzywilejowania niż roszczenia wszystkich ubezpieczających i beneficjentów oraz wierzycieli niepodporządkowanych). Pożyczki podporządkowane zostały zaklasyfikowane do kategorii 2, oznaczającej niższy stopień jakości niż kategoria 1, ale w dalszym ciągu na tyle wysokim aby środki te mogły służyć pokryciu obu wymogów kapitałowych tj. MCR i SCR. Środki własne kategorii 3 (aktywa netto z tytułu podatku odroczonego) są najniższej jakości i nie mogą być wykorzystywane na pokrycie MCR.

E.1.3. Różnice pomiędzy kapitałem własnym ze sprawozdania finansowego a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną do celów wypłacalności

Tabela 29 Różnice pomiędzy kapitałem własnym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami (dane w tys. PLN)

	31.12.2019	31.12.2018
Kapitał własny ze sprawozdania finansowego	105 471	91 726
Różnice w wycenie pomiędzy bilansem statutowym a bilansem Wypłacalność II:	3 841	262
• Aktywów	-280 340	-198 384
• Rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	277 199	216 237
• Innych zobowiązań	6 983	-17 591
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami w bilansie do celów wypłacalności	109 313	91 988

Różnica pomiędzy kapitałem własnym zaprezentowanym w sprawozdaniu statutowym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną dla celów wypłacalności wynika z różnic w wycenie poszczególnych pozycji bilansu. Na dzień 31 grudnia 2019 r. różnice w wycenie miały dodatni wpływ na wartość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami

Zaprezentowane ujemne różnice w wycenie aktywów pomiędzy bilansem statutowym a bilansem Wypłacalność II oznaczają, że aktywa wyceniane na potrzeby Wypłacalności II są w niższej wysokości niż aktywa wyceniane na potrzeby sprawozdania statutowego. Istotny wpływ ma tutaj fakt, iż w sprawozdaniu według Wypłacalności II (bilansie wycenianym rynkowo) po stronie aktywów aktywowane koszty akwizycji oraz wartości niematerialne i prawne są równe zero, natomiast należności z tytułu reasekuracji biernej oraz z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

są tylko uwzględnione w zakresie należności przeterminowanych/wymaganych na dzień bilansowy (należności nieprzeterminowane są uwzględniane w wyliczeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych). Szczegółowy opis różnic w wycenie aktywów znajduje się w części D.1 Sprawozdania.

Zaprezentowane dodatnie różnice w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych pomiędzy bilansem statutowym a bilansem Wyłącalność II oznaczają, że rezerwy wyliczane na potrzeby Wyłącalności II są w niższej wysokości niż rezerwy wyliczane na potrzeby sprawozdania statutowego. Kwestie, które mają wpływ na różnice w wycenie rezerw zostały szczegółowo opisane w części D 2 Sprawozdania.

Zaprezentowane dodatnie różnice w wycenie innych zobowiązań pomiędzy bilansem statutowym a bilansem Wyłącalności II oznaczają, że zobowiązania wyceniane na potrzeby Wyłącalności II są w niższej wysokości niż zobowiązania wyceniane na potrzeby sprawozdania statutowego. Szczegółowy opis różnic w wycenie innych zobowiązań znajduje się w części D.3 Sprawozdania.

E.1.4. Strategia zarządzania kapitałem

Podstawowym celem zarządzania kapitałem jest zapewnienie pokrycia wymogów regulacyjnych w efektywny sposób. Właściciel Spółki zapewnia bieżące wsparcie finansowe i operacyjne w celu wypełnienia wszelkich zobowiązań regulacyjnych i finansowych.

Na użytek zarządzania kapitałem definiowane są: Minimalny Współczynnik Kapitałowy oraz Docelowy Współczynnik Kapitałowy, z uwzględnieniem odpowiednich ograniczeń odnoszących się do poziomu kapitału. Do powyższych ograniczeń zaliczają się: kapitałowy wymóg wyłącalności, współczynniki pokrycia rezerw, jak również inne wymagania biznesowe, np. związane z ratingiem. Minimalny Współczynnik Kapitałowy odnosi się do obowiązujących na lokalnym rynku wymogów prawnych, co do poziomu kapitału wymaganego do prowadzenia biznesu. W celu zabezpieczenia przed zwykłymi ruchami zachodzącymi w otoczeniu biznesowym, na rynku kapitałowym oraz innymi wybranymi zdarzeniami (np. zmianami stóp procentowych bądź ruchami na rynku akcji), ustalany jest, w porozumieniu z Właścicielem, dodatkowy bufor bezpieczeństwa. Docelowy Współczynnik Kapitałowy stanowi sumę Minimalnego Współczynnika Kapitałowego oraz wyżej wspomnianego bufora.

Wszelki kapitał utrzymywany ponad Docelowy Współczynnik Kapitałowy jest uznawany za kapitał nadwyżkowy. Kapitał nadwyżkowy będzie wycofywany do Właściciela. W szczególności może to oznaczać zwiększenie celów dywidendowych w kolejnych latach, z zachowaniem lokalnych wymogów prawno-regulacyjnych.

W razie spadku poziomu kapitału poniżej Minimalnego Współczynnika Kapitałowego Spółka w porozumieniu z Właścicielem niezwłocznie ustali działania niezbędne do przywrócenia poziomu kapitału powyżej Minimalny Współczynnik Kapitałowy. Środki te mogą obejmować: zatrzymanie

planowanych zysków w Spółce, dokapitalizowanie, dostosowanie programu reasekuracyjnego lub redukcję ryzyka ubezpieczeniowego bądź inwestycyjnego.

Aktualny poziom współczynnika wypłacalności pozostaje powyżej Docelowego Współczynnik Kapitałowego.

Spółka zapewnia zachowanie ciągłej zgodności z wymogami kapitałowymi oraz wymogami dotyczącymi rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przede wszystkim poprzez wykonywanie kwartalnych, pełnych wyliczeń najlepszego oszacowania zobowiązań i marginesu ryzyka oraz wymogu kapitałowego.

W celu zapewnienia adekwatności rezerw oraz SCR pomiędzy poszczególnymi datami wyliczenia, TU Euler Hermes monitoruje odpowiednie miary i nośniki ryzyka, które pozwalają oszacować wartość rezerw oraz wymogu kapitałowego bez konieczności przeprowadzania pełnego wyliczenia. Jeżeli na podstawie zmian obserwowanych wskaźników i parametrów zostanie stwierdzone ryzyko braku adekwatności rezerw lub SCR, Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem może podjąć decyzję o dodatkowym przeliczeniu (pełnym lub częściowym) rezerw lub wymogu kapitałowego. Wskaźniki wykorzystywane do oceny wysokości rezerw oraz SCR są monitorowane i analizowane raz w miesiącu i obejmują w szczególności następujące miary: składka przypisana, składka zarobiona, współczynnik szkodowości, wysokość i struktura szkód oraz struktura aktywów.

Ponadto, Spółka wdrożyła kompleksowy system limitów zgodny z obowiązującą strategią biznesową oraz strategią ryzyka i określający podstawowe zasady zarządzania ryzykiem mające na celu zapobiegnięcie istotnym zmianom w profilu ryzyka TU Euler Hermes. W przypadku przekroczenia danego limitu natychmiast podejmowane są odpowiednie działania w celu utrzymania profilu ryzyka Spółki w ramach przyjętego apetytu na ryzyko.

E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

E.2.1. Kapitałowy wymóg wypłacalności

Kapitałowy wymóg wypłacalności wyliczony został zgodnie z Formułą Standardową. Spółka stosuje w module kalkulacji ryzyka upadłości kontrahenta uproszczenie obliczenia wielkości efektu ograniczania ryzyka dla umów reasekuracji (zgodnie z art. 107 Rozporządzenia Delegowanego).

Tabela 30 Wartości SCR dla poszczególnych modułów (dane w tys. PLN)

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Ryzyko rynkowe</i>	3 784	3 718
<i>Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta</i>	9 895	9 289

<i>Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie</i>	67 593	64 474
<i>Dywersyfikacja</i>	-7 134	-6 820
<i>Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności</i>	74 139	70 662
<i>Ryzyko operacyjne</i>	8 369	7 649
<i>Kapitałowy wymóg wypłacalności</i>	82 507	78 311
<i>Środki własne dopuszczone na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności, w tym:</i>	145 309	125 124
<i>katęgoria 1- nieograniczona</i>	108 767	89 903
<i>katęgoria 1 – ograniczona</i>	-	-
<i>katęgoria 2</i>	35 996	34 436
<i>katęgoria 3</i>	546	785

Pełna prezentacja kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) jest dostępna, jako załącznik do sprawozdania – patrz Formularz ilościowy nr S.25.01.

Na TU Euler Hermes nie został nałożony narzut kapitałowy.

TU Euler Hermes **nie stosuje i nie składało** wniosku do organu nadzoru dotyczącego wydania pozwolenia na stosowanie parametrów specyficznych.

W okresie sprawozdawczym nastąpił wzrost SCR, na który wpłynęła przede wszystkim rosnące ryzyko ubezpieczeniowe.

E.2.2. Minimalny wymóg kapitałowy

Tabela 31 Minimalny wymóg kapitałowy (dane w tys. PLN)

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Liniowy minimalny wymóg kapitałowy</i>	22 445	19 539
<i>Górny próg minimalny wymóg kapitałowy</i>	37 128	35 240
<i>Dolny próg minimalny wymóg kapitałowy</i>	20 627	19 578
<i>Łączny minimalny wymóg kapitałowy</i>	22 445	19 578
<i>Nieprzekraczalny dolny próg minimalnego wymogu kapitałowego</i>	15 768	16 026
<i>Minimalny wymóg kapitałowy</i>	22 445	19 578

Środki własne dopuszczone na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego, w tym:	113 256	93 818
<i>kategoria 1- nieograniczona</i>	108 767	89 903
<i>kategoria 1 – ograniczona</i>	-	-
<i>kategoria 2</i>	4 489	3 916

Pełna prezentacja minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) jest dostępna, jako załącznik do sprawozdania – patrz Formularz ilościowy nr S.28.01.

W okresie sprawozdawczym nastąpił wzrost minimalnego wymogu kapitałowego wynikający z wyższej kwoty składek przypisanych w okresie ostatnich 12 miesięcy.

E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

TU Euler Hermesnie stosuje podmodułu ryzyka akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. nie stosuje modelu wewnętrznego.

E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

TU Euler Hermes utrzymywało w 2019 roku ciągłą zgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym oraz z kapitałowym wymogiem wypłacalności.

E.6. Wszelkie inne informacje

Spółka dokonała analizy zmian w regulacjach systemu Wypłacalność II, wprowadzonych rozporządzeniem delegowanym Komisji UE z dnia 08.03.2019. Powyższa analiza wykazała, iż zdecydowana większość tych zmian jest nieistotna z punktu widzenia Spółki. Jediną zmianą istotną

dla sprawozdania za rok 2019 jest zmieniona definicja miary wielkości ryzyka składki i rezerw. Na dzień 31 grudnia 2019 powyższa zmiana spowodowała obniżenie kapitałowego wymogu wypłacalności o 467 tys. PLN, co przełożyło się na podwyższenie współczynnika wypłacalności o 1 p.p.

Ponadto część zmian wchodzi w życie począwszy od stycznia 2020 roku, w związku z czym nie zostały one uwzględnione w niniejszym raporcie SFCR. Największy wpływ oczekiwany jest w związku z rekalicacją parametrów formuły standardowej dla ryzyka składki (zwiększenie odchylenia standardowego z 12% do 19%) i rezerw (zmniejszenie odchylenia standardowego z 19% do 17,2%).

F. Spis tabel i rysunków

F.1. Tabele

Tabela 1 Środki na pokrycie wymogów (dane w tys. PLN)	11
Tabela 2 Podział na grupy ubezpieczeń vs. linie biznesowe w TU Euler Hermes.....	15
Tabela 3 Wynik z działalności ubezpieczeniowej według 9 linii biznesowej wg Wyłączalność II (dane w tys. PLN).....	16
Tabela 4 Przychody i koszty z działalności lokacyjnej (dane w tys. PLN).....	17
Tabela 5 Kapitał z aktualizacji wyceny obligacji Skarbu Państwa (dane w tys. PLN).....	18
Tabela 6 Pozostałe przychody i koszty operacyjne (dane w tys. PLN).....	18
Tabela 7 Kategorie ryzyk wyróżnionych w TU Euler Hermes.....	38
Tabela 8 Ryzyko aktuarialne	57
Tabela 9 Ryzyko rynkowe	59
Tabela 10 Ryzyko kredytowe.....	61
Tabela 11: Przedziały dla znaczących kontrahentów.....	69
Tabela 12 Analiza SCR przy założeniu niezerowego ryzyka dla obligacji rządowych (dane w tys. PLN)	71
Tabela 13 Ryzyko koncentracji: po bankach stan na 31.12.2019 i 31.12.2018 (dane w tys. PLN).....	71
Tabela 14: Wyniki testów stresu na 30.09.2019 (dane w tys. PLN)	75
Tabela 15: Wyniki analiz scenariuszowych na 30.09.2019 (dane w tys. PLN).....	76
Tabela 16 Zasady ujmowania i wyceny aktywów na potrzeby sprawozdań finansowych i Wyłączalności II	79
Tabela 17 Wyjaśnienie różnic między wartościami bilansowymi w sprawozdaniu finansowym i Wyłączalności II (dane w tys. PLN).....	85
Tabela 18 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (dane w tys. PLN).....	89
Tabela 19 Różnice w metodyce wyceny rezerw na potrzeby sprawozdań finansowych i do celów wypłacalności	91
Tabela 20 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto (dane w tys. PLN).....	93
Tabela 21 Różnice w metodyce wyceny rezerw na udziale reasekuratora na potrzeby sprawozdań finansowych i do celów wypłacalności.....	95
Tabela 22 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na udziale reasekuratora (dane w tys. PLN).....	97
Tabela 23 Zasady ujmowania i wyceny innych zobowiązań TU Euler Hermes.....	98
Tabela 24 Ilościowe i jakościowe wyjaśnienie różnic między wartościami bilansowymi w sprawozdaniu finansowym i Wyłączalności II (dane w tys. PLN)	101
Tabela 25 DTA i DTL na potrzeby sprawozdań finansowych (PZR) przed kompensacją (dane w tys. PLN).....	104
Tabela 26 DTA i DTL na potrzeby sprawozdań według Wyłączalność II (dane w tys. PLN)	105
Tabela 27 Środki własne według kategorii (dane w tys. PLN).....	107
Tabela 28 Rezerwa uzgodnieniowa (dane w tys. PLN).....	108
Tabela 29 Różnice pomiędzy kapitałem własnym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami (dane w tys. PLN)	109
Tabela 30 Wartości SCR dla poszczególnych modułów (dane w tys. PLN).....	111
Tabela 31 Minimalny wymóg kapitałowy (dane w tys. PLN)	112

F.2. Rysunki

Rysunek 1 Dane adresowe Spółki.....	13
Rysunek 2 Uproszczona struktura Grupy Euler Hermes	14
Rysunek 3 Rozlokowanie oddziałów TU Euler Hermes na terenie Polski.....	15
Rysunek 4 Skład Rady Nadzorczej.....	21
Rysunek 5 Skład Komitetu Audytu.....	22
Rysunek 6 Struktura Zarządu TU Euler Hermes.....	23
Rysunek 7 Struktura organizacyjna TU Euler Hermes	24

<i>Rysunek 8 Funkcje kluczowe w TU Euler Hermes .....</i>	<i>25</i>
<i>Rysunek 9 Struktura komitetów funkcjonujących w TU Euler Hermes.....</i>	<i>28</i>
<i>Rysunek 10 Etapy procesu ORSA w TU Euler Hermes.....</i>	<i>42</i>
<i>Rysunek 11 Model trzech linii obrony wdrożony w TU Euler Hermes.....</i>	<i>45</i>
<i>Rysunek 12 Struktura SCR według stanu na 31.12.2019 i 31.12.2018 przed dywersyfikacją pomiędzy modułami i korektą dopasowującą.....</i>	<i>54</i>
<i>Rysunek 13 Profil ryzyka TU Euler Hermes.....</i>	<i>55</i>
<i>Rysunek 14 Udział branży w całości ekspozycji.....</i>	<i>72</i>
<i>Rysunek 15 Udział poszczególnych odbiorców w całości ekspozycji według stanu na 31.12.2019 r .....</i>	<i>73</i>
<i>Rysunek 16 Udział poszczególnych reasekuratorów w całości ekspozycji według stanu na 31.12.2019 r.....</i>	<i>73</i>

G. Załączniki do raportu

Integralną częścią raportu są arkusze Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. załączone w Załącznikach od numeru 1 do 9 zgodnie z poniższym zestawieniem:

- 1) S.02.01.02 – Bilans
- 2) S.05.01.02 – Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych
- 3) S.05.02.01 – Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju
- 4) S.12.01.02 – Rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie
- 5) S.17.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż na życie
- 6) S.19.01.21 – Odszkodowania i świadczenia z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie. Wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto(nieskumulowane) – Rok przebiegu szkodowości (wartość bezwzględna) oraz Niezdyskontowane najlepsze oszacowania dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (wartość bezwzględna)
- 7) S. 23.01.01 – Środki własne
- 8) S.25.01.01 – Kapitałowy wymóg wypłacalności dla podmiotów stosujących formułę standardową
- 9) S.28.01.01 – Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Załącznik nr 1. Bilans cz.1.
S.02.01.02

Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
C0010

Aktywa

Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	546
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	2 163
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	233 152
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	0
Akcje i udziały	R0100	0
Akcje i udziały – notowane	R0110	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Obligacje	R0130	221 373
Obligacje państwowe	R0140	221 373
Obligacje korporacyjne	R0150	0
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	0
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	11 779
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	0
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	R0270	180 855
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	180 855
Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	R0290	180 855
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	0
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	0
Ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	20 440
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	50 306
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	2 928
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	11 750
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	0
Aktywa ogółem	R0500	502 142

Załącznik nr 1. Bilans cz.2.

Zobowiązania		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	246 496
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	246 496
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	241 649
Margines ryzyka	R0550	4 847
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	0
Margines ryzyka	R0590	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	0
Margines ryzyka	R0680	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0690	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0
Margines ryzyka	R0720	0
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0730	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	4 107
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	0
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	0
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	1 697
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	22 121
Zobowiązania z tytułu reasekuracji bieżącej	R0830	63 446
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	6 563
Zobowiązania podporządkowane	R0850	35 996
Zobowiązania podporządkowane niewłączone do BOF	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane włączone do BOF	R0870	35 996
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	12 403
Zobowiązania ogółem	R0900	392 829
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	109 313

Załącznik nr 2. Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych

S.05.01.02

		Linie biznesowe dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna)										Linie biznesowe dla przyjętej reasekuracji nieproporcjonalnej				Ogółem		
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowie. działalności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Zdrowie	Oflary wypadku		Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Nieruchomości
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
Składki przypisane																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	0	0	0	0	0	0	0	0	348 988	0	0	0					348 988
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0120	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0130													0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0140	0	0	0	0	0	0	0	0	243 582	0	0	0	0	0	0	0	243 582
Netto	R0200	0	0	0	0	0	0	0	0	105 405	0	0	0	0	0	0	0	105 405
Składki zarobione																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	0	0	0	0	0	0	0	0	316 718	0	0	0					316 718
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0230													0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0240	0	0	0	0	0	0	0	0	242 787	0	0	0	0	0	0	0	242 787
Netto	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0	73 931	0	0	0	0	0	0	0	73 931
Odszkodowania i świadczenia																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0	386 306	0	0	0					386 306
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0320	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0330													0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0340	0	0	0	0	0	0	0	0	364 577	0	0	0	0	0	0	0	364 577
Netto	R0400	0	0	0	0	0	0	0	0	21 729	0	0	0	0	0	0	0	21 729
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0	0	0	0	0	0	-17 623	0	0	0					-17 623
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0430													0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	-3 802	0	0	0	0	0	0	0	-3 802
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0	-13 821	0	0	0	0	0	0	0	-13 821
Koszty poniesione	R0550	0	0	0	0	0	0	0	0	18 321	0	0	0	0	0	0	0	18 321
Pozostałe koszty	R1200																	19 085
Koszty ogółem	R1300																	37 407

Załącznik nr 3. Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju
S.05.02.01

Kraj siedziby	Najważniejszych pięć krajów (wg kwoty składek przypisanych brutto) – Zobowiązania związane z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie						Najważniejszych pięć krajów i kraj siedziby
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	
R0010							
	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140

Składki przypisane

Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	348 988	0	0	0	0	0	348 988
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0120	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0130	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0140	243 582	0	0	0	0	0	243 582
Netto	R0200	105 405	0	0	0	0	0	105 405

Składki zarobione

Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	316 718	0	0	0	0	0	316 718
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0220	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0230	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0240	242 787	0	0	0	0	0	242 787
Netto	R0300	73 931	0	0	0	0	0	73 931

Odszkodowania i świadczenia

Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	386 306	0	0	0	0	0	386 306
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0320	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0330	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0340	364 577	0	0	0	0	0	364 577
Netto	R0400	21 729	0	0	0	0	0	21 729

Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	-17 623	0	0	0	0	0	-17 623
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0430	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0440	-3 802	0	0	0	0	0	-3 802
Netto	R0500	-13 821	0	0	0	0	0	-13 821

Koszty poniesione

Koszty poniesione	R0550	18 321	0	0	0	0	0	18 321
Pozostałe koszty	R1200							19 085
Koszty ogółem	R1300							37 407

Załącznik nr 4. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie

31-12-2019

Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym				Pozostałe ubezpieczenia na życie			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Przyjęta reasekuracja	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	Ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (przyjęta reasekuracja)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)					
	C0020	C0030	Umowy bez opcji i gwarancji		C0060	Umowy z opcjami i gwarancjami					C0090	C0100	C0150				Umowy bez opcji i gwarancji		C0190	C0200	C0210
			C0040	C0050		C0070	C0080										C0160	C0170			
R0010	0	0			0			0	0	0	0			0	0	0					
R0020	0	0			0			0	0	0	0			0	0	0					
R0030	0		0	0		0	0	0	0	0		0	0	0	0	0					
R0080	0		0	0		0	0	0	0	0		0	0	0	0	0					
R0090	0		0	0		0	0	0	0	0		0	0	0	0	0					
R0100	0	0			0			0	0	0	0			0	0	0					
R0110	0	0			0			0	0	0	0			0	0	0					
R0120	0		0	0		0	0	0	0	0		0	0	0	0	0					
R0130	0	0			0			0	0	0	0			0	0	0					
R0200	0	0			0			0	0	0	0			0	0	0					

Załącznik nr 5. Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe dla ubezpieczeń innych niż na życie

S.17.01.02

		Bezpodrzędna działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna											Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	
		Ubezpieczenia polisyjna kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych		Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160		C0170
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczone łącznie	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczonymi łącznie – Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczone jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka																		
Najlepsze oszacowanie																		
Rezerwy świadek																		
Brutto	R0060	0	0	0	0	0	0	0	17 367	0	0	0	0	0	0	0	0	17 367
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	0	0	0	0	0	0	0	-7 039	0	0	0	0	0	0	0	0	-7 039
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy świadek netto	R0150	0	0	0	0	0	0	0	24 407	0	0	0	0	0	0	0	0	24 407
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia																		
Brutto	R0160	0	0	0	0	0	0	0	224 282	0	0	0	0	0	0	0	0	224 282
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	0	0	0	0	0	0	0	187 895	0	0	0	0	0	0	0	0	187 895
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	0	0	0	0	0	0	0	36 387	0	0	0	0	0	0	0	0	36 387
Najlepsze oszacowanie brutto ogółem	R0260	0	0	0	0	0	0	0	241 649	0	0	0	0	0	0	0	0	241 649
Najlepsze oszacowanie netto	R0270	0	0	0	0	0	0	0	60 794	0	0	0	0	0	0	0	0	60 794
Margines ryzyka	R0280	0	0	0	0	0	0	0	4 847	0	0	0	0	0	0	0	0	4 847
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych / Amount of the transitional on Technical Provisions																		
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe łącznie	R0290	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ogółem / Technical provisions - total																		
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ogółem	R0320	0	0	0	0	0	0	0	246 496	0	0	0	0	0	0	0	0	246 496
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	0	0	0	0	0	0	0	180 855	0	0	0	0	0	0	0	0	180 855
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	0	0	0	0	0	0	0	65 641	0	0	0	0	0	0	0	0	65 641

Załącznik nr 6. Odszkodowania i świadczenia z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
Wyłacone odszkodowania i świadczenia brutto (nieskumulowane) - Rok przebiegu szkodowości (wartość bezwzględna) cz.1.
S.19.01.21

Rok zajścia szkody/rok zawarcia umowy	Z0010	1
--	-------	---

		Rok zmiany											W bieżącym roku	Suma lat (skumulowana)
Rok		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	C0170	C0180
Rok / Year		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110		
Wcześniejsze lata	R0100													-2 090
N-9	R0160	19 768	61 277	1 895	-4 762	-1 162	-199	-482	-216	-295	-179			
N-8	R0170	24 529	134 280	1 438	-3 033	-1 452	-1 117	-488	-313	-193				
N-7	R0180	84 092	166 923	6 014	-1 150	-613	-1 603	18 125	-1 329					
N-6	R0190	105 139	131 151	-3 082	-4 837	-6 063	2 908	-1 301						
N-5	R0200	81 637	92 539	4 049	5 020	-3 174	-3 669							
N-4	R0210	26 838	84 774	2 386	-2 460	-686								
N-3	R0220	31 375	123 017	4 065	-2 401									
N-2	R0230	43 941	124 849	1 260										
N-1	R0240	41 083	107 024											
N	R0250	239 065												
Ogółem	R0260												336 996	1 722 110

Załącznik nr 6. Niezdyskontowane najlepsze oszacowanie zobowiązań dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (wartość bezwzględna) cz.2.

S.19.01.21

Rok / Year	Rok	Rok zmiany											W bieżącym roku C0360					
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +						
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300						
Wcześniejsze lata	R0100																R0100	-1 096
N-9	R0160	0	0	0	0	0	2 074	282	-697	-1 260	-896						R0160	-873
N-8	R0170	0	0	0	0	13 491	1 809	1 130	-1 805	-1 320							R0170	-1 276
N-7	R0180	0	0	0	18 648	41 052	28 708	-2 933	-2 358								R0180	-2 245
N-6	R0190	0	0	10 427	3 069	2 220	-2 452	-1 534									R0190	-1 420
N-5	R0200	0	92 934	61 897	43 182	-339	556										R0200	622
N-4	R0210	117 462	16 421	2 154	815	745											R0210	852
N-3	R0220	128 010	8 266	595	-2 532												R0220	-2 319
N-2	R0230	165 747	21 963	-937													R0230	-661
N-1	R0240	165 983	16 840														R0240	16 927
N	R0250	217 567															R0250	215 744
Ogółem	R0260																R0260	224 282

Załącznik nr. 7. Środki własne cz.1.

S.23.01.01

		Ogółem	Kategoria 1 - nieograniczona	Kategoria 1 - ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	17 400	17 400		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem	R0030	7 341	7 341		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	84 026	84 026			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	35 996		0	35 996	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	546				546
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0				
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	145 309	108 767	0	35 996	546
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0
Dostępne i dopuszczalne środki własne						
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	145 309	108 767	0	35 996	546
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	144 763	108 767	0	35 996	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	145 309	108 767	0	35 996	546
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	113 256	108 767	0	4 489	
SCR	R0580	82 507				
MCR	R0600	22 445				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	176,12%				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	504,59%				

Załącznik nr 7. Środki własne cz.2.

S.23.01.01

C0060

Rezerwa uzgodnieniowa

Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	109 313
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	0
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	25 287
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	84 026

Oczekiwane zyski

Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	37 663
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	37 663

Załącznik nr 7. Środki własne cz.3.

S.23.01.01

		Ogółem	Kategoria 1 - nieograniczona
		C0010	C0020
Rezerwa uzgodnieniowa			
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	109 313	
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0	
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	0	
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	25 287	
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0	
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	84 026	
Oczekiwane zyski			
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	0	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	37 663	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	37 663	0

Załącznik nr 8. Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową
S.25.01.21

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0110	C0080	C0090
Ryzyko rynkowe	R0010	3 784		
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	9 895		
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030			
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040			
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	67 593		
Dywersyfikacja	R0060	-7 134		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070			
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	74 139		
Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności		C0110		
Ryzyko operacyjne	R0130	8 369		
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140			
Zdolności odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat	R0150			
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160			
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	82 507		
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210			
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	82 507		
Inne informacje na temat SCR				
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji	R0400			
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410			
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420			
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430			
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440			
Minimalny skonsolidowany kapitałowy wymóg wypłacalności grupy	R0470			
Informacje na temat innych podmiotów				
Wymóg kapitałowy dla innych instytucji sektora finansowego (wymogi kapitałowe inne niż ubezpieczeniowe)	R0500			
Wymóg kapitałowy dla innych instytucji sektora finansowego (wymogi kapitałowe inne niż ubezpieczeniowe) – instytucji kredytowych, firm inwestycyjnych i instytucji finansowych, zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi oraz spółek zarządzających UCITS	R0510			
Wymóg kapitałowy dla innych instytucji sektora finansowego (wymogi kapitałowe inne niż ubezpieczeniowe) – instytucje pracowniczych programów emerytalnych	R0520			
Wymóg kapitałowy dla innych instytucji sektora finansowego (wymogi kapitałowe inne niż ubezpieczeniowe) – wymóg kapitałowy dla nieregulowanych jednostek prowadzących działalność finansową	R0530			
Wymóg kapitałowy dla wymogów dotyczących niekontrolowanych udziałów	R0540			
Wymóg kapitałowy dla pozostałych zakładów	R0550			
Overall SCR				
SCR dla zakładów włączonych poprzez metodę odliczeń i agregacji	R0560			
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0570	82 507		

Załącznik nr 9. Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie cz.1

S.28.01.01

		Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie / Linear formula component for non-life insurance and reinsurance obligations
		C0010
MCRNL Wynik	R0010	22 445

Załącznik nr 9. Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie cz.2

28.01.01

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	0	0
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	0	0
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	0	0
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	0	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	0	0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna tych ubezpieczeń	R0080	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	0	0
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100	60 796	103 399
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	0	0
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	0	0

Załącznik nr 9. Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie cz.3

S.28.01.01

		Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie	
		C0040	
MCRL Wynik	R0200		0

Załącznik nr 9. Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie cz.4

S.28.01.01.04

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	0	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	0	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		0

Załącznik nr 9. Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie cz.5

S.28.01.01.05

		Ogólne obliczenie MCR	
		C0070	
Liniowy MCR	R0300		22 445
SCR	R0310		82 507
Górny próg MCR	R0320		37 128
Dolny próg MCR	R0330		20 627
Łączny MCR	R0340		22 445
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350		15 768
		C0070	
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400		22 445

Zarząd Towarzystwa Ubezpieczeń Euler Hermes S.A.:

Paul Flanagan
Prezes Zarządu

Waldemar Wojtkowiak
Członek Zarządu

Tomasz Starus
Członek Zarządu

Maciej Harczuk
Członek Zarządu